

ཀྲུལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་འགྲེལ་པ་
གོ་བདེར་བཀྲལ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཇེད་པ་སོ། གསུམས་ཇེ་མཁན་ཆེན་ཁ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ།

༡༡། །རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་འགྲེལ་བ་
གོ་བདེར་བཀྲལ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛེད་བ་པོ། །ལྷན་བས་ཇི་མཁན་ཆེན་མོ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།

THRANGU VAJRAVIDYA EBOOKS

VAJRA VIDYA INSTITUTE LIBRARY

Khajuhi, P.O. Sarnath 221007, Varanasi, U.P. India

Phone: 00-91-542-2595744, 2595748

Email: vvlibrary48@yahoo.in

www.vajravidya.org

www.rinpoche.com

* * * * *

THRANGU VAJRAYANA BUDDHIST CENTRE

RM 912, 9/F., Wah Shing Centre, 11-13 Shing Yip St.,

Kwun Tong, Hong Kong

Phone: (852)2760 8381,

Email: info@thranguhk.org

www.thranguhk.org

Ebook prepared by Karma Dorji for

www.dharmaebooks.org

དཀར་ཆག

ག། བར་སྐྱབ་གསལ་བཤད།	IV
ཁ། རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་གྱི་ཚུ་བ།	1
ག། རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་འགྲེལ་བ་གོ་བདེར་བཀའ་བ།	14
༡- མཚོན་བར་བརྗོད་བ།	17
༢- ཚོམ་བར་དམ་བཅའ་བ།	23
༣- རྩོན་འགྲོ་ཚོས་ལ་འཇུག་ཚུལ།	26
༤- རྐྱེས་བུ་ཚུང་དུའི་ལམ།	47
༥- རྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ།	49
༦- རྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ།	52
༧- ཀུན་རྗོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་བ།	55
༨- དོན་དམ་བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་བ།	78
༩- སར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་བ།	90
༡༠- མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་བ།	107
༡༡- དགོ་བ་རྗོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བས་དོན་བསྐྱུ་བ།	127
༡༢- མཇུག་གི་དོན།	130

པར་སྐྱུན་གསལ་བཤད།

དེ་ལས་ཡ་སྐྱུབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཚེ་བྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་འགྲེལ་བ་གོ་བདེར་བཀའ་བ་འདི་ནི། གཤུལ་བྱ་འདོད་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར། ཚོས་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་དགོངས་ཏེ། གོ་བདེ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། རྒྱུ་ཡ་སྐྱུབས་རྗེ་དོ་རྗེ་འཆང་མཁན་ཚེ་བྲ་འགྲུ་མཚོག་སྐྱུལ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུ་རོབ་དང་ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་འགྲོའི་དོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱུལ་ལྷན་གྱི་གཤུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་གསུང་ཚོས་དེ་རྣམས་ལྷ་ཆ་བརྗོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྐྱེ་འཛིན་འོད་སྟེང་དུ་བདག་གཉེར་གསོག་བསྐྱེད་བྱས་པ་རྣམས་དཔེ་ལོ་གའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པར་བཤིགས། དེདག་དཔེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཛིན་སྐྱོང་སྒྲེལ་གསུམ་གནང་དགོས་པ་ནི། སྐོབ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མ་བསྐྱོས་ཐོག་དུ་བབས་པའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་དམིགས་ནས། ལོ་རེ་བཞིན་ཡ་སྐྱུབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྣམས་པར་སྐྱུན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལས་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་ལྷ་ཆ་བརྗོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་པར་སྐྱུན་གནང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱུལ་ཚོ་བོ་སྐྱེ་མ་དབང་ལྷག་སྐོབས་ལྷན་ནས་པར་སྐྱུན་ལ་མཁོ་བའི་རྒྱ་གྲོན་ཆཚང་གནང་བ་ལ་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ལས་མི་ཡོངས་ནས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ལྷོ་བ་དང་།

གཞུང་འདི་ཉིད་པར་སྐྱུན་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་དང་བཤད་གྲུའི་སྐོབ་ཐོན་པ་ཨོ་རྒྱན་ཆོ་དབང་གཉེས་ནས་ལུ་དག་ལེགས་པར་བཤིགས་ཤིང་། གུས་པས་ཀྱང་གང་ལུས་བྱས་ཀྱང་སྐོབ་གོས་དམན་པས་སྐྱེ་མ་ལེབ་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྷལ་བ་ལྷ་ལུར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་གཏན་མེད་དོན་ཞེས་སྐྱེ་བར་མི་ལུས་པས། རོར་འབྲུལ་རིགས་ཡོད་པའི་པས་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐོབ་འདོན་དགོངས་འཆང་ལྷག་སྐོབ་ཡོང་བ་ལྟ། ཞེས་ལྷ་ཆ་བརྗོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྐྱེ་བའི་གིས་སུན་ཚོགས་མིང་ཅན་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ ༤ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་གྱིས།

༡༡། །རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་རྩ་བ་བཀའ་སྤྱོད་སོ། །

ན་མོ་ལོ་གེ་བུ་རྣམས།

གང་གིས་ཚོས་ཀྱུན་འགྲོ་འོང་མེད་གཟིགས་གྲང་། །

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་མཛད་པ། །

སྤྱི་མ་མཚོག་དང་སྤྱི་རམ་གཟིགས་མགོན་ལ། །

ཏྲུ་ཏུ་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པས་སྤྱི་ལག་འཚལ་ལོ། །

ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །

དམ་ཚོས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་ནི། །

དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས། །

རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཤད་པར་བྱ། །

དལ་འབྱོར་གྱི་ཚེན་རྟེན་དཀའ་ཐོབ་དུས་འདིར། །

བདག་གཞན་ལོ་ལོ་བའི་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བུའི་བྱིར། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་གཡེལ་བ་མེད་པ་ནི། །

ཉན་སེམས་བསྐྱོམ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡]

གཉེན་གྱི་སྤྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་ཚུ་ལྟར་གཡོ། །

དག་ཡི་སྤྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་མེ་ལྟར་འབར། །

སྤང་དོར་བརྗེད་པའི་གཉི་ལྷག་ལྷན་ནག་ཅན། །

པ་ཡུལ་སློང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢]

ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ། །

རྣམ་གཡེང་མེད་པས་དག་སློང་ངང་གིས་འཕེལ། །

རིག་པ་དྲུངས་པས་ཚོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ། །

དབེན་པ་བརྟེན་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༣]

ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་སོ་སོར་འབྲལ། །

འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་ནོར་རྣམ་ལུལ་དུ་ལྷུས། །

ལུས་ཀྱི་མགོན་ཁང་རྣམ་ཤེས་མགོན་པོས་བོར། །

ཚོ་འདི་སློབ་བཏང་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༤]

གང་དང་འགྲོགས་ན་དུག་གསུམ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང། །

ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་པ། །

སྲིད་གསུམ་བདེ་བ་རྩ་རྩེའི་གྲིལ་བ་བཞིན། །
 ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། །
 བམ་ཡང་མི་འགྲུར་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མཚོག། །
 དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༧]

ཐོགས་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །
 མ་རྣམས་སྲུག་ན་རང་བདེས་ཅི་ཞིག་བྱ། །
 དེ་ཕྱིར་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་བྱའི་ཕྱིར། །
 བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༠]

སྲུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང། །
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་པན་སེམས་ལས་ལསྐྱུངས། །
 དེ་ཕྱིར་བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྲུག་བསྐྱེད་དག། །
 ཡང་དག་བརྗེ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༡]

སྲུ་དག་འདོད་ཚེན་དབང་གིས་བདག་གི་ལོར། །
 ཐམས་ཅད་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཡང། །

ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དག་བ་རྣམས། །

དེ་ལ་བསྐྱོད་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་། ། [༡༢]

བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་བཞིན་དུ། །

གང་དག་བདག་གི་མགོ་བོ་གཙོད་བྱེད་ན་ཡང་། །

སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་ཡི་སྤྱིང་བ་རྣམས། །

བདག་ལ་ལོན་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་། ། [༡༣]

འགའ་ཞིག་བདག་ལ་མི་སྟོན་སྟོན་ཚོགས་པ། །

སྤྱོད་གསུམ་བྱེད་པར་སྐྱོགས་པར་བྱེད་ན་ཡང་། །

བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི། །

ཡོན་ཏན་བརྗོད་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་། ། [༡༤]

འགོ་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས། །

མཚང་ནས་བྱས་ཤིང་ཚོགས་པར་སྐྱོན་ན་ཡང་། །

དེ་ལ་དག་བའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །

གུས་པར་འདུད་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་། ། [༡༥]

བདག་གིས་བྱ་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་མིས། །

བདག་ལ་དག་བཞིན་བལྟ་བར་བྱེད་ན་ཡང་། །

ནད་གྱིས་བཏབ་པའི་བྱ་བ་མ་བཞིན་དུ། །

ལྷག་པར་བརྟེ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༤]

རང་དང་མཉམ་པའམ་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །

ང་རྒྱལ་དབང་གིས་བརྟེས་ཐབས་བྱེད་ན་ཡང་། །

སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་བདག་ཉིད་གྱི། །

སྐྱེ་བོར་ལེན་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༥]

འཚོ་བས་ཐོངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་མི་ཡིས་བརྟེས། །

ཚབས་ཚེན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སྤྲར། །

འགོ་ཀྱན་སྤྲིག་སྤྲིག་བདག་ལ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །

ལུས་པ་མེད་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༦]

སྟན་པར་གྲགས་ཤིང་འགོ་མང་སྐྱེ་བོས་བཏུང། །

རྣམ་ཐོས་བྱ་ཡི་ནོར་འདྲ་ཐོབ་ཀྱང་གྱུར་གྱང་། །

སྤྱི་དུང་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ ། [༡༩]

རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

སྤྱི་དུང་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

དེ་སྤྱི་དུང་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ ། [༢༠]

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ ། [༢༡]

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ །

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ ། [༢༢]

ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་འབྲུག་པ་ན། །
 དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇམ་ཚོན་རི་བཞིན་དུ། །
 མཛེས་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མི་ལྟ་ཞིང། །
 ཞེན་ཆགས་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་། ། [༢༣]

སྤྱི་བཟུང་སྤྱི་སྤྱི་ཚོགས་མི་ལམ་བུ་གི་ལྟར། །
 ལུས་སྤང་བདེན་པར་བཟུང་བས་ཨ་ཐང་ཆད། །
 དེ་སྤྱིའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་འབྲུག་པའི་ཚོ། །
 ལུས་པར་ལྟ་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་། ། [༢༤]

བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ལུས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་ན། །
 སྤྱི་ལོ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྤོང་ཅི་དགོས། །
 དེ་སྤྱིའི་ལན་དང་རྣམ་སྤྱོད་མི་རེ་བའི། །
 སྤྱིའི་བ་གཏོང་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་། ། [༢༥]

ཚུལ་སྤྱིའི་མེད་པར་རང་དོན་མི་འགྲུབ་ན། །
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་གད་མའི་གནས། །

ཤེས་རབ་མེད་ན་ཕ་རོལ་སྤྱིན་ལྲ་ཡིས། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་ལུས་པས། །

ཐབས་དང་ལྡན་ཞིང་ལམོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི། །

ཤེས་རབ་སྐོམ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༣༠]

རང་གི་ལུས་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །

ཚོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་བྱེད་སྲིད་པས། །

དེ་སྤྱིར་རྒྱན་དུ་རང་གི་ལུས་པ་ལ། །

བརྟགས་ནས་སྦོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༣༡]

ཉོན་མོངས་དབང་གིས་རྒྱལ་སྐྱེས་གཞན་དག་གི། །

ཉེས་པ་སྐྱེད་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་ལྡུང་བས། །

ཐེག་པ་ཆེ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས། །

ཉེས་པ་མི་སྤྲོ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༣༢]

རྟོན་བཀུར་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་ཚོད་ལྡུང་ཞིང་། །

ཐོས་བསམ་སྐོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་ལྡུང་བས། །

དེ་ལྟར་བརྩོན་པས་བསྐྱབ་པའི་དགོ་བ་རྣམས། །
 མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །
 ལམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །
 བྱང་ཆུབ་བསྐྱོ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༩༧]

མདོ་རྒྱད་བརྟན་བཙོས་རྣམས་ལས་གསུངས་བའི་དོན། །
 དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །
 རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སུམ་ཅུ་བདུན། །
 རྒྱལ་སྤྱི་ལམ་ལ་སློབ་འདོད་དོན་དུ་བཀོད། །

སློ་གོས་དམན་ཞིང་སྤྱང་བ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། །
 མཁས་བ་དགེས་པའི་སློབ་སྦྱོར་མ་མཆིས་ཏེ། །
 མདོ་དང་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །
 རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་འབྲུལ་མེད་ལགས་པར་སེམས། །

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱི་སློབ་བརྟེན་ཆེན་རྣམས། །
 སློ་དམན་བདག་འབྲས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །

འགལ་དང་མ་འབྲེལ་ལ་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས། །

དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀྱང། །

དོན་དམ་ཀྱང་རྫོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་མཚོག་གིས། །

སྲིད་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི། །

སྐྱེན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་ལུང་དང་རིགས་པ་སྐྱེ་བའི་དབང་སྐྱུག་བཙུན་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དདུལ་ཚུའི་རིན་ཆེན་སྐྱུ་ཏུ་སྐྱུར་བའོ། །

༡༡ རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་འགྲེལ་པ་

གོ་བདེར་བཀའ་བ་བཞུགས་སོ། །

ད་ལྟ་ངས་འཆད་རྒྱུ་ནི། རྒྱལ་ལྷན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་སྐོར་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིར་གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་པའི་གསུང་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གརྒྱ་མ་ལ་སོགས་ལྷག་ཆེན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་དང་། རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་འདིའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཏོག་ཙམ་དོན་དག་སོ་སོར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཏེ་ལོ་པས་གརྒྱ་མའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་ནང་དུ་གསུངས་མེད་པ་འདྲ་པོ་དང་། རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཏེ་ལོ་པའི་ལྷག་ཆེན་གརྒྱ་མའི་ནང་དུ་མ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མད་དེ་དོན་དག་སོ་སོར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་རེད། ཏེ་ལོ་པས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གརྒྱ་མའི་ནང་དུ་ལྟ་བུ་དང་སྐོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་རེད། ལྟ་བུ་དང་སྐོམ་པ་དེ་གང་གི་དོན་དུ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན། དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་གནང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཏོག་ཙམ་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་དེ་སྤྱོད་པའི་སྐོར་ནས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་དང་སྐོམ་པ་དེ་གི་ནང་དུ་ཟབ་ཙམ་མཐོ་ན་ཡང་། སྤྱོད་པ་དེ་ཀྱང་རྫོག་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་

ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་སྤྲོ་བ་ཀྱུན་དང་མཐུན་པ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་ཞིབ་པ་དེ་འདྲ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་གཉིས་ཀ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེ་བ་རེད། ང་རང་ཚོ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་
སྐབས་སུ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལག་
ལེན་བྱེད་བྱུང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལོ། །

ན་མོ་ལོ་གོ་བྲ་རྩ་ཡ།

ཞེས་དང་པོ་ན་མོ་ལོ་གོ་བྲ་རྩ་ཡ་གསུངས་པ་དེ་སོ་སྐྱི་ཉའི་སྐྱད་ལ་འཇིག་རྟེན་དབང་སྤྱུག་
ལ་སྤྱུག་འཚལ་ལོ་ཟེར་བ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་ཡུལ་ཕྱོད་ཆེན་པོ་དེ་
ཚོས་བརྟན་བཅོས་གསུང་དུ་ཚུམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། ལོ་ཚུ་བ་དེ་ཚོས་མདོ་དང་བརྟན་
བཅོས་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། དེ་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་
བརྟན་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་བརྗེ་ཉ་དང་ཡུལ་ཕྱོད་ཆེན་པོ་དེ་ཚོའི་གསུང་ལ་བརྟེན་
ནས་གསུང་དུ་བརྩམས་པའམ་བསྐྱུར་བ་ཞིག་མ་གཏོགས། རང་གིས་གསུང་དུ་སྒྲོས་
བརྩམས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཡིན་པ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་བརྩམས་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱིར་ན། ལོ་ཚུ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐྱད་དུ་ཟེར་ནས་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དེ་གསུངས་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་བརྟན་བཅོས་གསུང་དུ་
ཚུམ་པའི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་ཡུལ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོའི་

དགོངས་པ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་སྲིད་དུ། སློང་ཉའི་སྐད་ཏོག་ཙམ་ཞིག་
 བཞག་ཡོད། དེའི་སྲིད་ན་འདྲིར་ཡང་ན་མོ་ལོ་གོ་བུ་རྩ་ཡ་ཟེར་ནས་འཛིག་རྟེན་དབང་
 ལྷག་གས་སྲུན་རས་གཟིགས་ལ། སློང་ཉའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྲུག་འཚལ་བ་རེད། དེ་
 ཡང་བསྐྱར་དུ་ང་རང་ཚོས་སངས་རྒྱས་ལ་སྲུག་འཚལ་བར་མཛད་པ་རེད། སངས་རྒྱས་
 ལ་སྲུག་འཚལ་བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྲུག་འཚལ་བ་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ལྷགས་ལ་སྲུག་འཚལ་བ་རེད།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེད། དེའི་སྲིད་ན་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྲུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་ཆེ་བོས་ལྟ་བུ་དེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆ་ནས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 བརྗེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་བརྗེ་ལུས་གསུམ་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ང་རང་ཚོས་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཚིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
 དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྲུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཉེད་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲུགས་
 མཁྱེན་བརྗེ་ལུས་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོའི་གསུང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲུགས་མཁྱེན་བརྗེ་ལུས་གསུམ་ཀྱི་མཚོན་ཉེད་ལྟ་བུ་ཞིག་
 རེད། དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་སྲུན་སྲུམ་
 ཚོགས་པའི་འོ་བོ་ལྟ་བུ། འཕགས་པ་སྲུན་རས་གཟིགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲུགས་བརྗེ་བ་
 ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་ལྟ་བུ། གསང་བའི་བདག་པོ་སྲུག་ན་དོ་རྗེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་པ་
 མཚོན་ཉེད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་རྒྱལ་བ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཟེར་བ་རེད། དེར་དང་

བ་བྱེད་བ་དང་གྲུས་བ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་རེད། མཁའ་མཁའ་བཟུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཀྱང་གཤམ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཕྱི་བ་ལྟ་བུ་དེ་བཟུང་
བ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཚོགས་བ་རེད་ལ། བཟུང་བ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་རང་གཟུགས་དེ་འཕགས་བ་
སྐྱེས་རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་རྣམས་འདིར་སྤྱུག་བཅའ་བ་མཛད་བ་རེད།

ལྷན་བཅའ་བའི་རྣམས་སུ་ཡང་། འཕགས་བ་སྐྱེས་རས་གཟིགས་ལ་མཚན་མི་འདྲ་
བ་མང་པོ་ཡོད། ལྷན་ན་བརྗོད་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་བ་སྐྱེས་རས་གཟིགས་ལྟ་
བུ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་རྣམས་འདི་ན་འཇིག་རྟེན་དབང་སྤྱུག་ཅེས་འཇིག་
རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གཙོ་ཆེ་པོས་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་
ལམ་ལ་འབྲིད་ཐུབ་པའི་ལྷན་བ་ལྟ་བུ་དེ་སུ་ལ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། འཕགས་བ་སྐྱེས་རས་
གཟིགས་དེ་ལ་སྤྱུགས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིར་ན། སྤྱུགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་སམ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུགས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་རང་གཟུགས་ལྷན་པའི་དབང་སྤྱུག་དེ་ལ་སྤྱུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་གིས་ཚོས་ཀུན་འགྲོ་འོང་མེད་གཟིགས་ཀྱང་། །

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་མཛད་པ། །

སྐྱེས་མཚོགས་དང་སྐྱེས་རས་གཟིགས་མགོན་ལ། །

རྟེན་ཏུ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པས་སྤྱུག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་བཏགས་བཅོས་གསལ་དུ་རྩོམ་པ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། མཚོན་པར་
 བཟོན་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་པའི་བཏགས་བཅོས་ཚེན་པོ་དཔལ་རྣམས་ལེན་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བརྩམས་པ་
 དང་། བི་གྲ་མ་གྱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསལ་དུ་བརྩམས་པའི་བཏགས་བཅོས་ཚེན་པོ་
 དེ་ཚོ་ལ་དེ་འདྲ་གནང་ཡོད་པེད། དང་པོ་མཚོན་པར་བཟོན་པ་ཟེར་བ་ནི་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་
 གང་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་ན་ཡང་
 རུང་སྟེ། དེ་ལ་གྲུས་པས་སྐྱབས་འཚལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་གི་ར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་པར་བཏགས་པ་དང་། རང་གིས་བཏགས་བཅོས་བརྩམ་
 པ་ལ་བར་ཚད་མི་འབྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་བཏགས་བཅོས་དེ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རང་གི་ར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཐམས་ཅད་ལ་གྲུས་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སྐྱབས་འཚལ་དགོས་པ་བཏགས་པའི་སྤྱིར་དུ་
 མཚོན་བཟོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྣམས་ལེན་དང་། བི་གྲ་མ་གྱི་ལ་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱུང་བའི་
 པར་རྒྱུ་ཏེ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཚེན་པོ་དེ་ཚོས་གནང་བ་ལྟར་དུ། བོད་དུ་བྱོན་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མཚོན་པར་བཟོན་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ལུགས་སྟོལ་
 དེ། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གིས་རྒྱན་སྦྱོང་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་སྤྱི་ཏེ་རྒྱན་ཐོག་ནས་ཀྱང་
 རྒྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཟེར་བ་དང་། བོད་རྒྱན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱན་རས་གཟིགས་མགོན་

ལ་ཟེར་ནས། ལྷག་འཚལ་བའི་ཡུལ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་འཕགས་བ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ལ་རྟག་ཏུ་སློོ་གསུམ་གྱས་པས་ལྷག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཁོང་གིས་ལྷག་འཚལ་བ་ཟེད། ལྷག་འཚལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱིར་ང་རང་ཚོས་ལྷག་འཚལ་བའི་སྐབས་སུ། སྐབས་སྐབས་ལ་ལུས་རྒྱུང་པས་ལྷག་འཚལ་བ་དང་། རག་རྒྱུང་པས་ལྷག་འཚལ་བ་དང་། ཡིད་རྒྱུང་པས་ལྷག་འཚལ་བ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོང་གི་ཟེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྟོག་ཙམ་འགྲིག་གི་མ་ཟེད། ལུས་རྒྱུང་པས་ལྷག་འཚལ་བ་ལྟ་ཡང་དེ་ཙམ་ཕན་གྱི་མ་ཟེད། རག་རྒྱུང་པས་ལྷག་འཚལ་བ་ལྟ་ཡང་དེ་ཙམ་ཕན་གྱི་མ་ཟེད། ཡིད་རྒྱུང་པས་ལྷག་འཚལ་བ་ལྟ་ཡང་དེ་ཙམ་ཕན་གྱི་མ་ཟེད། ཡིད་རྒྱུང་པས་ལྷག་འཚལ་བ་ལས། ཡིད་དེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན་ཡང་ཡིད་རྒྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་གྱི་གོང་འཕེལ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འགོ་བྱུང་གི་ཡོད་མ་ཟེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ཀས་གྱས་པས་ལྷག་འཚལ་བ་དང་སྐབས་སྐབས་ལ་ལྷག་འཚལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟེད། རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ལ་དད་བ་དང་མོས་གྱས་བསྐྱེད་བ་དང་། རག་གིས་ཀྱང་དུས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་གྱས་བ་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་འཚལ་དགོས་བ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་སློོ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་འཚལ་ལོ་སྐྱུ་ནས་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ལ་ལྷག་འཚལ་བ་ཟེད།

སྐྱབ་རས་གཟིགས་ལ་ལྷག་འཚལ་བ་དང་ལྟན་དུ་སྐྱ་མ་མཚོག་ལ་ཡང་ལྷག་འཚལ་དགོས། སྐྱ་མ་མཚོག་དང་ཟེར་དུས་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་དང་བརྒྱད་བའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཟེད། དེ་ཡང་སྤྱིར་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ལ་ལྷག་འཚལ་བ་དང་ལྟན་དུ་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་དང་

བརྒྱུད་པའི་སྐྱེས་ལ་དང་པ་དང་མོས་གྲུས་དང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་དགོས་པ་དེ་ལྟར་རེད། དེ་
 ཡང་ད་ལྟ་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་ན་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ཟེར་མཁའ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། དཔེ་དང་པོ་དེ་ལམ་རྒྱས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་
 ལམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། ང་རང་ཚོ་ལམ་རྒྱས་མེད་དེ་ལ་འགྲོ་དུས་ལམ་སྟོན་
 མཁའ་ཞིག་ཡོད་ན་ང་རང་གང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ག་ལ་བདེ་པོ་བྱས་ནས་སླེབ་ཐུབ། དེ་
 བས་ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་སྟོན་མཁའ་ཞིག་མེད་ན་ལམ་དེ་ག་ལྟར་
 ཞིག་ཡིན་པ་ཉུ་མ་གོ་བ་དང་། དཀའ་ལས་མང་པོ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡོང་གི་
 ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་དངོས་
 གནས་འཁོར་བའི་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཐར་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་མ་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འགྲོ་མ་
 མྱོང་བ་ལ་འགྲོ་མྱོང་མཁའ་གྱི་ལམ་མཁའ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དོ། །

དཔེ་གཉིས་པ་དེ་འཛིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་དུས་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཡོད།
 ང་རང་ཚོ་སྐྱེས་དགོས་པའི་ས་ཆ་ཞིག་ལ་འགྲོ་ན་ང་རང་དང་མཉམ་དུ་མི་སྟོབས་ཆེན། ཡང་
 བ་མི་དཔའ་བོ་མཚོན་ཆ་ཅན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་གཅན་གཟན་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། ཚོམ་
 རྒྱན་གྱི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་མི་དགོས་པར་འགྲོ་ཐུབ། དེ་མེད་ན་གཅན་གཟན་
 གྱི་འཛིགས་པ་དང་། ཚོམ་རྒྱན་གྱི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ།

ང་རང་ཚོ་ལ་འཛིགས་པའི་གནས་ག་འདྲ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ང་རང་ཚོ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་
 ཡང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་འཛིགས་པ། མི་དགོ་བའི་འཛིགས་པ་
 ལ་སོགས་ཡོད། དེ་ལས་བརྒྱལ་བའི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་སྐྱེལ་མ་དང་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་མཉམ་དུ་ཡོད་ན། ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལ་སྐྱག་མི་དགོས་པ་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་འཛིགས་པ་ལ་སྐྱག་མི་དགོས་པར་འགོ་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་འཛིགས་པའི་
 ས་སྐྱོགས་སུ་འགོ་དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཡོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གསུམ་པ་དེ་ཚུ་པོ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱལ་དུས་ཀྱིས་མཉམ་བ་ལྟ་བུར་
 གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་ཚུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞོད་པའི་སྐབས་སུ་གྲུ་ལ་འགོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། གྲུ་ལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་ང་རང་སྟོན་ཆད་གྲུ་ལ་འགོ་མ་སྟོང་བ་ཡིན་དུས་ཡིན་
 གཅིག་མིན་གཅིག་གྲུ་གཏོང་མཁན་ཉམས་སྟོང་ཅན་ཚུ་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་
 མེད་ན་ང་རང་རྒྱས་འབྱེར་འགོ་བ་ཡང་ཡོང་གི་དེད། ཡང་ན་རྒྱའི་གཏོང་ལ་ལྷུང་ནས་
 གཏོབས་འགོ་ན་ཡང་ཉ་པོ་གི་མ་རེད། གྲུ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་རྒྱའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འཛིགས་
 སྐྱག་མེད་པ་དང་། དཀའ་ངལ་མེད་པར་འགོ་བྱུང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་
 འཁོར་བའི་ཚུ་པོ་ལས་བརྒྱལ་དུས་སྐྱེལ་མ་ཉམས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེལ་མ་སྐྱོགས་བཅེ་
 བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། དེའི་སྤྱིར་ན་སྐྱེལ་མ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེལ་
 མ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་སྐབས་འདི་ན་སྐྱོན་རས་གཟིགས་ལ་བྱུག་
 འཚལ་བ་དང་ལྡན་དུ་སྐྱེལ་མ་མཚོག་དང་གསུངས་ནས་བརྟན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེལ་མ་

ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །

དམ་ཚོས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་ནི། །

དེ་ཡི་ལག་ལེན་གཤམ་ལ་རག་ལས་པས། །

རྒྱལ་སྐྱོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་པ་དེ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་རེད། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྐབས་སུ་ང་རང་གིས་སྐབས་འདིར་བཤད་ན། དཔེར་ན་ང་རང་གིས་དགོས་པ་འདི་དང་འདིའི་སྤྱིར་བཏགས་བཅོས་ཤིག་བརྩམ་གྱི་ཡིན་གསུངས་ནས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་གནང་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་རང་གིས་ཚོས་སྐྱབ་གྱི་ཡིན། ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡིན་སྟེ། དང་པོ་འཆར་གཞི་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་ལས་སྤང་ཞིང་དམ་བཅའ་བ་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ལས་སྤང་ཞིང་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡང་དངོས་གནས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་གྱི་རེད་མ་གཏོགས། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་བཏགས་འདིར་བཏགས་བཅོས་གྱི་དབུ་ལ་ཡང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་གནང་གི་ཡོད་རེད། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཕན་བདེ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། ཕན་བདེ་ཟེར་བ་ནི། དུས་རྒྱུན་དུ་ང་རང་ཚོ་འཁོར་བ་ལ་འབྲམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། མ་ཞི་བ། སྤྱིད་པོ་མེད་པ། སེམས་ཁྲལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་དེ་འདྲ་ཡོད།

དེ་ལ་སེམས་བྲལ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་བྲལ་མེད་པར་བྱེད་པ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡོད་པ་
 ལ་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པ། སེམས་མ་ཞི་བ་ལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ང་རང་ཚོའི་སེམས་
 མ་བདེ་ལྷང་དེར་ཡོད་པ་དེ་བདེ་ལྷང་དེར་བཟོ་བྱེད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་
 ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་པ་དེ་ཞི་བ་དང་ཕན་པ་མ་
 བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོ་ལོར་བའི་གནས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་
 པ་དང་། བདེ་སྦྱིད་མ་ཐོབ་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་ཡོང་བ་དེ་སྤྱིར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 བར་ནས་ངག་དེ་དངོས་གནས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

དེའི་སྤྱིར་ན་སེམས་ལ་ཕན་པ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་དེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ལ་
 ཕན་པ་དེ་ཡོད་ན་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ལ་ཕན་པ་དེ་མེད་ན་
 ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དེ་ཡོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དེ་
 གང་ནས་འབྱུང་གི་འདུག་བལྟས་ན། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་རེད། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད་ཟེར་
 བ། དེ་དམ་པའི་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་ལས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།

རྫོན་གྱི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་

སུ་ལེན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རེད། མ་འོངས་པ་ལ་
 ཡང་དེ་ལྟར་རེད། ད་ལྟར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་དམ་པའི་
 ཚོས་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དམ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་དེ་ག་འདྲ་བྱས་
 བས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལག་ལེན་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པ་རེད། ལག་
 ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་ན་དམ་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པ་དེ་སྐྱབ་བྱུང་གི་རེད། ལག་ལེན་ཡག་
 པོ་ཞིག་མ་ཤེས་ན་དམ་པའི་ཚོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བྱུང་གི་མ་རེད།

དམ་པའི་ཚོས་ཚོས་མིན་དུ་འགོ་བ་དང་། ཚོས་ལོག་པར་འགོ་བ། ཚོས་ལ་བརྟེན་
 བས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་གི་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གཅིག་
 མིན་གཅིག་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ། ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་ན་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱགས་བསྐྱེན་
 པ་བཞུགས་ཡང་རུང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 བསགས་ན་ཡང་རུང་། འོངས་སྡོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡར་དཀོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་དང་མར་
 ངན་སོང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་བྱས་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དངོས་གནས་དམ་པའི་
 ཚོས་ཡང་དག་པ་གཙང་མ་ཞིག་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཀླུ་ལྷ་ལེན་གྲས་པོ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མཛོད་པ་བཟང་པོ་ག་
 འདྲ་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལག་ལེན་དུ་བཀྲལ་གནང་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུའི་རྒྱན་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད།

བསྟན་བཅོས་རང་གསུངས་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་སྡོན་འགྲོའི་སྐོར་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐོར་དང་། མཇུག་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་
ཡོད་ཅེད་ལ། དེའི་ནང་ནས་སྡོན་འགྲོ་ལ་ས་བཅད་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད།

ས་བཅད་དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི།

དལ་འབྱོར་གྱུ་ཚེན་རྟེན་དཀའ་ཐོབ་དུས་འདིར། །

བདག་གཞན་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བྱའི་ཕྱིར། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་གཡེལ་བ་མེད་པ་ནི། །

ཉན་སེམས་བསྐྱོམ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཅེད།
དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་ཟེར་ན་མི་ལུས་འདི་གཞན་དུད་འགྲོ་ཡི་ལུས་རྟེན་འདྲ་པོ་དང་། ཡི་དྲགས་
ཀྱི་ལུས་རྟེན་ལྟ་བུར་མ་སྐྱེས་པ་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་
བཏང་གི་མི་ལུས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་དེ་
ལ་དལ་འབྱོར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་གི་ལུས་རྟེན་པ་དེ་རང་རང་ཚོ་ཉ་ཅང་སྐྱལ་
བ་བཟང་པོ། སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ལས་ཀྱང་སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་དཔེ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཅེད།

དཔེར་ན་གྱུ་ཚེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེད། གྱུ་ཚེན་པོ་ལ་དཔེ་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་
ནི། རང་རང་ཚོ་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་གཅིག་བརྒྱལ་དགོས་པའམ། ཡང་ན་རང་རང་ཚོ་རྒྱ་པོ་ཚེན་པོ་

ལས་བརྒྱལ་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་འདྲ་འབྱུང་ནའང་གྲུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཆུའི་ཕ་རོལ་
 དུ་འགོ་བྱལ། གྲུ་ཆེན་པོ་དེ་མེད་ན་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ཆུའི་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་བྱལ་གྱི་མ་ཤིང།
 གྲུ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་ན་དཀའ་ལས་ཉ་ཅང་མེད་པར་འགོ་བྱལ་གྱི་ཤིང། གྲུ་ཆེན་པོ་དེ་མེད་ན་
 དཀའ་ལས་མང་པོ་བརྒྱལ་ཅིང་ཐ་ན་རང་སློག་དོར་ན་ཡང་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་བྱལ་གྱི་མ་ཤིང།
 དེའི་སྤྱིར་ན་དལ་འབྱོར་འདི་ཐོབ་པའི་སྐབས་ལ་ང་རང་ཚོས་ཚོས་ཉམས་སུ་གྲུང་ནས་
 འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལས་བསྐལ་བྱལ་གྱི་ཤིང། གལ་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་
 ལུས་འདི་མེད་ན། ཅུ་བ་ནས་ཐར་ཐབས་ཡོད་མ་ཤིང། དེའི་སྤྱིར་ན། གྲུ་ཆེན་པོ་འདི་དང་
 འདྲ་བའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འདྲ་ང་རང་ཚོར་ཐོབ་པ་དེ་གིན་ཏུ་སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཤིང།
 མི་ལུས་ཟེར་མཁན་དེ་གིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཤིང་མོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོར་
 སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་ནས་ད་ལྟ་ཐོབ་ཡོད། ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། ཐོབ་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་
 ཆེན་པོ་ཤིང། དཀོན་པོ་ཤིང། ཡག་པོ་ཤིང།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན། ད་ལྟ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདི་ན་ང་རང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་གྱི་
 ཤིང། ང་རང་ཚོས་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་གྱི་ཤིང། གཟབ་གཟབ་ཅི་འདྲ་བྱེད་དགོས་གྱི་ཤིང་
 ཟེར་ན། མི་ལུས་འདི་ཡི་རྙེད་ནས་ང་རང་གིས་དོན་དག་ཡག་པོ་བརྒྱབ་བྱལ་གྱི་ཡོད། ང་རང་
 གིས་དོན་དག་ག་ཤེ་བརྒྱབ་བྱལ་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ང་རང་གིས་ལུས་དང་སེམས་གྱི་རྙེད་
 དུ་སྐྱུག་བསྐལ་མང་པོ་མྱོང་གི་ཡོད། ལུས་དང་སེམས་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་མྱོང་བ་དེ་ང་རང་འཁོར་
 བ་ལས་མི་ཐར་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤིང། འཁོར་བ་ལས་ཐར་ན་ལུས་དང་སེམས་གྱི་

སྤྱི་བཟུལ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་དང་། སྤྱི་བཟུལ་དེ་ཚོ་རྩ་བ་ནས་མྱོང་མ་
 དགོས་པ་འགོ་གི་ཡོད། ལྷ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་ང་རང་ཚོ་ལ་ཁོར་བའི་མཚོ་ལས་སྤོལ་བའི་སྤྱིར་
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། གཉིས་པ་དེ་ང་རང་རྒྱུད་པའི་ཆེད་
 མ་ཡིན་པ། ད་རེས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་བེད་སྤོད་ཅིག་བྱས་ན།
 གཞན་མང་པོ་ལ་ཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བྱུང་བ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་བར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་
 ད་རེས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྤྱིར་དུ་བྱེད་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ད་རེས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདིའི་
 སྤྱིར་དུ་བྱེད་མ་བྱུང་བ་དུས་ཚོད་བཟང་པོ་འདི་འཕྲོ་བརྒྱུག་འགོ་གི་རེད། དེའི་སྤྱིར་ད་རེས་ཀྱི་
 རྒྱབས་སུ་རང་དོན་བསྐྱབ་ན་ཡང་རྒྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཞན་དོན་བསྐྱབ་ན་ཡང་ད་རེས་
 རྒྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ད་རེས་རྒྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དུས་
 ཚོད་ལྷན་ལྷན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་འཕྲོ་བརྒྱུག་མ་ཤོར་བ་ཞིག་བྱས་ནས་རྒྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
 ཚོས་དེ་རྒྱབ་དུས་དེ་ལ་ཉིན་མོ་ཡིན་ཡང་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། མཚན་མོ་
 ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་མི་འགོ་བ་ཞིག་ང་རང་ཚོས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ནི་ཉིན་མཚན་མེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
 རེད། གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ན། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ནང་ན་
 རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་ང་རང་ཚོས་ག་འདྲ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
 པ་ཉ་གོ་གི་མེད། ཉ་གོ་མཁན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ། མཁས་པ་དང་

གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས། སྤྲོ་མ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཚོ་རེད། དེ་ཚོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཉན་ནས་ང་རང་གིས་ཉ་གོ་བ། དང་པོ་གོ་མ་སྤོང་བ་ལ་གོ་སྤོང་བ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་ཡིན་གྱི་འདུག་སྟེ་མ་ནས་ཉན། དེ་ཉན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡན་གྱི་རེད་དམ་ཟེར་ན་ཉན་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར།

འོ་ན་ག་རེ་དགོས་གྱི་རེད་ཟེར་ན། དེའི་དོན་དག་ལ་བསམ་སློབ་ཡག་པོ་བཏང་ནས་དངོས་གནས་རྒྱ་མཚན་ག་འདྲ་རེད་འདུག །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ག་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་རེད། དེ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ག་འདྲ་རེད་འདུག དེ་ལ་ཡན་པ་ག་འདྲ་རེད་འདུག དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་འདྲ་རེད་འདུག དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་མ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་གདམས་ངག་གི་དོན་དག་ག་འདྲ་རེད་འདུག །འདི་ཚོ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐར་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲོམ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་སྒྲོམ་པ་རྒྱུར་བས་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། སྒྲོམ་སྟངས་ཉ་གོ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། བསམ་པ་རྒྱུར་བས་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ཉན་པ་རྒྱུར་བས་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། དང་པོ་ཉན། བར་དུ་བསམ། མཐའ་མ་སྒྲོམ་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་བྱས་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་དྲུ་ལེན་དགོས་པ་གཙོ་བོ་འདྲ་བོ་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མ་ཡུལ་སྒྲོང་བ་ནི།

གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་ཚུ་ལྟར་གསོ། །

དག་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྤང་མེ་ལྟར་འབར། །

སྤང་དོར་བརྗེད་པའི་གཏི་མུག་མུན་ནག་ཅན། །

མ་ཡུལ་སྒྲོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཅད་གཉིས་པ་དེའི་གཙོ་བོ་ནི་མ་ཡུལ་སྒྲོང་བ་རེད། མ་ཡུལ་ཟེར་ན་
མལ་སྐྱད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ང་རང་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡུང་བ་འདྲ་བོ་དེ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཡིན་
ན་ཡང་ད་ལྟ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་མི་ལ་རས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཁོང་རང་གི་ཉམས་ལེན་དེ་རང་གི་མ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་
པ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་བུ་ཡོད། ཁོ་རང་གི་མ་ཡུལ་དུ་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་རྒྱབ་པ་མཐའ་སྐྱོན་
ནས་འབྲས་བུ་བྱུང་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་ད་ལྟ་མང་ཆེ་གོས་འདྲ་བོ་དེ་རང་གི་མ་ཡུལ་ལ་ཆགས་
སྤང་མང་བོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་མིང་ཅོམ་བཏགས་པ་རེད་མ་གཏོགས་གཙོ་བོ་དེ་ཉོན་མོངས་
དུག་གསུམ་གང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་མ་ཡུལ་རེད། ཡུལ་དེ་ཡུལ་ངན་པ་རེད། སྒྲོང་དགོས་པའི་
ཡུལ་རེད། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་འཕེལ་བའི་ཡུལ་དེ་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་ནི།

རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་རེད།
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་། ཉོན་མོངས་

བ་མངོན་གྱུར་གཉེས་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་འདིར་མངོན་གྱུར་མེད། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་
 གྱུར་པ་གཉེན་གྱི་སྤྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་ཚུ་ལྟར་གཡོ་བེད་ན། ང་རང་དང་། ང་རང་གི་
 སྤྱོད་ལ་དང་། ང་རང་གི་གཉེན་དང་། ང་རང་གི་སྤྱོད་ལ་ལོ་ལོ་སྤྱོད་ལ་ལོ་ལོ་སྤྱོད་ལ་
 ལས་དེ་ལ་སྐབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་བྱེད་སྐྱམ་པ་ནི་ཉ་ཅང་འདོད་ཆགས་ལྷགས་
 ཚེན་པོ་ཡོད་པ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཚུ་ལྟར་དུ་གཡོ་བ་དང་།
 དག་ཡི་སྤྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་མེ་ལྟར་དུ་འབར་བ་བེད་ན། སྤྱིར་གཉེན་དང་དག་ལེན་ལ་ལོ་
 ང་རང་ཚོའི་སྤྱོད་ལ་བཞོས་བཞག་པ་མེད་མ་གཏོགས། འོན་ཀྱི་སྤྱིར་ནས་གཉེན་དང་དག་
 ལེན་ནས་གྱུར་བསྐྱེད་པ་ཞིག་མེད། དེ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་ང་རང་གི་གཉེན་ཡིན་བསམ་ནས་
 བཟུང་བཞག་པ་ཞིག་དང་། འདི་ང་རང་གི་དག་ཡིན་བསམ་ནས་འཛིན་བཞག་པ། འདི་
 ང་རང་གི་དག་ཡིན་བསམ་ནས་དེའི་སྤྱིར་དུ་ཞེ་སྤང་མེ་ལྟར་དུ་འབར་ཞིང་ཞེ་སྤང་གཅིག་
 གི་རྗེས་ལ་གཅིག་ །ཞེ་སྤང་གིས་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མེ་ལྟར་དུ་འབར་བ་
 དང་། དེ་ལ་གཏི་ལུག་ཅན་བེད་ཞིང་གསུམ་པ་དེ་མ་རིག་པ་མེད། མ་རིག་པ་དེ་ཡང་གཙོ་
 བོ་མ་རིག་མངོན་གྱུར་དེ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ལྷགས་ཚེན་པོ་དང་ཞེ་
 སྤང་ལྷགས་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དང་པོ་ང་རང་གིས་སྤྱིར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 ཡང་ཉ་གོ་གི་ཡོད། འོར་བྱ་མི་དག་བ་གང་དག་ཡིན་པ་ཡང་ཉ་གོ་གི་ཡོད།

འཛིག་རྟེན་གྱི་མི་ཡི་ལུགས་སྤོལ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་ཡང་ཉ་གོ་
 གི་ཡོད། འཛིག་རྟེན་མི་ཡི་ལུགས་སྤོལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་ཡང་ཉ་

གོ་གི་ཡོད་ཅེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྟམ་པ་དང་ཞེ་སྤང་
 ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡག་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་ཡང་བརྟེན། ལྷག་པོ་
 གང་དག་ཡིན་པ་ཡང་བརྟེན་དེ་བྱེད་མི་ཉན་པའི་ལྷག་པོ་དེ་ཡང་བྱེད། བྱེད་དགོས་པ་དེ་མི་
 བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་འོར་འཁྲུལ་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་ཅེད། འོར་འཁྲུལ་དེ་ལ་གཉི་ལྷག་མངོན་
 གྱུར་ཟེར་གྱི་ཡོད། མ་རིག་པ་མངོན་གྱུར་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ནས་ནང་བཞིན་ང་རང་
 གིས་ཡག་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་ལྷག་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་བརྟེན་ནས་ཉ་གོ་གི་ཡོད་མ་
 ཅེད། ཉ་མི་གོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ག་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེད་ཟེར་ན། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 གཉིས་རྩ་བ་བྱས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་གཉི་ལྷག་དེ་ཡོད།
 གཉི་ལྷག་དེ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕེལ་ཡོད་གི་ཡོད་ཅེད། གཉི་ལྷག་ལྷགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཚང་མ་བརྟེན་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷགས་
 ཆེན་པོ་འཕེལ་སྲིད་པའི་ས་ཆ་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྤང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དབེན་པ་བརྟེན་པ་ནི།

- ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ། །
- རྣམ་གཡེང་མེད་པས་དག་སྦྱོར་ངང་གིས་འཕེལ། །
- རིག་པ་དུངས་པས་ཚོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ། །
- དབེན་པ་བརྟེན་པ་རྒྱལ་སྤངས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༩]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ཚན་གསུམ་པ་དེ་དབེན་པ་བསྟེན་པ་མེད།
 སྦྱིར་དབེན་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་དབེ་ཞིག་བཞག་ན་ཉིན་མོ་མི་ཡི་རྒྱ་འགྲུལ་མེད་ཅིང་། མཚན་
 མོ་སྐྱ་ཡི་གྲག་ཚོར་མེད་པ་སྟེ། ཉིན་མོ་མི་ཉ་ཅང་འགོ་མཁའ་མེད་པ་ཞིག་དང་། མཚན་མོ་
 ལུང་སྐྱ་ཚོར་སྐྱ་མང་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་དབེན་པ་ཟེར། དེ་ཡང་སྦྱིར་བཤད་ན་གཙོ་བོ་ནི་ནང་
 གི་སེམས་གལ་ཆེ་ཡི་ཡོད་མེད་མ་གཏོགས། སྐྱ་ཚམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཞེ་དྲག་ཡོང་གི་མ་
 མེད། གཙམ་བྱས་ན་སྐྱོམ་བརྒྱབ་དུས་སྐྱ་ཡི་གཞོན་པ་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་མེད། དེ་ཡིན་ན་ཡང་
 སྐྱ་དེ་ལ་རྩད་གཅོད་བྱས་ན་མི་ཡི་སྐྱ་མིན་ན་ཡང་བྱ་དང་བྱི་ལུ་ཡི་སྐྱ་བསྐྱག་གིས་མེད། དེ་
 མིན་ན་ཡང་རྒྱ་ཡི་སྐྱ་དང་རྒྱུད་གི་སྐྱ་བསྐྱག་གིས་མེད། དེ་མིན་ན་ཡང་སྐྱ་བས་འགར་ཨམ་
 ཚོག་ནང་ནས་གོང་གོང་ཟེར་བའི་སྐད་རྒྱག་གི་མེད། དེ་འདྲ་བུ་དུས་སྐྱ་མེད་པ་ལ་ཞེ་དྲག་
 བྱོས་འགོ་ས་ཡོད་མ་མེད། དེའི་སྦྱིར་ན་སྦྱིར་བཏང་གི་དབེན་པ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད།
 དབེན་པ་བསྟེན་སའི་དབེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གོང་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ལ།
 ཡུལ་ངན་སྟོང་བས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ། །ཅེས་པས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བའི་ཡུལ་དང་།
 འདོད་ཆགས་སྟེ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཏོག་ཚམ་བཟུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་ཏོག་ཚམ་
 ལྷགས་རྒྱུད་དུ་འགོ་གི་མེད། ད་ལྟོ་ང་རང་ཚོ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཡིན་དུས་ཁ་ལྷག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
 བཀག་དགོས་ན་ཏོག་ཚམ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད་མེད། ཡུལ་ངན་པ་དེ་སྤང་སྟེ་ཏོག་ཚམ་
 སར་བཟུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཏོག་ཚམ་ལྷགས་རྒྱུད་དུ་འགོ་བས། ཉོན་མོངས་པ་རིམ་
 གྱིས་འགྲིབ་ཀྱི་མེད། གཙམ་བྱས་ན་དེ་ལ་དབེན་པ་གོ་ཡི་མེད།

དབེན་པ་གཉིས་པ་དེ་རྣམ་གཤམ་མེད་པར་ཞེ་བྲག་གཤམ་ས་མེད་པ་ལྷ་བྱ་བྱས་ནས་མ་
 ཡངས་པ་ཞིག་བྱས་ན། སེམས་དེ་སྐབས་སྐབས་ལ་ཚོ་འདི་རང་ལ་གཤམ་བ། སྐབས་སྐབས་
 ལ་སྐད་ཚང་ནང་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཤམ་བ། སྐབས་སྐབས་ལ་རང་གི་རྣམ་ཉོག་ལ་
 གཤམ་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་རེད། གཤམ་བ་དེ་ཉོག་ཙམ་ཕར་གཡུགས་ན་དེ་ནས་ཚོས་བྱེད་
 པའི་དུས་སྐབས་འདྲ་པོ་དེ་ཞེ་བྲག་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོབ་གྱི་ཡོད་རེད། གཤམ་འགྲོ་དུས་ཚོས་བྱེད་
 པའི་དུས་སྐབས་འདྲ་པོ་དེ་རྩ་བ་ནས་ཐོབ་མི་བྱུབ། དེའི་སྤྱིར་ན་དག་སྦྱོར་རང་གིས་འཕེལ་
 ཟེར། རྣམ་གཤམ་དེ་ཚོ་ཉོག་ཙམ་སྤང་ན་དག་སྦྱོར་དེ་རང་བྱུགས་གྱིས་འཕེལ་བྱུབ། དེ་ལྷ་བྱ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཚགས་སྤང་ཡང་མེད་པ་དང་རྣམ་གཤམ་ཡང་མེད་པ་བྱས་ན་རིག་པ་དེ་ཤིན་དུ་
 དུངས་ཤིང་གསལ་པོ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བྱུབ། དེའི་སྤྱིར་ལ་རང་གི་སེམས་དེ་ཕབ་ན་དེ་ནས་
 དངོས་གནས་ངེས་ཤེས་ཡག་པོ་ཞིག་སྐྱེས་གྱི་རེད། དེ་ལྷ་བྱའི་དབེན་པ་བསྟེན་པ་དེ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་གྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཚོ་འདི་སློབ་བཏང་བ་ནི།

- ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་སོ་སོར་འབྲལ། །
- འབད་བས་བསྐྱབས་པའི་ནོར་རྣམ་བུལ་དུ་ལུས། །
- ལུས་གྱི་མགོན་ཁང་རྣམ་ཤེས་མགོན་པོས་བོར། །
- ཚོ་འདི་སློབ་བཏང་ཀླུ་ལྷ་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀླུ་ལྷ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་འགྲེལ་པ་གོ་བདེར་བཀྲལ་བ།
 ཚེ་འདི་སློབ་བཏང་ཟེར་གྱི་ཡོད་ལ། ཚེ་འདི་སློབ་བཏང་ཟེར་དུས། སྤྱིར་བཏང་གི་ཏྲོག་
 ཅམ་བྱང་མཚར་པོ་འདྲ་པོ་དང་སྐྱག་དགོས་པ་འདྲ་པོ་ཞིག །གཅིག་བྱས་ན་ལས་དང་པོ་
 བ་ལ་ཡོད་གི་རེད། མི་ཟེར་མ་ཁན་དེ་རྩ་བ་ནས་སློབ་བཏང་བཞག་ན་དེ་ཡོད་གི་མ་རེད་
 སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་སྲིད། ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟ་འདི་ལ་དོན་དག་ག་འདྲ་གསུང་གི་ཡོད་
 རེད་ཟེར་ན། ང་རང་གིས་ཚེ་འདི་ལ་རེ་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་དང་། ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་འདི་
 འདྲ་མ་བྱེད། རེ་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་དང་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་བྱས་ན་ཞེ་དྲག་གིས་ཕན་པ་
 མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། སྤྱིར་འཁོར་བའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ལ་དོན་དམ་པ་དང་། ཀྱུན་
 རྒྱུ་བ་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད། ད་ལྟ་ཀླུ་ལྷ་ལག་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་གྱི་སྣང་
 བ་དེ་གསུང་གི་ཡོད། ཀྱུན་རྒྱུ་བ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་
 ཤིག་དང་། ང་རང་ཚོའི་ཐུན་མོང་གི་སྣང་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡི་ནང་ནས་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་དེ་ད་
 ལྟ་འདིར་ག་རེ་གསུངས་གི་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། ཀྱུན་རྒྱུ་བ་གྱི་གནས་ལུགས་འདྲ་པོ་ཞིག་
 ལ་ཡིན་གསུངས་གྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོའི་སྣང་རྒྱུ་ལ་ཚེ་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པ། དེ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་
 བྱས་ན་ཞེ་དྲག་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་མ་རེད། ཏྲོག་ཅམ་སེམས་པ་དེ་ལྟོད་ཅམ་
 ཞིག་དང་། ཏྲོག་ཅམ་ཞེན་ཆགས་རྒྱུང་ཅམ་བྱས་ན་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་བདེ་པོ་ཡོད་བ་དང་།
 དོན་དག་ཆེན་པོ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད།

ན་ཡང་སོ་སོར་འབྲལ་འགོ་གི་རེད། སེམས་མེད་པའི་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ཡང་ང་
རང་དང་སྐབས་ཤིག་ལ་འབྲལ་འགོ་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཞེན་ཆགས་
ཆེན་པོ་བྱས་ན་ཐན་པ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

དེའི་དང་པོ་དངོས་གཞི་དང་། གཉིས་པ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རེད། གསུམ་པ་དེ་གང་
ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ང་རང་གི་ལུས་དེ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་
བྱེད་གྱི་ཡོད། ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་གནས་སྐབས་ང་རང་གི་ལུས་འདི་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་
བྱས་ན་ཡག་པོ་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་རྟག་པ་བརྟན་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་དོན་བྱེད་ནས་བསམ་
སློབ་བཏང་ན་ཉོག་ཙམ་འགྲིག་གི་མེད། ལུས་དེ་སྟོན་ངག་གི་གཟུགས་སུ་བཞོན་ན་མགོན་
ཁང་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། མགོན་ཁང་སྤྱིད་པོ་ཅི་འདྲ་ཡོད་ན་ཡང་ཞག་པོ་ཁ་ཤས་བསྐྱེད། དེ་
ནས་འབྲལ་འགོ་གི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོའི་ལུས་དེ་མགོན་ཁང་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།
ལོ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་ང་རང་གིས་བདག་པོ་བརྒྱབ་ནས་ང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་སྤོང་གྱི་རེད།
ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་མགོན་པོ་དེ་ཡིས་སྐབས་ཤིག་ལ་ལུས་ཀྱི་མགོན་ཁང་དེ་བོར་དགོས་
པར་འགྱུར། དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་ཙམ་གྱི་ཞེན་ཆགས་མི་བྱེད་པར་གཙོ་བོ་ང་རང་གིས་ག་རེ་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྩོན་སྤྱོད་པ་དེ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་གྲོགས་ངན་སྣོང་ཚུལ་ནི།

གང་དང་འགྲོགས་ན་དུག་གསུམ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །

ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་བ། །

བྱམས་དང་སྣོང་རྗེ་མེད་པར་བསྐྱུར་བྱེད་པའི། །

གྲོགས་ངན་སྣོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ད་ལྟ་དོན་ཚན་ལྷ་པ་དེ་རེད། སྤྱིར་ང་རང་ཚོའི་སེམས་དེ་
དོག་ཙམ་བསྐྱུར་སྐྱབ་ཞིག་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་སྐབས་སྐབས་ལ་ང་རང་ཚོའི་སེམས་དེ་ཤེས་
རབ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ང་རང་གིས་འདི་བྱེད་གྱི་ཡིན། ང་རང་གི་ལམ་ཁ་དེ་འདི་རེད། ང་
རང་གིས་འདི་བྱས་ན་ཡག་པོ་མ་རེད། འདི་མ་བྱས་ན་ཡག་པོ་རེད་སྟམ་པའི་བསམ་སྲོ་
བཏང་བྱུང། དེ་ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་གྲོགས་ལྟ་སྤྱོད་ཡུག་གིས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་གྱི་
ཡོད། དེ་དག་གི་ཕན་ཐོགས་ཡང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་ང་རང་གི་སེམས་པ་དེ་ཙོལ་རྒྱུང་བ་བྱིས་པ་དང་འདྲ་བ་ཉ་ཅང་
བསྐྱུར་སྐྱབ། ཉ་ཅང་སེམས་ཐག་མི་ཚོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་ཡིན་གཅིག་
མིན་གཅིག་ང་རང་གི་ཟུར་དུ་གྲོགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས། གྲོགས་ངན་པ་ཞིག་དང་
མཉམ་དུ་མ་འགྲོགས་ན་ཡག་པོ་རེད། དེས་ན། གྲོགས་ངན་སྣོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་
ཡིན། །ཞེས་གྲོགས་ངན་པ་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྣོང་དགོས་གྱི་རེད། གྲོགས་ངན་པ་

གསུམ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དུག་གསུམ་དེ་མི་ཞིག་དང་འགྲོགས་ན་སྐབས་
 སྐབས་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་སྐབས་ལ་ཞེ་སྤང་ཆེ་རུ་ཆེ་
 རུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། སྐབས་སྐབས་ལ་སྤང་བྱ་འདི་ཡིན་པ་དང་། དོར་བྱ་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་
 བརྗེད་ནས་ཡར་གཏི་ལུག་གི་རང་བཞིན་དེ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་འགྲོ་བ། དེ་ནས་
 ལུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ། བརྟན་དུ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན་གྲོགས་
 བོ་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད། ང་རང་ལ་གཞོན་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། ཁོ་རང་ལ་ཡང་གཞོན་གྱི་ཡོད་
 རེད། གཞན་ལ་ཡང་གཞོན་གྱི་ཡོད་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ནས་སྐྱོན་ཡར་འཕེལ་འགྲོ་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ཡོན་ཏན་
 མར་འགྲིབ་འགྲོ་བ་དེས་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱིར་
 ང་རང་གི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡན་པ་ཡོད་པ་ནི་ཐོས་པ་རེད། ཐོས་པ་ནི་ཚོས་ཉན་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད། ཉན་པའི་དོན་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་མང་པོ་བཏང་ནས་དེས་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་རྗེད་དུ་
 ཐག་ཚོད་པའི་བསམ་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བསམ་པར་བྱས་ནས་ང་རང་གི་སེམས་ལ་
 དངོས་གནས་བཅོས་བསྐྱར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་སྐབས་དགོས་པར་གདའ། དེ་འདྲ་བྱེད་
 དུས་དེ་གསུམ་ཀའི་བྱ་བ་དེ་མི་ཞིག་དང་འགྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པ་ཡང་རྒྱུད་དུ་
 རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ། བསམ་པ་ཡང་ཞེ་བྲག་བྱེད་མི་བྱུང་མཐའ། སྒོམ་པ་ཡང་ཞེ་བྲག་བྱེད་མི་
 བྱུང་མཐའ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བུས་པ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་

གསུམ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཚུང་དུ་ཚུང་དུ་འགྲོ་མཁན་དེ་འདྲའི་གྲོགས་པོ་དེ་ཡག་པོ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ན། གྲོགས་པོ་རན་པ་དེ་སྤངས་པར་བརྟན་པ་རེད།

བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་བརྒྱུར་བྱེད་པའི། །ཟེར་བ་དེ། སྤྱིར་རང་གི་དོན་ལ་དུག་
གསུམ་ཚུང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་
ཞིག་རེད། གཞན་དང་གཤིབ་པའི་སྐྱབས་སུ་གཞན་ལ་སེམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱམས་
པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་དང་བུལ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཀུན་དང་མཐུན་པའི་ཡག་
པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་མི་ཞིག་དང་འགྲོགས་ན་སྐྱབས་སྐྱབས་ལ་བྱམས་པ་ཚུང་དུ་ཚུང་
དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚུང་དུ་ཚུང་དུ་དེ་འདྲར་བརྒྱུར་འགྲོ་མཁན་གྱི་གྲོགས་པོ་ཡོང་གི་དེ་གྱི་
རེད། རང་རང་གིས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དུས་འདི་གྲོགས་པོ་དེ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ན་སྦྱོན་དེ་
འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་སྟུང་ནས་གྲོགས་རན་པ་དེ་པར་སྤངས་བཞག་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱོད་བྱེད་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་རན་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ལོ། །

དུག་པ་བཤེས་གཉེན་བརྟན་པ་ནི།

- གང་ཞིག་བརྟེན་ན་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་། །
- ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་ལྷ་ལྟར་འཕེལ་འགྱུར་བའི། །
- བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་། །
- གཉེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་སྐྱོད་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༦]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུག་པ་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གོགས་བཟང་པོ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་
 པར་བསྟེན་པ་རེད། དེ་ལ་བཤེས་ཟེར་དུས་གོགས་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཉེན་ཟེར་དུས་ང་རང་
 དང་ཏོག་ཙམ་ཉེ་བར་འགོ་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ་ཡག་པོ་ཞིག་
 ཡིན་ན་དེ་ལ་ཉ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་རྩིས་དགོས་ཀྱི་རེད། དཔེ་མི་སྲིད་པའི་རྩ་ཆེན་པོར་རྩིས་
 དགོས་ཀྱི་རེད། རྩ་ཆེན་པོར་རྩིས་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་རྩིས་ཆེ་ཤོས་
 ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་ལུས་པོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གོགས་
 པོ་དེ་ང་རང་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་སྐྱུམ་ནས་རྩ་ཆེན་པོར་རྩིས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
 རྩ་ཆེན་པོ་རྩིས་དགོས་པའི་གོགས་པོ་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན། གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ཉེས་པ་
 ཟབ་འགྱུར་ཞིང་། །ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་བསྟེན་ན་ཉེས་པ་གང་
 དག་ཟབ་ཟེར་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ནི་འདི་ལས་ལྡོག་སྟེ་དུག་གསུམ་པོ་དེ་འཕེལ་འགོ་བ་
 རེད། གོགས་པོ་བཟང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གི་ཉེས་པ་དུག་གསུམ་པོ་དེ་ཚོ་ཅུང་ཟབ་
 ཅུང་དུ་ཅུང་དུ་འགོ་བ་དང་། དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་ཅུང་དུ་འགོ་མ་ཐུབ་ན་ཡང་དུག་
 གསུམ་པོ་དེ་ཏོག་ཙམ་ཡག་པོ་མ་རེད། ཡག་པོ་རེད་མི་འདུག་སྐྱུམ་པ་འདྲ་བའི་སློ་སྦྱེས་ན་
 ཡང་རིམ་བས་རིམ་བས་ངར་གིས་ཡག་པོར་འགྱུར་འགོ་བ་དེ་གཅིག་བྱས། དེ་ནས་གཉེས་
 པའོན་ཏེན་ཡར་རོའི་ལྷ་ལྟར་འཕེལ་འགྱུར་བ། །ཟེར་བ་དེ་ཡང་གོང་ལྟར་ཟེར་གྱིས་ཡོད།
 ཡོན་ཏེན་དེ་གང་དག་ཟེར་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སྟེ་ཐོས་པ་
 དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ནི་གོགས་ངན་པ་དང་འགོགས་ན་ཉམས་འགོ་གི་ཡོད།

གོགས་བཟང་པོ་དང་འབྲུད་ན་ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒོམ་པ་ཡང་བྱེད་བྱུབ། གནས་སྐབས་
ཚུང་ཚུང་ཞིག་མ་གཏོགས་མ་བྱུབ་ན་འང་ཉི་མ་རེ་རེ་སྐྱབ་བ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཟང་ནས་རྗེ་
བཟང་ལ་འགོ་བྱུབ་ན་ནི་དེ་ཡག་པོ་རེད། ཡོན་ཏན་དང་པོ་དེ་རེད།

ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་གི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་རེད། བྱམས་པ་དང་
སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱད་བྱམས་པ་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་བྱམས་པ་ཏོག་ཙམ་སྐྱབས་
མཁན། བྱམས་པ་ཚུང་ཚུང་ཡིན་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ཡིན་ན་
སྙིང་རྗེ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ། སྙིང་རྗེ་ཚུང་ཚུང་ཡིན་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲའི་
ཡར་རོལ་སྐྱབ་ལྟར་རིམ་བས་རིམ་བས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགོ་བ། ང་རང་གི་གོགས་པོ་དེ་ཡི་ཤུན་
ཤུགས་ཀྱིས་ང་རང་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་སོང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་སྐྱམ་པའི་གོགས་
པོ་ཞིག་འདུག་ན་གོགས་པོ་དེ་ཉ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དང་མཉམ་དུ་འགོགས་པ། དེ་
དང་མཉམ་དུ་སྐྱད་ཆ་བཤད་པ། དེ་དང་མཉམ་དུ་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ། རྣམས་པ་མི་
དགོ་བ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་སྐྱབས་འགོ་བསྟན་པ་ནི།

- རང་ཡང་འཁོར་བའི་བརྩོན་རང་བཙེངས་པ་ཡི། །
- འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་ལུས། །
- དེ་སྤྱིར་གང་ལ་སྐྱབས་ན་མི་བསྐྱབ་པའི། །
- དགོན་མཚོག་སྐྱབས་འགོ་རྒྱལ་སྐྱས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདུན་པ་དེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བསྟན་པ་རེད།
 ང་རང་ཚོ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་སྒོ་ལ་ལྷགས་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
 སུ་འགོ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། དགོན་མཚོག་
 གསུམ་ཟེར་བ་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་དང་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དགོན་
 མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཟེར་བ་ནི། ང་རང་ཚོ་ཆེ་འདི་ལ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། འཁོར་བ་
 འདི་ལ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྐྱོན་མང་པོ་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་དང་། བར་ཆད་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། འཛིགས་སྒྲག་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་
 ཞེས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་འཛིགས་སྒྲག་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱོན་དེ་ཚོ་མེད་པར་གཏོང་
 བའི་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཐབས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དེ་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་རེད།

དགོན་མཚོག་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ། སྤྱིར་ང་རང་ཚོ་ནང་པ་
 སངས་རྒྱལ་པ་ལ་སྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ་སྤྲིང་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟ་
 དངོས་སུ་བལྟགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཤུག་ཕུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ད་ལྟ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
 ཕྱོན་ནས་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་ཐོག་མར་སྒྲོང་བ་པོ་སངས་རྒྱལ་ཤུག་ཕུབ་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཟེར་པོ། །དམ་པའི་ཚོས་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ཡིས་སེམས་ཕན་མང་པོ་ཡི་དོན་མཛད་གྱི་ཡོད། སེམས་ཕན་མང་
 པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབས་གྱི་ཡོད། དེས་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། སངས་
 རྒྱུ་བཙུན་ལྷན་འདས་གྱི་ཞལ་ནས། འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྷན་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་སེམས་ཕན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྲུག་གིས་ལེན་ཐུབ་བམ་ཟེར་ན་
 ལེན་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། ཐུབ་ཅུངས་སྤྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་འབྱུང་ཅིང་། །ཟེར་ན་སེམས་ཕན་གྱི་
 སྤྲིག་པ་དེ་ཚུ་ཡིས་འབྱུང་གྱི་རེད་དམ་ཟེར་ན་འབྱུང་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ། ཉིད་
 གྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕོ་མི་མཛད། །ཅེས་ཁོང་རང་གི་སྤྲུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཚོ་གཞན་
 ལ་གནང་ནས་དེ་ཡིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབས་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཟེར་ན་དེ་ཡང་མ་རེད།

འོ་ན་ཇི་ལྟར་གནང་གི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཚོས་ཉིད་ཞི་བ་བརྟན་པས་གྲོལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་ཁོང་གི་དམ་པའི་ཚོས་དེ་ཞི་བ། རང་གི་རྒྱུད་ཞི་བ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་
 དམ་པའི་ཚོས་དེ་འདི་འདྲ་བུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་གྱི་རེད། སེམས་ཕན་ཐམས་
 ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབས་གྱི་ཡོད་རེད་གསུངས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱུ་
 བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ར་རང་ཚོས་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ཞེས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁོང་
 གིས་ཚོས་ཞི་བ་དེ་བརྟན་བཞག་པ་དེ་ལ་འདུལ་བ། མདོ་སྟེ། མདོན་པ་སྟེ། ལྷག་པ་ཤེས་
 རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་མདོན་པ། ལྷག་པ་ཉིར་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་
 བོར་བརྟན་པ་མདོ་སྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་འདུལ་བ་
 ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བརྟན་ཡོད། རང་གི་ལམ་ལྷ་བུའི་ཚོས་ལ་ལམ། དེ་ནས་དགོ་འདུན་དེ་

དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབས་མྱོང་མཁན། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་མྱོང་
 མཁན་དེ་ཚོ་རང་གི་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱས་ནས། ད་ལྟ་བུའི་རང་ཉོག་ཙམ་
 བོར་གྱི་འདུག །ད་ལྟ་བུའི་རང་ཡག་པོ་ཞེས་པའི་འདུག །ད་ལྟ་བུའི་རང་བཙོན་འགྲུམ་བྱེད་
 དགོས་སའ་འདུག་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བ་སྟེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ར་རང་ཚོ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཞུགས་པའི་ནང་དོན་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡོད་མ་རེད་ལ། དེ་འདྲ་བྱས་
 བས་གོམ་བ་དེ་བརྒྱབ་ན་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་གོམ་བྱུབ་བ་དང་། ཉོན་
 མོངས་བ་ལས་གོམ་བྱུབ་བ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། གཞན། རང་ཡང་འཁོར་
 བའི་བཙོན་རང་བཙོངས་པ་ཡིས། །ཞེས་འཁོར་བ་ལ་བཙོངས་བསྐྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ལྷ་དེ་ཚོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཟེར་བ་འདིར་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ལྷ་བྱ་དེ་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ཕོ་མོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་གནང་བ་རེད། བོད་ལ་སྐྱེས་པ་ཕོ་མོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 སྐྱིད་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
 སུ་ཞུ་གྱི་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལུགས་སྒོལ་ལ་རི་ཡི་ལྷ་དང་། ཚུ་ཡི་ལྷ་དང་། ཤིང་གི་ལྷ་ལ་
 རོགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་གནས་

སྐབས་གནས་སྐབས་ལ་ཕན་བཏགས་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་
མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁོ་རང་ཚོ་ལ་ལོར་བ་ནས་ཐར་ཡོད་མ་རེད། དངོས་གནས་
ང་རང་ཚོ་ལ་ལོར་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྲིད་ན་དེ་ཚོ་ལ་
སྐབས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
གསུངས་ནས་གདམས་ངག་དེ་འདྲ་གནང་ངོ། །

སྐྱེས་བུ་ཚུང་འུའི་ལམ་ནི།

- ཤིན་ཏུ་བཟོན་དཀའི་ངན་སོང་སྲུག་བསྐྱེད་རྣམས། །
- སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐུབ་པས་གསུངས། །
- དེ་སྲིད་སློག་ལ་བབ་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ལས། །
- ནམ་ཡང་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༤]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲོན་འགོ་དེ་སོང་ནས། དངོས་གཞི་ལ་སྲིད་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་
ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འུ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གསུམ་རེད། དེའི་
ནང་ནས་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འུ་ཡི་ལམ་དེ་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སློབ་ནས་བརྟན་ཡོད། སྐྱེས་བུ་
ཚུང་འུ་ཡི་ལམ་དེ་གནས་སྐབས་ཚུང་འུ་རེད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་སློབ་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་རེད། དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ང་རང་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཀྱི་
རེད། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དེ་ཡང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཙམ་ཡིན་ནའང་ཡོན་ཏན་རེད། ཡོན་

སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་པ་ངན་པ་བྱེད་པ། ངག་གི་སྒྲོ་ནས་སྐད་ཆ་སྤྲུག་ཆགས་བཤད་པ།
 ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བ་ངན་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སྦྱིར་བཏང་གི་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ། ངག་
 གི་མི་དགོ་བ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲིག་པའི་ལས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་སྟོམ་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་མི་དགོ་བ་བཅུར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ང་རང་ཚོའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་པའི་སྦྱིར་བཏང་གི་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་
 འདས་ཀྱིས་གསུངས་པར་མཛད་པ་རེད། དངོས་གནས་དེ་ལྟར་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྦྱིར་
 བ་ང་རང་ཚོ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་ཡོང་དགོས། སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་མེད་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད། སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་རྒྱ་སྤྲིག་པ་དེ་སྤྲང་དགོས་པས། དེ་སྤྲིག་ལ་
 བབས་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ལས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་ང་རང་ཚོས་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་དེ་རྒྱལ་
 བའི་སྤྱི་བོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་གྱིས་ལག་ལེན་ཡིན་ལོ། །

རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ཁོ་སོ་

- སྤྲིད་གསུམ་བདེ་བ་རྩ་རྩེའི་ཟེལ་བ་བཞིན། །
- ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། །
- ནམ་ཡང་མི་འགྲུལ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མཚོག། །
- དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ཁོ་སོ་ཡིན། ། [༧]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ཁོ་སོ་བའི་ལས་དེ་ང་རང་རྒྱ་སྤྲིག་པ་སུ་མི་ལྷུང་

བའི་སྲིད་སྲིག་པ་སྤངས་པ་དང་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གསུངས། འདི་རིང་གི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་
 བརྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། སྲིད་
 བཏང་རན་སོང་གི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ལོ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་ལའོར་བའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་
 ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འདོད་པའི་སློབ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུ་ལས་སྲིད་
 སློབས་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། དེ་ནི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 རེད་དམ་ཟེར་ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་རེད། གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན་ང་རང་ལའོར་བའི་སྐྱེས་
 བུ་ལས་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་སློབ་དེ་རྒྱ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་དང་། ང་རང་གཅིག་པོ་བསམ་པ་
 ཚམ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལའོར་བའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ལས་སྐྱབས་པ་དང་བདེ་
 བ་ལ་དགོད་དགོས་པའི་སློབ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་དང་གཏིང་ཟབ་པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྲིད་ན་
 དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་ང་རང་ཚོ་ལའོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་
 གཉེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་མཚོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྲིད་ང་རང་ཚོ་སུ་ཡིན་ན་ཡང་བདེ་སྲིད་སྲིད་སྐྱེས་ཆོག་གས་
 པ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་ཡོད། བདེ་སྲིད་སྲིད་སྐྱེས་ཆོག་གས་པ་ཞིག་འདོད་དུས་སྲིད་པ་ཁམས་
 གསུམ་ལའོར་བ་སྲིད་སྲིད་པ་གསུམ་ཟེར་དུས་སྐབས་སྐབས་ལ་ས་འོག་ས་སྲིད་ས་སྲིད་ས་
 ཡི་འོག་ལ་ཡོད་པ། ས་ཡི་སྲིད་ལ་ཡོད་པ། བམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་

གསུམ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། སྐབས་སྐབས་ལ་འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་
 མེད་གྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། མདོར་ན་ས་གནས་གསུམ་པོ་དེ་ན་བདེ་བ་ཡོད་
 དམ་ཟེར་ན་སྐབས་སྐབས་ལ་བདེ་སྐྱིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོ་མི་ཡི་ཡུལ་
 དང་། ལྷ་ཡི་ཡུལ་ཏེ་མཐོ་རིས་གྱི་གནས་ན་ཡང་བདེ་བ་ཡོད་རེད། སྐབས་སྐབས་ལ་དུང་
 འགོ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གྱི་བདེ་བ་ཁ་གསལ་ཐོབ་གྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་བདེ་བ་དེ་ཉ་ཅང་གཏན་པོ་མེད་པ། སྐབས་སྐབས་ལ་བདེ་སྐྱིད་ལུན་པ་དེ་
 ཡང་ཉམས་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། བདེ་བ་དང་ལུན་པ་དེ་བདེ་བ་མེད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་
 ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་སྐབས་སྐབས་ལ་ཡུན་རིང་པོ་འདྲ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། དངོས་
 གནས་བདེ་བ་དེ་ཉམས་འགོ་བའི་སྐབས་སུ། ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཏེ་
 ཏོག་ཙམ་ཞིག་གིས་ཡང་ཡལ་འགོ་བ་ལྷ་སུ་མཐོང་གི་ཡོད། ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་འཛིག་པའི་
 ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་རྩ་རྩེའི་ཟིལ་པ་བཞིན་དུ་ཏོག་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཏོག་ཙམ་
 ཞིག་གིས་བསྐྱམ་འགོ་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་བདེ་བ་དེ་ཡུན་སྐར་སྐར་དང་བདེ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འདྲ་པོ་ཡིན་སྤྱིར། བདེ་བ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་གཉེར་ན་ཉ་ཅང་གི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཕན་
 ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད།

དེ་ལས་ང་རང་ཚོས་གནས་སྐབས་ཙམ་ལ་ཡང་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་མེད་པའི་བདེ་
 བ་དེ་ལ་རེ་བ་མི་བྱེད་པར། འཁོར་བ་ལས་ཐར་ན་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བམ་ཡང་ཡལ་

འགོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཞིག་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ཉམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་
ཐར་བའི་གོ་འཕང་རེད། ཐར་བའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་
རེད། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དེ་བསྟན་པ་རེད།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི།

- ཐོགས་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །
- མ་རྣམས་སྲུག་ན་རང་བདེས་ཅི་ཞིག་བྱ། །
- དེ་སྦྱིར་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བུའི་སྦྱིར། །
- བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༠]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་བསྟན་པ་རེད། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་
དེ་སྦྱིར་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་
ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཟེར། ང་རང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ། སེམས་
ཅན་སྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་པ། སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ། སེམས་ཅན་སྲུག་བསྐྱེད་
ལས་སྦྱོབ་པ་དེ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་བྲི་དང་འབྲུམ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་
ཡོད་དོ་ཅོག། །སྦྱོ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་
རེད། དེ་ཚོ་ཚང་མ་ང་རང་གིས་སྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་བདེ་བ་ལ་དགོད་གྱི་ཡིན་

བསམ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་རེད་ལ། རྒྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་
དེ་ལ་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱོར་བ་ལག་ཏུ་ལེན་པ་གཉིས་
ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསམ་པའི་
ཀླན་སྒོར་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས།

འོ་ན་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅི་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། རྒྱུར་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གྲངས་གྱིས་བགྲང་མི་བྱབ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཕན་རྣམས་
རང་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་བ། རང་གིས་དངོས་སུ་མི་མཐོང་བ་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་
ས་གཞི་ལ་གནས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཕན་ཆེན་པོ། སེམས་
ཕན་རྒྱང་རྒྱང་། སེམས་ཕན་ཤེས་རབ་ཕན། སེམས་ཕན་གཏི་མུག་ཕན་དེ་འདྲ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅིང་དེ་བམས་ཕན་ལ་བསམ་པ་ཅི་འདྲ་ཡོད་
རེད་ཟེར་ན། ར་རང་ནང་བཞིན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་
འབྲལ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྲལ་འདོད་
ཀྱི་སྒོ་ཞིག་ཡོད་རེད།

འོ་ན་ཀྱང་ཁོ་རང་ཚོས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བདེ་
བ་ག་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་མ་ཤེས་པར་བདེ་བ་
ཐོབ་བྱུང་གྱི་མ་རེད། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བྱུང་གྱི་མ་རེད། གནས་སྐྱབས་བདེ་བ་སྐྱེན་

སྐབས་ལ་ང་རང་ཚོ་སྲུག་བསྐྱེལ་ལས་སྐབས། དེ་འདྲའི་ཕན་ཆེན་པོ་བཏགས་མཁན་གྱི་
 སེམས་ཅན་མང་པོ་གདུང། སེམས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དེ་ཚོས་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོད་
 རེད། དེའི་ལན་དུ་ང་རང་གིས་ཀྱང་ཕར་ཕན་ཡག་པོ་ཞིག་བཏགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་
 ཕན་བཏགས་དགོས་གྱི་རེད་མ་གཏོགས། ང་རང་གཅིག་པོ་སྦྱིད་པོ་བྱེད། ང་རང་ལ་བརྟེ་
 བ་ཆེན་པོ་ཅན་དེ་ཚོར་ཉ་ཅང་སྲུག་པོ་བྱུང་ན་ང་རང་བདེ་བ་བྱུང་ན་ཕན་བ་ཅི་ཡོད། ཕན་
 བ་ཆེན་པོ་མེད། ང་རང་གི་ལུས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་ན་ཡང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་གྱི་མ་རེད།
 ང་རང་བདེ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་སྲུག་བསྐྱེལ་ཅན་དེ་ཚོ་མཐོང་དུས་སེམས་པ་སྦྱིད་པོ་ཡོང་
 གི་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་བ་
 ཞིག་ཡོང་དགོས་གྱི་ཡོད་དོ། །

མཉམ་གཞག་ཏུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་བ་ནི།

- སྲུག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །
- རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཕན་སེམས་ལས་འབྱུངས། །
- དེ་སྤྱིར་བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྲུག་བསྐྱེལ་དག །
- ཡང་དག་བརྗེ་བ་རྒྱལ་གྲས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༡]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ད་ལྟ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་སེམས་བསྦྱིད་བ་ཙམ་དུ་
 བཞག་ན་ཡང་འགྲིག་གི་མ་རེད། ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། ལག་ཏུ་ལེན་པའི་

སྐབས་སུ་དངོས་གཞི་ལ། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད།
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་ཉམས་
 ལེན་གྱི་ཀུན་སྐོང་བསམ་པ་ག་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་
 ལག་ལེན་ག་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་མཉམ་བཞག་ལ་བསྐོམ་
 བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དགོས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དག
 །ཡང་དག་བརྗེ་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་སྐྱོན་མའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན་ང་རང་གི་སེམས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ང་རང་བདེ་བ་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་དང་། གཞན་ལ་
 བདེ་བ་ཐོབ་ན་ཡང་འདྲ། མ་ཐོབ་ན་ཡང་འདྲ། སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱི་ཡང་འདྲ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 མ་མེད་ཀྱི་ཡང་འདྲ། ལྷན་པར་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་མེད། དེ་ཚོ་ཚང་མ་ལྷན་ཡོད་མ་རེད་དེ་ལ་
 བསམ་སྐོང་བཏང་གི་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ང་རང་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་
 དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་སྐྱེམ་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་ཕན་
 པ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་ཅི་འདྲ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ན། སྐྱོན་མ་བདག་
 ལ་བདེ་བ་ཐོབ་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྐྱེམ་པ་དེ་ཕར་བརྗེ་ནས། གཞན་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 དང་བྲལ་ན་བདེ་བ་ཐོབ་ན་སྐྱེམ་པའི་སྐོང་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བསྐྱེད།

དེ་ནས་ང་རང་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་ན་ཡང་འདྲ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐོབ་ན་ཡང་འདྲ་ལྷན་ཉ་ཅང་
 ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་སྐོང་དེ་ཕར་ཡང་དག་པར་བརྗེས། དེ་སྤྱིར་བསམ་སྐོང་ཕྱིན་ཅི་

ལུས་དང་ལོངས་སྐྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྣམས། །

དེ་ལ་བསྐྱོ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༢]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྦྱིར་བུར་
རྒྱལ་སྐྱེས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལག་ལེན་བསྐྱེད་སྐྱེས་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་
པའི་ནང་ནས་དང་པོ་དེ། ང་རང་ཚོའི་ཚོར་ལོངས་སྐྱོད་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་
དང་འཕྲོག་པ་སོགས་དེ་འདྲ་བུར་ན། དེ་ལ་ང་རང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་འཛིག་རྟེན་ལའོར་
བའི་བྱ་བ་བྱེད་ན་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཁོང་ཁོ་སྤྱོད་བ་གཞོན་སེམས་སྤྱོད་བ། དེ་དང་མཉམ་དུ་འབྲུག་
པ་བརྒྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བུས། དེ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་ལོ་ལ་པོ་དེ་ལ་ཡང་
གཞོན་པ་ཉ་ཅང་མང་པོ་གཏོང་གི་རེད། ང་རང་ལ་ཡང་རྗེས་ལ་སྤྱིག་བསྐྱེད་དང་ཉེས་
དམིགས་མང་པོ་ཡོང་གི་རེད།

བྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ག་འདྲ་གཞན་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡིན་
གཅིག་མིན་གཅིག་བསྐྱོ་བ་བྱེད་དགོས་པར་གདའ། སུ་སེམས་བཟུང་ནས་དེ་ཡང་སྐྱེ་
དག་འདོད་ཆེན་དབང་གིས་རང་གི་ཡིད་དུ་ཁོང་བ་རྩ་ཆེན་པོ་གཅིས་པར་འཛིན་པ་དེ་འདྲའི་
ཚོར་དང་ལོངས་སྐྱོད་དེ་དག་ལ་གཞན་སྐྱེད་དག་གིས་འདོད་པ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན།
ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཁོ་རང་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཡང་དོན་ལ་ཕན་པར་ཤོག་སྐྱེས་པའི་སྐོ་བསྐྱེད་
དེ། དངོས་སྐྱེ་ཁོ་རང་ཡོང་ནས་འཕྲོག་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། མི་གཞན་དག་ལ་འཕྲོག་ཏུ་
བཅུག་ནས་བྱེད་རང་གིས་འདི་འཕྲོག་དགོས་ཞེས་ཕར་མངགས་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ་

སྟེ། དེ་འདྲ་གང་ལྷུང་ན་ཡང་ཡོང་སྲིད་གྱི་རེད། དེ་འདྲ་ལྷུང་ན་ཁོ་རང་ཚོ་ལ་ཁ་ཡོང་མ་རེད།
 སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཚེན་པོ་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྟོན་ལ་ཞེན་པ་ཆེ་བས་རང་དབང་མེད་པ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་ཁོ་རང་ལ་སྐྱབས་གིག་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་རང་དབང་མེད་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་གི་རེད།

དེ་སྟོང་རྗེ་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེའི་སྟེང་དུ་ཁོ་ལ་འདོད་པ་ཚེན་
 པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ནས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བ་དང་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བ་མ་ཡིན་པ། ད་དུང་
 རང་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དེ་དག་ཁོ་རང་ལ་བསྟོན་ནས་ཁོ་རང་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོབ་
 པར་ཤོག། ཁོ་རང་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག་བསམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་
 གྱི་དགེ་བ་སྟེ་རང་གིས་དུས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་དུ་བསམགས་པའི་དགེ་བ་
 དེ་དག་གྱུར་ཁོ་རང་ལ་ཐོབ་པར་ཤོག། ད་ལྟ་ཡང་ཁོ་རང་ནས་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྟོན་བརྒྱས་
 པ་དང་འཕྲོག་པ་དེ་དག་གིས་ཁོ་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བར་ཤོག། ཁམ་འོངས་པ་ལ་ཡང་
 ཁོ་རང་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་མི་སྤྱོད་བར་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པར་ཤོག་སྟེ་མ་པའི་བསྟོ་
 བ་བྱེད་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ལོ། །

སྤྱི་བཟུལ་བ་ལམ་དུ་འབྱེད་བཞི།

- བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་བཞིན་དུ། །
- གང་དག་བདག་གི་མགོ་བོ་གཙོད་བྱེད་ནའང་། །

སྣིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་ཡི་སྣིག་པ་རྣམས། །

བདག་ལ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༩]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་མང་ལ་དབེ་མི་སྣིད་པའི་སྣིག་པོ་བཏང་ན་ཡང་དེ་ལ་ཕར་ཞེ་སྣང་མི་
བྱེད་པར་སྣིང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་མང་ལ་དངོས་གནས་
སྣིག་པོ་བཏང་དགོས་པའི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ། མང་གི་དགྲ་དང་མང་
གི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་སུ་ཡིན་ན་ཡང་བདག་གི་མགོ་བོ་གཙོད་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་སྣིང་རྗེ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་མང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རེད། ཁོ་མང་
གཉི་ལྷག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རེད། ཁོ་མང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ག་མལ་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཡོང་
སྣིད་ཀྱི་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་ཁོ་མང་སྣིང་རྗེ་བསམ་ཏེ། ཁོ་མང་གིས་ང་ལ་ཉེས་པ་མེད་བཞིན་
དུ་མགོ་བོ་གཙོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མགོ་བོ་བཅུད་པ་དང་འདྲ་བའི་སྣིག་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་
པ་བྱས་པའི་སྣིག་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ང་མང་ལ་སྣིན་པར་ཤོག །ཁོ་མང་ལ་མ་ཐོབ་
པར་ཤོག །ང་མང་ལ་ཡོང་བར་ཤོག་སྟམ་པའི་བསམ་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

མི་སྟན་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་བའི།

འགའ་ཞིག་བདག་ལ་མི་སྟན་སྣ་ཚོགས་པ། །

སྣིང་གསུམ་བྱུང་བར་སྣོགས་པར་བྱེད་ན་ཡང་། །

བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱེད་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་སྟོན་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་འདི་དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་
དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་པ་དེ་རེད། འདི་ལ་བསྐྱེད་དུ་ང་རང་ཚོས་བཅོས་སྐྱེད་འདྲ་པོ་བྱེད་པ་ལ་
ཏོག་ཙམ་དཀའ་ངལ་དང་སྤྱིའི་རྒྱུ་དང་། སྤྱིའི་འགལ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་སེམས་
ལ་ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་ཆགས་སྣང་འདྲ་པོ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྣང་གི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ཆོ་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལྷོག་ལྷོགས་དང་།
རང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་ལྷོག་ལྷོགས་འདྲ་པོ་དང་། ང་རང་ཉོན་
མོངས་བའི་དབང་དུ་ཤོར་འགོ་གི་ཡོད་རེད།

ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ང་རང་ཚོ་ལ་སྤྱིའི་འགལ་རྒྱུ་དེ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་ནང་གི་སེམས་དེ་
ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བ་ཞིག་བྱས་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ལམ་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་ལྟ་བུ་རེད། རང་གི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་གྲོགས་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་མི་
སྟོན་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་རང་གི་དངོས་སུ་ཞེ་སྣང་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། རང་
གི་བརྗེ་བའི་གྲོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་མི་སྟོན་
པའི་སྐྱད་ཆ་མ་རབས་ལ་སོགས། དངོས་སུ་སྐྱད་ཆ་མི་འོས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཚང་ནས་

འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པར་སྒྲོགས་ཤིང་ག་
 ས་ག་ལ་ལབ། སྟོང་གསུམ་ཟེར་བ་ནི་ཞིང་ཁམས་ལ་སྟེང་དང་བར་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཆ་
 ལྷགས་ཆེན་པོ་སྐད་ཆ་ལྷགས་ཆེ་བྲགས་པ། སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པ་ཞིག་བྱེད་ལུབ་ཀྱི་མ་ཤེད་
 མོད། འོན་ཀྱང་ཉོག་ཙམ་ཞིག་ལ་ཁྲབ་བསྐྱགས་བཏང་བ་དེ་ལ་སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པ་ཟེར།
 སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པ་ཟེར་བ་དེ་དཔེ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཤེད། སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པ་འདྲ་བ་ཤིན་
 ཏུ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲོག་པར་བྱེད་ན་ཡང་། རང་གིས་མི་འདི་ལ་མི་འདིས་མི་འོས་
 པའི་སྐད་ཆ་འདི་འདྲ་ག་ས་ག་ལ་ཁྲབ་བསྐྱགས་བཏང་བ་དེ་དཔེ་མི་སྲིད་པ་སྲུག་ཆགས་
 ཤེད་བསམ་པ་ཞེ་སྲང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་གཞོན་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་
 དེའི་ལན་ལ་ཕར་མི་སྟོན་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཚོ་ཅུ་བ་ནས་བྱེད་མི་ཉན་ནོ། །

སྐད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ནི།

འགྲོ་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས། །

མཚང་ནས་བྱས་ཤིང་ཚིག་ངན་སྐྱབ་ན་ཡང་། །

དེ་ལ་དག་བའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །

གྲུས་པར་འདུད་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ཚན་བཙོ་ལྔ་པ་ནི་འགྲོ་བ་མང་པོ་འདུས་པ་དེའི་དབུས་སུ་གང་
 ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་མཚང་ནས་བྱས་ཤིང་ཚིག་ངན་སྐྱབ་བ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཡང་དེའི་

ལན་དུ་ང་རང་གིས་ཞེ་སྤང་དང་གཞོན་སེམས་དང་ཚིག་རྩལ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར།
 བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་རོལ་བོ་དེ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ལྷགས་ཚེན་བོ་དང་ལྷན་པའི་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཁོ་རང་སྐབས་སྐབས་ལ་གཞོན་སེམས་ཀྱི་
 དབང་དུ་ཤོར་བ། སྐབས་སྐབས་ལ་བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་བ། སྐབས་སྐབས་
 ལ་ཞེ་སྤང་གི་དབང་དུ་ཤོར་བ། སྐབས་སྐབས་ལ་གཏི་མུག་གི་དབང་དུ་ཤོར་བ། སྐབས་
 སྐབས་ལ་ཐུག་དོག་གི་དབང་དུ་ཤོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཡོང་གི་
 ཡོད་ཅེད། དེས་ན་མི་དེ་སྤྱིར་རྗེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཅེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་ཞེ་
 སྤང་སྐྱེས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་མ་ཅེད་བསམ་ནས་དངོས་གནས་དོན་དག་དེ་ཉ་གོ་
 བའི་སྤྱིར་ནས་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཡང་ཁོ་རང་གིས་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་པར་བྱས་
 བ་ཡང་རང་གིས་དེའི་སྐྱོན་ནས་མི་བརྗོད་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཁོ་རང་ཞེ་
 དྲག་ཡག་བོ་ཡོད་ཅེད་སྐྱེས་པ་ལྷ་སུ་ཞིག་དང་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་
 སྐྱེས་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དོན་ཚན་བརྒྱ་བཞི་དང་བཙོ་ལྷ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དམ་ཞེ་ན། བྱང་པར་ཡོད་དེ། གོང་
 དུ་བཤད་པ་དེ་སྐད་ཆ་སྤྲུག་ཆགས་འདྲ་བོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲམ་བཞག་པ་ལྷ་
 ལུ། ར་རང་གིས་དངོས་སུ་ཐོས་ན་ཡང་རུང་མ་ཐོས་ན་ཡང་རུང་། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་
 བསྐྱུགས་བྱེད་པ་དེ་ལ་གསུངས་ཡོད། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་ར་རང་གི་གདོང་ལ་མཛུབ་
 མོ་བཅུགས་ནས་ལབ་པ་ལྷ་སུ་ལ་ཚིག་རྩལ་དང་ཚིག་རན་སྐྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་

ཡང་སྒྲིབ་བཏང་གིན་ཏུ་མཚང་འབྲུ་ས་དེ་སྤྲུག་ཆགས་འདྲ་བོ། འགྲོ་བ་མང་བོ་འདུས་པའི་
 དབུས་ཉེ་མི་མང་བོའི་དགྲིལ་ལྟ་བུར་མ་ཡིན་པར། རྫོགས་ཏུ་ལབ་ན་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཉོག་
 ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། འགྲོ་བ་མང་བོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་ཚང་མས་གོ་རྒྱ་
 ཡོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་པ། དངོས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས་ང་རང་གི་མཚང་ནས་འབྲུ་
 ཞིང་། ང་རང་ལ་སྒྲོན་གང་ཡོད་པ་དེ་དངོས་སུ་མི་མང་བོའི་དགྲིལ་དུ་ལབ་ནས་མཚང་ནས་
 འབྲུ་ཞིང་། ཚིག་ངན་པ་ཚིག་རྒྱབ་མོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལབ་བྱུང་ན་ང་རང་ཚོ་སུ་ཡིན་ན་ཡང་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེད། མི་མང་བོའི་དགྲིལ་དུ་ཁྱད་གསོད་
 བྱས་པ་དང་མཚང་འབྲུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་རྒྱུ་ཤེད། དེ་སོ་སོ་སྐྱེས་སུ་ཐ་མལ་
 པའི་ལུགས་སོལ་ལྟ་བུ་ཤེད།

ཡང་སྐྱབས་སྐྱབས་ལ་ང་རང་ལ་མི་མང་བོའི་དབུས་སུ་མི་དེས་མཚང་ནས་བྱས་ཞིང་
 རྫོན་སྒྲུ་ན། དེ་ལ་ང་རང་གིས་ཕར་ལན་རྒྱབ་པོ་ལྟ་བུ་དང་སྤྲུག་པོ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་བརྒྱབ་ན་
 མི་གཞན་དག་གིས་ང་ལ་ངན་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཤེད་སྤྲུམ་པའི་འཛིགས་སྒྲག་ལྟ་བུ་དང་། རོ་
 ཚ་བ་འདྲ་བོ་ཡོང་གིད་ཀྱི་ཤེད། འོན་ཀྱང་རོ་ཚ་དགོས་པ་དང་འཛིགས་སྒྲག་སྐྱེས་དགོས་པ་
 གང་ཡང་མེད། རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དཔག་དོག་གི་དབང་དུ་
 མི་ཤོར་བ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་བོ་ཡིན་པས། ཚུར་ལ་མཚང་བྱས་ན་ཕར་ལ་མཚང་མི་འབྲུ་
 བ། ཚུར་ལ་ཚིག་ངན་སྒྲུ་ན་ཕར་ལ་ཚིག་ངན་མི་སྒྲུ་བ། དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 ཀྱིས། །གཅིག་བྱས་ན་རང་ཉིད་ལ་སྒྲོན་དེ་ཡོད་གིད། རྫོན་དེ་ཡོད་པ་ལ་ཁྱེད་རང་ལ་སྒྲོན་

དེ་འདུག་ཟེར་ན་ང་རང་ལ་དགོ་བའི་གྲོགས་སམ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅིང་།
 རང་ཉིད་སྐྱོན་དེའི་དབང་དུ་ཤོར་ཉེན་ཡོད་པ་དེ། ཁོ་རང་གིས་རང་གི་སྐྱོན་དེ་བརྗོད་འོང་
 དུས་ང་རང་སྐྱོན་དེའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཅིང་། བཀའ་བྲིན་
 ཆེན་པོ་ཅིང་། ཡག་པོ་ཅིང་བསམ་དགོས་པ་དང་། ཡང་གལ་ཉེ་རང་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་བཞིན་
 དུ་ཁོ་རང་གིས་སྐྱོན་དེ་འདུག་ཟེར་ནས་ལབ་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་དགོས་དོན་
 ཡོད་མ་ཅིང་། རང་ལ་དངོས་སུ་སྐྱོན་དེ་མེད་ན་ཡང་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་འབྱུང་རྒྱུའི་ཉེན་
 ཁ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ས་ཅིང་ཟེར་ནས་ལབ་ཡོང་དུས། རང་ལ་སྐྱོན་དེ་མ་འོངས་
 བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་
 ལྷན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
 གདམས་ངག་ལྟ་བུ་ཅིང་སྤྱིར་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་དགོས་སོ། །སྤྱིར་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་
 ཐར་ནང་དུ་ཡོད། ཁོང་ལ་དདུལ་རྒྱ་ཟེར་དོན་ནི་ཁོང་གི་བཞུགས་ས་དང་ས་སྐུ་ལ་ཞེས་པ་
 འདིའི་བར་ལ་ཁོང་སྐབས་སྐབས་ལ་ཡར་མར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་ཤིག་ལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཏུ་ཇག་པ་ཞིག་ཕྱག་ ཁོང་ལ་འཁོར་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ཚོའི་ཅ་ག་ཚང་
 མ་ཇག་པ་མང་པོས་བཙོམ་སོང་བ་ཅིང་། དེ་ནས་བཙོམ་འགོ་བའི་སྐབས་ལ་ཁོང་ཚོས་ཅ་
 ལག་དེ་ཚོ་མར་དོག་དོག་བྱས་ནས་འཁུར་རྒྱུའི་ག་སྐྱིག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཇག་པ་གཅིག་
 གིས་གྱི་སར་བཞག་པ་དེ་གྲུ་པ་གཅིག་གིས་ག་ལེར་གྱི་དེ་རྒྱུར་བྱེད་དུས་དེ་ལ་ཐོགས་མེད་
 ཁོ་རང་གིས་གྱི་དེ་གཟིགས་པ་ཅིང་། ལ་ད་ཁྱེད་རང་ལོར་འབྲུལ་ཆེན་པོར་འགོ་གི་ཡོད། གྱི་

དཔེར་ན། བད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྲུ་ལ་མ་བཞིན་དུ། །སྲ་གཅིག་པོར་ན་ཚས་བཏབ།
 སུ་དེ་ཡང་སྐྱོས་པ་དང་། ཡང་ན་ན་ཚའི་དབང་གིས་ཁོང་ཚོ་བྱས་པ་དང་། ཚིག་རྩལ་བཟང་
 བ་དང་། སྐྱོས་ནས་རྒྱུ་དེག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་རུང་ཨ་མ་དེ་ཡིས་དེ་ལ་ཁོང་ཚོ་དང་འཁོར་
 འཛིན་འདྲ་བོ་རྩ་བ་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རེད། ཁོང་ཚོ་དང་འཁོར་འཛིན་འདྲ་བོ་མི་སྐྱེ་བར་མ་
 ཟུང་། སུ་འདིའི་སེམས་སྐྱོན་པའི་དབང་དུ་ཤོར་བས་བརྒྱུད་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་སྟེ་ནས་
 དེ་ལ་སྤྲིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡང་ན་ན་ཚ་མ་བཟོད་པས་ཚིག་རྩལ་དང་ཁོང་ཚོ་བཟོས་པ་
 རེད། དེ་ལ་ཚིག་རྩལ་གྱི་ལན་ལ་ཚིག་རྩལ་མི་སྤྲུ། ཁོང་ཚོ་བཟོ་བའི་ལན་ལ་ཁོང་ཚོ་མི་སྐྱེས་
 ཤིང་སུ་འདི་བད་ཀྱིས་བཏབ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་གྱུར་བ་རེད་སྟེ་ནས་སྤྲུག་པར་བརྩེ་བ་བྱེད་
 ཀྱི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་དེས་ཀྱང་ད་ང་རང་
 གིས་སྐྱོན་མ་ཕར་གཅིས་པར་བསྐྱུངས་པ་རེད། ཚུར་ལ་དབྱ་བཞིན་བལྟས་ཀྱང་དེ་ཁོ་རང་
 ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་དང་ཁོ་རང་གཏི་མུག་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་རེད་
 སྟེ་མ་མ་གཏོགས། འདིས་ང་རང་ལ་མ་འོས་པ་དང་མ་དགའ་ཞིག་བྱས་བྱུང་བས་མ་པའི་
 ཁོང་ཚོ་མི་བྱེད་པར་ཕར་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་གྱིས་
 ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བརྟན་ཐབས་བྱེད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ནི།

རང་དང་མཉམ་པའམ་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །

ང་རྒྱལ་དབང་གིས་བརྟན་ཐབས་བྱེད་ན་ཡང་། །

སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་བདག་ཉིད་གྱི། །

སྐྱེ་བོར་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༧]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་ད་ལྟ་ང་རང་གིས་བརྗེ་བར་བསྐྱུངས་པའི་མིས་བརྟན་པ་
བཙུག་གི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བོལ་ང་རང་དང་ཉ་ཅང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིས་བརྟན་པ་བཙུག་གི་
ལྟ་བུ་དེ་ལམ་དུ་འབྲེལ་བ་རེད། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བཏང་རང་དང་མཉམ་པ་འཕམ་དམན་པའི་སྐྱེས་པ་
ལྟ་བུ་དེས་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་གྱིས་བརྟན་པ་དེ་ལ་ཉ་ཅང་ཁོང་ཁྱོད་མོད། ང་
རང་དང་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་མཉམ་པ་རིགས་ལུས་མཉམ་པ་འཕམ། ཡང་ན་རང་
ལས་དམན་པ་རང་ལས་ཐབས་སྐྱོ་བོ་རང་ལས་ཡོན་ཏན་ཚུང་བ་རང་ལས་སྐྱོན་མང་བའི་སྐྱེ་
བོ་ཁོ་རང་ལ་ང་རྒྱལ་ལྷགས་ཆེན་བོ་ཡོད་པ། དེའི་དབང་གིས་ང་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་
འདུ་ཤེས་མེད་པ། སྐྱོན་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་བརྟན་པ་བཙུག་གི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་ང་རང་
ཆོས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡིན་ན་ང་རང་དང་མཉམ་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཁོ་རང་ང་ལ་བརྟན་པ་བྱེད་
དོན་མེད་སྐྱེས་པས་ཁོང་ཁྱོད་དང་སྐྱེས་པ་དོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་དེད།

རང་ལས་དམན་པ་སྐྱོན་མང་བོ་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཉུང་ཉུང་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་ཡང་ང་ལ་བརྟན་པ་བཙུག་གི་འདུག་སྐྱེས་པའི་དམིགས་བསལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་། སྐྱེས་
པ་དོག་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཡང་ང་རང་གིས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་ང་རྒྱལ་
དང་སྐྱེས་པ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར། སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་ཁོ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་

ཞིག་ཡོད་རེད། ཡག་པོ་རེད་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་ང་རང་ལས་དམན་པ་རེད། ང་རང་
 དང་མཉམ་པ་རེད་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 སྤྱི་བོར་ལེན་དགོས། ཁོ་རང་གིས་བརྟན་བཅོས་བྱེད་འོས་པ་ལྟ་བུ་དང་རང་ལས་ཁྱད་པར་
 དུ་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བོར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཚན་རྣམ་པ་དུག་པོ་དེས།
 གཞན་གྱིས་རང་གི་འོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པ་དང་ལུས་ལ་གཞོན་པ། སྟན་གྲགས་ལ་གཞོན་
 པ། བརྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མོལ་བོ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ཀྱང་རང་དང་
 མཉམ་པ་དང་དམན་པ། ཐ་ན་རང་གིས་བརྟེ་བས་བསྐྱངས་པ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་
 རུང་སྟེ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་མ་འོས་པར་བྱས་པ་དང་ཀུན་སྦྱོང་མ་རུང་བ་བྱས་པ། སྤྱོད་པ་
 ངན་པ་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ལན་དུ་ང་རང་གིས་
 ཞེ་སྤང་མི་སྦྱེ་བ་དང་། གཞོན་སེམས་མི་བྱེད་པ་དང་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དང་བཟོན་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཞོན་པ་དེ་དང་དུ་ལེན་པ། དེ་ལ་གྲུས་པ་སྦྱེས་པ་དང་། ང་
 ཀྱུལ་སྐྱེས་པ་དང་། བརྟེ་བ་དང་བྱམས་པ་སྦྱོམ་པ་དང་། བཟོན་པ་སྦྱོམ་པ་འོ། །

ཐུད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ནི།

འཚོ་བས་ཕོངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་མི་ཡིས་བརྟན། །

ཚབས་ཚེན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སྤྲེ། །

འགྲོ་ཀླུ་རྗེས་སྐྱུག་བདག་ལ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །

ལྷུ་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྐྱུ་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་མན་ཚད་ཀྱི་དོན་ཚན་བཞི་དེ་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པ་
བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་སློབས་པ་ལྷུ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར་རང་གི་སྣོད་སྟོབས་སྐྱེད་
པར་བྱས་ནས་བྱམས་པ་དང་སྣོད་རྗེ་སྐྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་
བརྟན་པ་རེད། དང་པོ་དེ་འཚོ་བས་ཐོངས་ཤིང་ཟེར་བ་ནི་རང་རྩལ་རྒྱུན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་
མེད་པ་འཚོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཐོངས་པ། ཤིན་ཏུ་དབྱལ་བ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྩལ་རྟག་ཏུ་
མིས་བརྟན་བཅོས་བྱེད་པའམ་མི་སྐྱད་གྲགས་ཅན་ནམ་མི་སྟོན་གྲགས་ཅན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པར་མིས་རྟག་ཏུ་བརྟན་པ། མི་ཐབས་ཆག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རྩི་བ། དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་སྐབས་
དང་འཚོ་བས་ཐོངས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཚབས་ཚེན་པོ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ན་ཚ་མི་འདྲ་
བས་མནར་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་སྐབས་དང་།

གདོན་གྱིས་བཏབ་ཟེར་བ་ནི། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་གི་དབང་གིས་རང་
ལ་མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་བསམ་སྟོག་གཏོང་སྣངས་མི་འདྲ་བ། སེམས་ཀྱི་
མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། དེ་འདྲའི་ནད་རིགས་མི་
འདྲ་བ་གང་འདྲ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་ལ་རང་རྩལ་རྒྱུན་དུ་དེ་འདྲ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་
སེམས་ཀྱི་སློབས་པ་ལྷུ་པ། རང་རྩལ་གིས་རང་རྩལ་བརྟན་བཅོས་བྱེད། རང་གི་སྣོད་སྟོབས་

མེད་པ་ཆགས། ང་རང་གི་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མེད་པར་ཆགས། ང་རང་གིས་
འཛིག་རྟེན་གི་བྱ་བ་སྐྱབ་བྱུང་བའི་སྒོ་བས་པ་ཡང་ཉམས། སེམས་ཤིན་ཏུ་ལྷུ་པ་ལ་འགོ་
གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ང་རང་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱོ་བོ་བྱུང་བའི་སྐྱབས་དང་
སྐྱལ་བོ་བྱུང་བའི་སྐྱབས་སུ་ང་རང་དབེས་སྐྱལ་བོ་བྱུང་གི་ཡོད་རེད། ང་རང་དབེས་སྐྱོ་བོ་
བྱུང་གི་ཡོད་རེད། ང་རང་ལ་མ་འོས་པའི་ན་ཚ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། གདོན་གྱིས་བཏབ་པ་
སོགས་དེ་དག་བྱུང་ན་ང་རང་ལ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་བསམ་དགོས། ང་རང་ལ་སྐྱལ་བོ་
འདི་འདྲ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་བསམས་པའི་
འབྲས་བུ་དེ་ང་རང་ལ་སྒྲིབ་པར་ཤོག་སྙམ་པ་དང་། འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱལ་བསྐྱལ་དེ་ང་རང་གི་སྟེང་ཏུ་ཡོང་བར་ཤོག རྒྱ་སྒྲིག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱལ་བསྐྱལ་དེ་
ཚོ་བདག་ལ་ཡོང་བར་ཤོག་སྙམ་ནས་བདག་ལ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་
ལ་མ་འོས་པ། ང་རང་ལ་སྐྱོ་བོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་སྙམ་པའི་ལྷུ་པ་མེད་པ། སྒྲིང་སྒོ་བས་
བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་དེ་ང་རང་ལ་སྒྲིབ་པར་ཤོག་སྙམ་ནས་
སྒོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ལྟ་སྒྲིབ་བཏང་གིས་ང་རང་ཚོ་ལ་གནས་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ལ།
གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་བའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་སྐྱབས་ལ་གནས་ཚུལ་སྐྱོ་བོ་དང་།
གནས་ཚུལ་ཐབས་སྐྱལ་བོ། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཉམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་ཏུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་ལ། དེ་ལ་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་དེ་

ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་ག་སྟག་ལ་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་པས་ཟེར་ན་དེ་ཡང་ཚང་
ཀྱི་མ་རེད་ལ། བར་དགོས་པ་དེ་སྐབས་སྐབས་ལ་དཔེ་མི་སྲིད་པ་ཡག་པོ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད།
ཡག་པོ་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཡང་ང་རང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་ཅིག་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཉམས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ།
དེའི་དབང་དུ་བཏང་ཉེན་ཀྱི་མ་རེད།

འགྲོར་བ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་ནི།

སྟོན་པར་གྲགས་ཤིང་འགྲོ་མང་སྦྱི་བོས་བཏུད། །

རྣམ་ཐོས་བྱ་ཡི་ནོར་འདྲ་ཐོབ་གྱུར་གྱང། །

སྲིད་པའི་དཔལ་འགྲོར་སྤིང་བོ་མེད་གཟིགས་ནས། །

ཁེངས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྐབས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡༩]

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡག་པོ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་ན་སྐབས་སྐབས་ལ་ང་རང་
དཔེས་སྟོན་གྲགས་ཆེན་པོ། སྟོན་པར་གྲགས་ཤིང་མི་གང་གས་དཔེ་མི་སྲིད་ཡག་པོ་རེད།
རྩ་ཆེན་པོ་རེད། བྱང་པར་དུ་འཇགས་པ་རེད་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་
དེའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་མང་པོས་དཔེ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་མི་དེ་རྩ་ཆེན་པོ། བྱང་པར་དུ་
འཇགས་པ་རེད་བསམ་སྟེ་སྦྱི་བོར་བཏུད། སྟོན་གྲགས་དང་ལྡན་པ་དང་། གྲུས་བཀུར་བྱེད་
པ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་ལ། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན་རྣམ་ཐོས་

དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱའི་ལོར་དང་འདྲ་བ་བྱུང་
 བ་ཡང་བསམས་པའི་མཐའ་མ་འཛད་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འདུས་པའི་མཐའ་མ་
 འབྲལ་འགྲོ་བ་ཞིག་རེད་བསམ་ནས་སྲིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་སྣང་བོ་ཞེ་དྲག་མེད་པར་
 གཟིགས་ནས། ང་རྒྱལ་དང་། ཁེངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འཛོམས་སྤུབ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་
 དང་ཁེངས་པ་གཅིས་མ་ཤོར་བ། ང་རང་གི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་། དུལ་བ་དང་།
 ལྷོད་པ་དང་། ང་རང་གི་སྣོན་གྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་མ་ཉམས་པ། དེ་
 བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་པ། ལྷོན་གྲགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལས་མ་ཉམས་པ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་
 བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་བྱུང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་དེས་ང་རང་ལ་
 འབྱོར་བ་དང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད་ལ། འབྱོར་བའི་སྐྱབས་སུ་འབྱོར་བ་དང་ལྷན་
 ཤེས་དགོས་པ། རང་གཞན་ལ་མ་གཞོད་པ། རྒྱུད་པ་བྱུང་ཡང་། རྒྱུད་པ་ལ་རྒྱུད་ཤེས་
 པ། རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་མ་གཞོད་པ། ང་རང་གི་ལམ་མ་ཉམས་པ་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། འདི་འོག་གི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ནང་གི་
 ཀུན་སྤོང་དེ་རེད། བང་གི་ཀུན་སྤོང་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་ཤོས་འདྲ་བོ་དེ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་
 འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱིས་ང་རང་གི་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་སྤོང་ལ་སྣོན་བཏང་བ་
 དང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྣོན་བཏང་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ལ། དེ་

དུས་སྐོན་མ་བཏང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཚོ་འདུལ་ཐུབ་པ་ཞིག་གྱེད་
དགོས་གྱི་ཡོད་རེད།

ཞེ་སྣང་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ནི།

རང་གི་ཞེ་སྣང་དག་པོ་མ་ཐུལ་ན། །

སྤྱི་རོལ་དག་པོ་བཏུལ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

དེ་སྦྱིར་བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེའི་དམག་དཔུང་གིས། །

རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢༠]

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་པ་དེ་ཞེ་སྣང་རེད་ལ། དེ་ལ་རང་གི་ཞེ་སྣང་དག་པོ་མ་
བཏུལ་ན། །ཟེར་བ་དེ། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རང་རང་ལ་ཞེ་སྣང་སྦྱེས་པའི་སྐབས་སུ་ཞེ་
སྣང་དེ་རང་རང་གི་ནང་གི་དག་པོ་འདྲ་བོ་རེད། དེ་ཕར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་མགོ་མཚན་
ནས་བཏུལ་ན་སྤྱི་ཡི་དག་པོ་དེ་ཞེ་དྲག་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད་ལ། བཏང་གི་ཞེ་སྣང་དག་པོ་དེ་
མ་ཐུལ་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དག་པོ་ལ་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་ནས་ཕར་དག་པོ་དེར་སྦྱུག་པོ་བཏང་བ་
དང་། དག་པོ་དེ་ཐུལ་ནས་དག་པོ་མང་བོ་བསད་པ་དང་། དག་པོ་མང་བོ་ཆམ་ལ་ཕབ་པ་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཡང་ཞེ་དྲག་ཕན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་རང་གིས་སྦྱིའི་
དག་པོ་གཅིག་བསད་ན། དག་པོ་དེ་བསད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་གཉེན་དང་། བཤེས་དེ་
ཚོ་གང་ག་དག་པོར་ཆགས་པ་རེད། དང་བོ་དག་པོ་གཅིག་བཏུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དག་

བོ་གསུམ་ཙམ་འཕེལ་འགོ་གི་རེད། དེ་ནས་དག་བོ་གསུམ་དེ་བརྟུལ་ན། དེ་ནས་འདིས་
དག་བོ་དུག་ཙམ་ལ་འཕེལ་འགོ་བ་རེད་ལ། དེ་ནས་དག་བོ་དེ་ག་ཚོད་བརྟུལ་ན་ཡང་མང་
དུ་མང་དུ་འགོ་བ་མ་གཏོགས། དག་དེ་ཉུང་དུ་ཉུང་དུ་འགོ་ཡ་ཡོད་མ་རེད།

དེའི་སྤྱིར་ན་སྤྱིའི་དག་བོ་དེ་མ་བརྟུལ་བ་ནང་གི་ཞེ་སྤང་གི་དག་བོ་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་
གཅིག་བརྟུལ་དགོས་ཀྱི་རེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན་ནང་གི་ཞེ་སྤང་གི་དག་བོ་དེ་སྐྱེས་བརྟུལ་
ཀྱིས་རེད་ཟེར་ན། བར་གི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་དམག་གིས་བརྟུལ་ཐུབ་ཀྱི་རེད།
བྱམས་པས་ཞེ་སྤང་གི་དག་བོ་དེ་བརྟུལ་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་ཞེ་སྤང་གི་དག་བོ་དེ་བརྟུལ་
ཀྱི་རེད་ལ། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་པོ་དེས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་དེ་འདུལ་ནས་རང་
གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན།

ཆགས་ལུལ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ནི།

- འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་ཚཱི་ཚུ་དང་འད། །
- རི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་སྲིད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །
- གང་ལ་ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས། །
- འཕྲལ་ལ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༡།]

ཞེས་གསུངས་པའི་འདོད་ཆགས་ཟེར་བ་དེ་རང་གིས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚོ་འདིའི་འདོད་པའི་

ཡོན་ཏན་དེ་ཚོ་ལ། ང་རང་གིས་ཐེངས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་ན་དེ་སྦྱིད་པོ་རེད་
 བསམ་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་ཚཱེ་ཚཱེ་འཕྱང་བ་དང་འདྲ་བ་རེད།
 མཚོའི་ཚཱེ་ཚཱེ་དེ་ག་ཚད་འཕྱང་ན་ཡང་ཁ་སྐོམ་དུ་སྐོམ་དུ་འགོ་བ་དང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ང་
 རང་གིས་འདོད་ཡོན་ལ་ག་ཚད་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཡང་། ད་འགྲིགས་སོང་བསམ་པ་ཡོང་གི་
 མ་རེད་ལ། ག་ཚད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་བ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགོ་བ་དང་། མྱོད་པ་འཕེལ་དུ་
 འཕེལ་དུ་འགོ་བ་རེད་ལ་དེའི་སྦྱིར་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡ་ཡོད་མ་རེད།
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་སེམས་པ་གང་ཐུབ་དང་། སེམས་པ་དེ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་
 བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་ལ། དེའི་སྦྱིར་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་བྱུང་
 བ། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲང་བ། གང་ལ་ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་
 དངོས་པོ་རྣམས། །ང་རང་ལ་ཞེན་ཆགས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་འཕྲལ་ལ་སྤོང་བ་སྟེ།
 ང་རང་དེ་ལ་ཞེན་ཆགས་སྐྱེས་པ་འདུག་བསམ་པ་དེ་གནས་སྐབས་མར་གཡུགས། དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་མར་གཡུགས་བཞག་ན་དེ་གཡུགས་སྐྱོ་བོ་རེད། དེའི་སྦྱིར་ན་འཕྲལ་ལ་སྤོང་བ་དེས་
 ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡར་འཕེལ་མ་བཅུག་པ་བྱེད་པ་དེ། ཀླུ་བའི་སྤྲེལ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན།

འདི་གའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འབྲུབ་པ་རེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་དེ་ལ། ད་ལྟ་སྦྱིར་བཏང་གི་དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྐོམ་པ་གཅིག་དང་།
 དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་བ་རྣམ་པ་བཅུ། དེའི་ནང་ནས་དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྗེ་

བ་སྒོམ་པ་དེ་ཡང་གྲངས་བརྒྱ་གཅིག་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད། བརྒྱ་གཉིས་པ་ནས་ད་ལྟ་ཉི་ཤུ་
 ཙ་གཅིག་པའི་བར་ལ་བརྒྱ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་རེད།
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ང་རང་ཚོ་ལ། སྐབས་སྐབས་ལ་མི་ཡིས་གཞོན་པ་བསྐྱལ་བའམ་མི་
 གཞན་དག་གིས་གཞོན་པ་སྒྲ་ཚོགས་བྱས་ནས་ང་རང་གི་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
 ཏུ་འགོ་བཙོང་གི་རེད་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་ང་རང་གིས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན། བག་ཡོང་
 པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་བྱུང་བ་དང་། བྱམས་པ་སྒོམ་བྱུང་ཡ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་སྒོམ་བྱུང་བ་
 ཞིག་ཡོང་བུའ་ཀྱི་རེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་དགྲ་པོ་མིན་ན་ཡང་ནང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་འཇམ་ལ་
 འགྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སེམས་ལྷུང་བ་དང་། སེམས་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་ཡོང་གི་རེད་ལ།
 དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་སེམས་ལྷུང་བ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པ། སྐབས་སྐབས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་ནས། དེ་ནས་ཞེ་སྤང་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་
 སྤིང་ཀྱི་རེད་ལ། དེ་འདྲ་ཡོང་ན་དེ་ལ་དོན་ཚན་བརྒྱ་པོ་དེ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་འདྲ་པོ་དྲན་ཤེས་
 སོགས་བསྟན་ནས་རང་གི་སེམས་དེ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་བཟོད་པ་དེ་ཚོ་མ་ཤོར་བ་
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཀྱིས་རེད་གསུངས་པ་རེད།

མཉམ་གཞག་སྒྲོས་བྲལ་འཛིན་མེད་ནི།

རི་ལྷང་སྤང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས། །

སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། །

དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་འཛིན་མཚན་མ་རྣམས། །

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢༢]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་དེ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ལྟ་བུ་དེ། གུན་རྫོབ་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། རོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། གུན་
རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་མཉམ་བཞག་གི་སྐྱབས་སུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དང་། རྗེས་
ཐོབ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བཅུ་ཡི་སྐོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པ་
ཤིང་ལ། འདི་རིང་གི་སྐྱབས་སུ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱོར་ཤིང་། གུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་ཟེར་དུས་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངོ་བོ་བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་ཡིན་པ་ཤིང་
ལ། བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་གི་བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་མང་པོ་ཡོད་ཤིང་
ལ། བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་དེ་རང་དོན་ལ་འབྲེལ་བསྟན་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་
ཁ་ཤས་ཏོག་ཙམ་ཆགས་པ་ལ་འབྲེལ་བསྟན་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་ཁ་ཤས་གཉི་
སྟུག་དང་འབྲེལ་བསྟན་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་ཤིང་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་
པ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ། བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལྟར་པར་ཅན་དེ་ལ་གུན་རྫོབ་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཤིང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་བཏང་གི་གཞན་
སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས། གཞན་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་
དང་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཚོ་རང་བཞིན་

གྱིས་མགོ་འོག། དེ་ལྟ་བུ་མགོ་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་སྤུང་སྤུང་ཚོགས་པ་དང་།
 གཞན་དོན་སྤུང་སྤུང་ཚོགས་པའི་རྩ་བ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་སེམས་ཟེར་བ་ཤེད་ལ། དེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རྒྱུར་པས་འགྲིགས་གྱི་
 ཤེད་པས་ཟེར་ན། དེ་རྒྱུར་པས་འགྲིགས་གྱི་ཡོད་མ་ཤེད།

དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེས་དགོས་གྱི་ཡོད་ཤེད་ལ། རྒྱ་མཚོན་དེའི་སྤྱིར་
 བ། ད་ལྟ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་གསུངས་པའི་རྒྱབས་ཤེད། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་སེམས་དེ་གསུང་བའི་རྒྱབས་སུ་དང་བོ་རྣམས་པ་སེམས། གཉིས་པ་དེ་སེམས་སྟོང་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཚོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟེར། དེ་
 ཡང་རི་ལྟར་རྣམས་པ་ཟེར་བ། དེ་ལ་སྤྱིར་བཏང་གི་འགྲེལ་བའི་ལུགས་སྟོལ་གཉིས་ཡོད་ཤེད་
 ལ། འགྲེལ་བའི་ལུགས་སྟོལ་གཅིག་ལ་རི་ལྟར་རྣམས་པ་ཟེར་བྱས་ཀྱི་འི་རྣམས་པ་མིག་གིས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས། རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱ། ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་དྲི། ཕྱེ་
 ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་རོ། ལུས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་རེག་བྲ། ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ལ་འདྲ་བ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་གིས་ཡུལ་དུག་གི་རྣམས་པ་ཤར་
 གྱི་ཡོད་ཤེད། ཤར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་རང་ཚོའི་རྣམས་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་ལ་མཐོང་རྒྱུའི་གཟུགས་
 ཡོད་ཤེད། ཐོས་རྒྱུའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཤེད། དེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་མཛེས་
 བོ་མཐོང་ན་དགའ་བ། གཟུགས་མི་མཛེས་པ་མཐོང་ན་མི་དགའ་བ། རྒྱ་རྩོན་བོ་ཐོས་ན་
 དགའ་བ་དང་། རྒྱ་མི་རྩོན་པ་ཐོས་ན་མི་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་ཚགས་སྤར་གི་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། དོན་དངོས་གནས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་དེ་འདྲ་སྤྱི་རྩོལ་ལ་ཡོད་མ་ཅེད། རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣོབས་ཀྱིས་
 སྤྱི་རྩོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཤར་འགོ་གི་ཡོད་ཅེད་ལ། དབེར་ན་ང་རང་ཚོ་དབེ་ལྷ་ལུ་ཞིག་
 བཞག་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཅེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། སྐབས་སྐབས་མི་
 ལམ་སྤྱུག་པོ་མིས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད། སྐབས་སྐབས་ལ་མི་ལམ་ཡག་པོ་མིས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད། དེ་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣོབས་ཀྱིས་མ་འདྲ་བ་ཤར་གྱི་ཡོད་ཅེད་ལ།
 དབེ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་སྤྱང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ཐོམས་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད་པ་ཅེད། དེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། སྤྱིའི་སྤྱང་བ་འདི་སྤྱིར་བཏང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། ང་རང་ཚོའི་
 རིགས་པས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ན་ནང་གི་སེམས་ཅེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་ཚེས་སྐྱེས་དཀའ་བ་འདྲ་བོ་ཡོང་གི་ཅེད།

འོ་ན་དངོས་གནས་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་དེ་ལྷ་ལུ་མ་རྟོགས་ན་སྐྱོམ་མི་རུང་བ་ཅེད་
 པས་ཟེར་ན། སྐྱོམ་མི་རུང་བ་མ་ཅེད། སྤྱང་བ་དེ་དག་རང་གི་སེམས་ཅེད་ཟེར་དུས། རང་
 གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བ། དབེར་ན་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 སྤྱིང་དུ་དགའ་སྤྱུག་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
 སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་ཚོར་བ་མ་འདྲ་བ་མ་འདྲ་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་མ་འདྲ་བ་མང་པོ་འཆར་
 ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ལ། དེ་ཚོ་སྤྱིའི་དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་ནང་གི་རྣམ་རྟོག་དང་། ཚོར་བ་དང་། ཉན་

གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཚོས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་སྲིད་
 མི་བོའ་བ་དང་། ཐར་བ་མ་བོའ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཚད་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་ཅེད་ལ། དེ་
 ལྟ་བུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་དངོས་གནས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ན་བདེ་སྤྱུག་གི་ཚོར་བ་དང་། དཀའ་
 སྤྱུག་གི་ཚོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོར་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ། དད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་ཅེད།

དོན་དག་གང་ག་རང་གི་སེམས་ཅེད། རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
 དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེད་ལ། གལ་ཏེ་སེམས་
 དེ་དངོས་གནས་རྟོག་རྟོག་འདྲ་པོ། ཁ་བས་ཏོག་ཙམ་སེམས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འདྲ་
 པོ་དང་། སེམས་དེ་དངོས་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་དགའ་སྤྱུག་དང་། ཡག་དོག་དེ་
 ཚོས་སྐྱོན་བཏང་གི་ཡོད་ཅེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མ་ཅེད། ལྷིང་བཏང་གི་སྒྲུང་བ་
 སེམས་ཅེད་ལ། སེམས་ཁོ་རང་གི་རོ་བོ་དེ་སེམས་ཉིད་སྐྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཅེད་
 ལ། སེམས་དེ་ཡོད་པ་ཅེད་ཟེར་ན་ཡང་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ། མེད་པ་ཅེད་ཟེར་ན་
 ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཅེད། ཡོད་པ་
 དང་མེད་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་ར་རང་ཚོ་ཁ་བས་ཀྱིས་བསམ་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 མཐའ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྟོགས་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
 ཅེད། མ་རྟོགས་ན་སེམས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ནང་བཞིན་བསམ་ཀྱི་
 ཡོད་ཅེད་དེ་ཡིན་ནའང་མ་ཅེད།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་ན་ཡང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་དེ་ག་རང་མེད་ལ། མ་
 རྟོགས་ན་ཡང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ག་རང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། གདོད་ནས་ཟེར་ཡེ་གདོད་མ་
 བས་སེམས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དེ་ག་རང་མེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་སྤྲུག་པོ་ལ་ཡག་པོ་བསྐྱུར་
 བཞག་པ་ཡང་ཡོད་མ་མེད། ཡག་པོ་ལ་སྤྲུག་པོ་བསྐྱུར་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་མ་མེད། རྒྱ་མཚོ་
 དེའི་སྤྱིར་ན་སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སློབ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མེད། སྤྱིའི་སྣང་བ་ལ་ཡང་
 སློབ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་མེད། བད་གི་སེམས་ལ་ཡང་སློབ་གང་ཡང་ཡོད་མ་མེད། སློབ་པའི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བེར་དུས་འདི་གི་ན་ཏུ་ཞི་བ་མེད། གི་ན་ཏུ་སློབ་པ་དང་བྲལ་བ་མེད། གི་ན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པ་མེད། དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་དེ་གདོད་མ་བས་སློབ་པའི་མཐའ་
 དང་བྲལ་བ་དང་། སྣང་བ་སེམས་སྣང་བ་ཡིན་པ་དེ་གེས་ནས། སྤྱི་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
 ཡང་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེའི་ཚགས་ཞེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞེ་སྣང་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 མ་གྲུབ་པ། བད་གི་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན།
 གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྤྱིར་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། བད་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ལ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཡིད་ལ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སློབ་པའི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེའི་རང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་རྒྱ་གཙོ་བོ་འདྲ་བོ་མེད་གསུངས་པ་མེད།

དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ། བསྐྱུར་དུ་རང་རང་ཚོ་དེ་རྟོག་ཙམ་
 ཚོགས་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་སྤྱིར་ན་མན་ངག་དེ་ཚོ་ཞེ་དྲག་མ་བསྟན་པའི་དབང་

གིས་མདོའི་ལྷ་བ་འདྲ་བོ་དེ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མདོན་སྲུལ་དུ་རོ་སློང་བ་
 དང་། ད་ལྷ་མདོ་ཡི་རྒྱལ་སྐུ་ལག་ལེན་གྱི་ནང་ནས། སྐབས་འདིར་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 སེམས་བསྟན་པ་དེ་མེད། སལ་ཆེར་དོན་དག་གཅིག་པ་མེད། དེ་ནས་དེ་ལ་དམ་པའི་གནས་
 ལུགས་སྒྲོམ་པ་ལ་གོ་དགོས་གྱི་མེད་ལ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཟེར་བཏགས་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ག་འདྲ་ཞིག་མེད་ཟེར་ན། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཟེར་དུས་དེ་ལྷ་བ་ཡི་
 དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་ན། དེ་ལྷ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་སློང་རྗེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་གྱི་ཡོད་མེད། དེ་ནས་ང་རང་གིས་དོན་དམ་པའི་གནས་
 ལུགས་དེ་རྟོགས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་སྲུ་ཡིན་ན་ཡང་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་
 དེ་གཅིག་པ་མེད། དེ་ནས་ཁ་ཤས་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་མེད། འབྲུལ་ན་ཡང་འབྲུལ་པའི་གཞི་
 དེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་སློང་བ། ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ནས་ལྷ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་མེད།
 ཁ་ཤས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བོ་སྐྱེས་གྱི་ཡོད་མེད། དེ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྷ་མ་དུ་དེ་ལས་མ་
 འདས་པ་ཞིག་མེད་ལ། དེ་ལས་མ་འདས་བཞིན་དུ་ཁ་ཤས་ཉོན་མོངས་པ་མང་བོ་སྐྱེས་
 བ། ཁ་ཤས་ལས་ངན་པ་བསགས་བ། ཁ་ཤས་སྲུག་བསྐྱེད་ལྷ་མ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མྱོང་བ་དེ་
 ཚོ་ལ་བྱམས་པ་དང་སློང་རྗེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབད་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དོན་
 དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཟེར་གྱི་ཡོད་མེད། དེ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོའི་བྱམས་པ་དང་
 སློང་རྗེ་དང་། སེམས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ལ་ཡང་ང་རང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་
 བཀག་དགོས་ན། ཏོག་ཙམ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད་མེད། སེམས་མ་བདེ་བ་དང་སེམས་

མ་སྐྱིད་པ་འདྲ་པོ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ན་སེམས་
ཤིན་དུ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཚོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཞི་
བ། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་པ་འདྲ་པོ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐུན་པ། ཞི་
བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཟེར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅིང། དེ་མཉམ་བཞག་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྟ་བུ་ཅིང་ལ།

ཆགས་ལུས་ལ་བདེན་ཞེན་སྣང་བ་ནི།

ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལུས་དང་འབྲུད་པ་ན། །

དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་ཇི་བཞིན་དུ། །

མཛེས་པར་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མི་ལྟ་ཞིང་། །

ཞེན་ཆགས་སྣོད་བ་རྒྱལ་སྐྱས་ལག་ལེན་ཡིན། །[[༢༩]]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པ་ཅིང། དེ་
ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། ལུས་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྣོད་པ་དང་། ལུས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཞེ་
སྣང་ལ་སོགས་པ་སྣོད་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་ལ། ཁ་སང་གོང་དུ་
ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཞེ་སྣང་གི་གཉེན་པོ་དང་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་གཉེན་པོ་འདྲ་པོ་བསྟན་གནང་ཡོད་ཅིང། དེ་གཉིས་གཅིག་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཅིང། ཡང་

བསྐྱུར་དུ་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་མཐོང་གི་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱི་བཏང་གི་དོན་དག་གཅིག་པ་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་མན་ངག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉོག་ཙམ་ཐ་དད་ཡོད་རེད། གོང་དུ་བབས་པ་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་སྤངས་དགོས་པ་རེད་དེ། ཞེ་སྤང་དེ་མ་སྤངས་ན་དགྲ་བོ་དེ་ཐུལ་གྱི་མ་རེད། དེ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས་སྤྱིའི་དགྲ་བོ་དེ་བལྟལ་ཐུབ་གྱི་མ་རེད་ལ། བར་གི་དགྲ་བོ་དེ་ཞེ་སྤང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སྐོམ་ནས་བལྟལ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་གཅིག་དང་།

འདོད་ཆགས་གྱི་སྤྱིང་བོ་ལ་ཡང་ཞེན་ཆགས་ཟེར་མཁན་དེ། འཕེལ་དུ་འཕེལ་དུ་ལན་ཚའི་ཚུ་འཐུང་བ་འདྲ་བོ་རྩ་བ་ནས་སེམས་ལ་གང་ཡ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་དང་བོ་ནས་མཚམས་བཅད་ནས། ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཕར་གཡུགས་ན་ཡག་པོ་རེད་གསུངས་པ་རེད། ཀྱུབ་རྫོབ་གྱི་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཚོ་སྤོང་བའི་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། ད་ལྟ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་དུ་མ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་ནས། ཞེན་ཆགས་སྤངས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྤངས་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། དང་བོ་ཞེན་ཆགས་སྤངས་པའི་ཐབས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་པ་ན་ང་རང་ཚོ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྐོམ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སྐབས་ལ་ང་རང་ཚོ་རྗེས་སོབ་གྱི་སྐབས་སུ་འགོ་གི་རེད་ལ།

རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ། ཁ་གསལ་གྱི་ཉེ་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་
 བ། གཟུགས་མཛེས་པ། སྐྱ་སྒྲན་པ། སྲི་ཞིམ་པ། རོ་མངར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་ཡུལ་
 བཟང་པོ་དང་འཕྲད་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟ་བུ་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ། འདི་དངོས་གནས་དྲང་
 གནས་ཀྱི་གྱིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་རེད་བསམ་ནས། དེ་ལ་ཚགས་པ་དང་།
 ཞེན་པ་དང་། འཛིན་པ་ཚེན་པོ་དེ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་འདིའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་བསམ་སྲོ་བ་ཏུང་
 བས། དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་རི་བཞིན་དུ་གསུངས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་མཛེས་པོ་ཡོད་
 རེད། མཛེས་པོ་དེ་དབྱར་གྱི་འཇའ་ཚོན་ལ་ཡང་གྱིན་ཏུ་མཛེས་པོ་ཡོད་རེད། ཁ་དོག་མཛེས་
 པོ། ཡིད་དུ་འོང་བ་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་དེ་ལ། ང་རང་གིས་
 ལོངས་སྤྱོད་སྲུབ་ཡ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཟ་སྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྲོན་སྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཉར་སྲུབ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན། དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་རི་
 བཞིན་དུ། །གསུངས་པ་རེད།

དེ་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ག་རེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་དུ་ངོ་བོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རེད་ལ། རོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཞེ་དྲག་
 གིས་ཕན་ཐོགས་འདྲེ་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན། ད་ལྟ་མཛེས་པར་
 རྒྱང་ཡང་བདེན་པར་མི་ལྟ་ཞིང་། དེ་ནས་དེ་ཉ་ཅང་གི་དངོས་གནས་ཡིད་ཚེས་སྐྱེས་སྲུབ་པ་
 འདྲེ་པོ་འདི་འདྲེ་མ་རེད་བསམ་པ། བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་སྲུབ་པ་དགོས་
 ཀྱི་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་ཚགས་སྤངས་ནས། ཚགས་པ་དང་ཞེན་པ་མི་བྱེད་པ་དེ་དོན་དམ་

ལྷ་བ་དེ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱིས་ལག་དྲུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དེ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཡོང་ཐུབ་ཡ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།
 དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། འགོ་དུས་དེ་ལ་མཉམ་
 བཞག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་གཉིས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས། ཚགས་ཞེན་
 དང་དགའ་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ།

དེའི་རྗེས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་
 ཀ་ལ་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད་ལ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ཁ་ཤས་ཤིག་བརྟན་གནང་བ་རེད།
 བསྐྱབ་བྱ་ཁ་ཤས་ཤིག་བརྟན་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་བརྟན་ཡོད་རེད་
 ལ། དེ་ནས་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དེ་དང་པོ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དེ་རེད་
 ལ། སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་དེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིང་།

སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ལུས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་ན། །

སྦྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། །

དེ་སྤྱིར་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་མི་རེ་བའི།

སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢༥]

ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་ང་རང་ཚོའི་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་
 སྤྱིར་དུ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་རང་ཚོ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་ལའོར་བ་
 འདི་ལས་ཐར་བར་འདོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གཅིག་ལྟ་
 ཐར་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱབ་ཐུབ་པ། ཐར་བ་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་རྒྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད་ལ། དེ་རྒྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ལས་ཀ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྩམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། སེམས་
 ཅན་གང་ག་ལ་ཕན་བཏགས་དུས། ང་རང་གིས་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱབ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་སྤྱིན་པ་བཏང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྤྱིན་
 པ་བཏང་དུས་དེ་ལ་སྤྱིན་པ་ཙམ་གཏོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། བྱ་དཀའ་བའི་
 གཏོང་བ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་འདྲ་བོ་ཡོད་རེད། གཙོ་བོ་སྤྱིན་པ་ལ་
 ཟང་ཟིང་ནོར་གྱི་སྤྱིན་པ་དང་། དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་། མི་འཛིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིན་
 པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་བཞག་ཡོད་རེད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཟང་ཟིང་ནོར་གྱི་སྤྱིན་པ་ལ་ཡང་།
 གཏོང་བ་ཟེར་ན་ཟས་གོས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་དེ། ང་རང་གིས་རང་
 བཞིན་གྱི་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་གཏོང་བ་ཟེར།

དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ཟེར་དུས་དེ་ང་རང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བྱ་
 དང་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཚོ་ཡང་སློང་མཁན་བྱུང་ན་སྦྱིན་པ་བཏང་བཞག་པ་དེ་ཚོ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་གཏོང་བ་ཟེར། དེ་ནས་བྱ་དཀའ་བའི་གཏོང་བ་ཟེར་མཁན་དེ་ལ། ང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་
 མགོ་པོ་བཅད་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ལུས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དེ་ལ་
 བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་གསུངས་པ་རེད་ལ། དེ་ནས་སྐབས་འདི་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་
 གཏོང་བ་ནང་ནས། ལུས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ང་རང་གིས་གང་ལ་ཡང་
 ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་དངོས་
 པོ་ལོར་དང་ལོངས་སྤོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱིན་པ་བཏང་དགོས། དེ་ནས་ང་རང་གིས་
 ཤིན་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་བསྐྱུངས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ན། དེ་ནས་རང་ལས་
 སེམས་ཅན་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ན་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ། དེའི་
 སྦྱིར་ན་གང་ཡིན་ན་ཡང་སྦྱིན་པ་བཏང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ། སྦྱིན་པ་བཏང་དགོས་པ་དེ་
 ཡང་རང་གི་ཀུན་སློང་རྣམ་པར་དག་པའི་སློན་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས།
 དེ་ནས་ཏོག་ཅམ་ཀུན་སློང་མ་དག་པའི་སློན་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ཕན་གྱི་ཡོད་མ་རེད།

དེ་ནས་དེའི་སྦྱིར་ན་ཀུན་སློང་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དེ་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། ང་རང་གིས་
 ད་ལྟ་ཕར་ཞིག་སྦྱིན་པ་བཏང་གི་ཡོད་རེད་ལ། དེའི་ལན་ལ་སང་ཉིན་ང་རང་ཐད་དེ་སྦྱོ་པོ་
 དང་། དཀའ་ལས་ཁག་པོ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཚུར་སྦྱིན་པ་བཏང་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་
 རེ་བ་ཡོད་རེད། ལན་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་སྦྱིར་བཏང་གི་སྦྱིན་པ་ཡག་པོ་རེད་དེ་ཡིན་

ན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བརྒྱབ་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་ལྷན་ན། དེ་ཉ་
ཅང་གི་ཡག་པོ་མ་རེད། དེ་ནས་ཡང་རྣམས་རྣམས་ལ་ད་ལྟའི་རྣམ་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་རེད་ལ།

རྣམ་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་ཟེར་དུས། ང་རང་གིས་དང་པོ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་འདི་ལ་ལན་གང་
ཡང་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་སྦྱེ་བ་སྦྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་
བུ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ཡང་ང་རང་གིས་དངོས་
གནས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་མ་ཡིན་པ། གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་
སང་འདྲ་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ན། དེ་ཉོག་ཙམ་སྦྱིར་བཏང་
གི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དེ་ཡག་པོ་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་
སྦྱིན་པ་དང་བརྒྱུར་ན་ཉོག་ཙམ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ལ། དེ་ནས་
རྒྱ་མཚོན་དེའི་སྦྱིར་ན་ང་རང་གིས་སྦྱིན་པ་གང་འདྲ་བཏང་ན་ཡང་། དེའི་ཕ་རོལ་པོ་སྦྱིན་པ་
བཏང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་གང་ཕན་ཕན་ཞིག་གི་སློ་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་མ་གཏོགས། འདིའི་
འབྲས་བུ་ཡག་པོ་ཞིག་ང་རང་ལ་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་མེད་པ་ཞིག་སྤུང་ན། དེ་ནས་དེ་སྦྱིན་པ་
ཆེན་པོ་སྦྱིན་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རེད། དེ་ནས་ད་དེ་ལ་ཡང་རྣམས་འདི་ན་ལ་སྦྱིན་
པ་བཏང་བ་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཞེ་དྲག་གི་བརྒྱས་བརྒྱས་གནང་སྟེ་ཞེ་དྲག་
གསུངས་ཡོད་མ་རེད་ལ། དེ་ནས་ད་ལྟ་ཐར་རྒྱལ་གྱི་ནང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། དག་པའི་སྦྱིན་
པ་དང་། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་གཉིས་ལས། དག་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། མ་
དག་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་བཏང་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཀུན་སྐྱོང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡུལ་
 རྣམ་པར་དག་པ་འདྲ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱེན་པ་བཏང་བ་ཟེར། དེ་ནས་ཀུན་སྐྱོང་རྣམ་པར་
 མ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། ཡུལ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་འདྲ་བོ་ཡོད་
 རེད་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་སྐྱོང་རྣམ་པར་མ་དག་པ་འདྲ་བོ་ཡིན་ན། ར་རང་གིས་ཉོག་ཙམ་སྐྱེན་ན་
 ཡང་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེན་པ་མ་ཡིན་པ། གཞོད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེན་བསྐྱད་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་དང་།
 ར་རང་གིས་བེད་སྐྱོད་བཏང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེན་པ་བཏང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཀུན་སྐྱོང་རྣམ་
 པར་མ་དག་པ་དང་། དེ་ནས་དངོས་པོ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ཕར་སྐྱད་ནས་
 གཞན་ལ་གཞོད་པ་བརྒྱབ་སྟེ་དུག་འདྲ་བོ་དང་། མཚོན་ཆ་འདྲ་བོ། ཡང་ན་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་
 པ་བརྒྱབ་མཁན་འདྲ་བོ། དཔེར་ན། མི་གཅིག་གིས་ར་རང་བསད་ཀྱི་ཡིན། གསོད་བྱེད་ཀྱི་ཅ་
 ལག་ཅིག་སྐྱད་རོགས་བྱེད་ཟེར་ན་མི་དེར་རྩ་བ་ནས་སྐྱད་ཡ་ཡོད་མ་རེད། ཁོ་རང་ལ་གཞོད་
 ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ། དེ་འདྲ་བོ་ལ་ཡུལ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོ་རང་ལ་དངོས་པོ་དེ་
 སྐྱེན་པ་བཏང་ན་སྐྱེན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁོ་རང་ལ་ཕན་མ་ཐོགས་པ་སྐྱོང་བ་འདྲ་བོ་
 དེ་ག་ཚད་ར་ལ་སྐྱོད་ཤོག་ཟེར་ནས་སྐྱད་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་ཀྱི་ལོངས་
 སྐྱོད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་དཔེ་བསམ་པ་ནག་བོའི་སྐོ་ནས་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་ཀྱི་རེད་
 བསམ་ནས། སྐྱེན་པ་བཏང་བསྐྱད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཀུན་སྐྱོང་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་སྐོ་ནས་
 སྐྱེན་པ་ལེན་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 བ། སྐྱེན་པ་བཏང་མི་ཉན་པ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་རེད།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་རང་དོན་མི་འགྲུབ་ན། །

གཞན་དོན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་གང་མའི་གནས། །

དེ་ཕྱིར་སྲིད་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཡི། །

ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢༦]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རེད་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ། ཁྲིམས་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ར་རང་གིས་ར་རང་ཚོ་ལ་ཡང་། སྲིད་བཅང་གི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱབས་རྒྱབས་ལ་སྦྱོད་པ་བཟང་པོ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྡེང་ནས་ཀུན་སྦྱོང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལུས་དག་གི་སྡེང་ནས་སྦྱོད་པ་བཟང་པོ་ཡང་ཡོང་གིད་ཀྱི་རེད་ལ། རྒྱབས་རྒྱབས་ལ་སྦྱོ་བྱུང་གི་འཕྲི་མ་མཐུག་པོ་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ལོར་བ་དང་། དེ་ནས་སྦྱོད་པ་རན་པའི་རན་གོམས་ཡང་མང་པོ་ཡོད་རེད་ལ། དེ་ར་རང་གིས་སྦྱོན་འདྲེ་པོ་ཞིག་ཡག་པོ་ཞིག་བཅའ་ནས།

དེ་ནས་དེ་ར་རང་གིས་དངོས་གནས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་སྦྱོང་བཟང་པོ། ལུས་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱོད་ལམ་བཟང་པོ་རེད་བསམ་ནས། སྦྱོད་ལམ་བཟང་པོ་དེ་ཚོ་ཡར་འདམས་ནས། དེ་ར་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཞིག་དང་། འདི་ར་

རང་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ངན་པ་གོམས་པའི་བག་ཚགས་ངན་པ་མེད་བསམ་ནས། ལྷོད་
 པ་ངན་པ་དེ་ཚོ་མར་ཉོག་ཙམ་ག་ཚོད་ཡིན་ན་ཡང་སྤངས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་སྤང་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་ནས་དེ་ལག་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བསྟར་ཐུབ་
 བ་རང་གི་དོན་ཡང་འགྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ལ། རང་རང་ཡང་དབེ་ཡག་པོ་མེད་འགོ་གི་མེད་མ་
 གཉོགས། དེ་འདྲའི་རང་རང་གི་ལྷོད་ལམ་བཟང་ངན་དེ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་མ་ཐུབ་པ། ཉག་
 པར་ལྷོད་ལམ་ངན་པའི་སྤོགས་ལ་ཤོར་འགོ་མཁན། ལྷོད་ལམ་བཟང་པོ་ལ་དུས་ནམ་དུ་
 ཡང་འཇུག་མ་ཐུབ་མཁན་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ནས་རང་རང་གིས་རང་རང་གི་དོན་དག་
 ཡང་སྐྱབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་མེད་ལ། མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་མེད། དེ་ནས་རང་རང་གིས་
 རང་རང་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ན། དེ་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་བསྐྱབ་
 ཀྱི་ཡིན་ཟེར་མཁན་དང་། སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྤོད་དེ་གང་མོ་བགད་ཡ་གི་གནས་འདྲ་པོ།
 བསྐྱབ་མི་ཐུབ་བཞིན་དུ་སྐྱག་རྗེན་འདྲ་པོ་ཞིག་མེད་འགོ་གི་ཡོད་མེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན་ཡིན་
 གཅིག་མིན་གཅིག་རང་རང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་བཙོན་འགྲུས་བརྩོན་ནས། ལྷོད་པ་
 རང་པ་དེ་ཚོ་མར་སྤངས་ཡ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷོད་པ་བཟང་པོ་དེ་ཚོ་ཚུར་ཉམས་སུ་ལེན་
 ཡ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ། དེ་ནས་ལྷོད་པ་བཟང་ངན་གྱི་ཤན་འབྱེད་དེ་
 ཡང་བྱེད། ཤན་སྤེས་ནས་དེ་ནས་ལྷོད་པ་བཟང་ངན་དེ་ཚོ་སྤང་དོར་བྱེད་པ། དེ་ཡང་སྤོད་
 པའི་འདུན་པ་མེད་པ་བྱས། དེ་ནས་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོ་འདིའི་སྤོབས་འབྱོར་
 དང་། ལྷན་གྲགས་ཀྱི་ཚེད་དུ་མ་ཡིན་པ། དདོས་གནས་རང་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཐར་པ་དང་

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་
ཅན་དེ་ཚོ་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་བསམ་པའི་ཀུན་
སྤོང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བྱིས་སྤང་བ་དེ་བུར་རྒྱལ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན།

བཟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

དགེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་རྒྱལ་ལྷན་ལ། །
གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་གཏེར་དང་མཚུངས། །
དེ་སྤྱིར་ཀུན་ལ་ཞེ་འགྲས་མེད་པ་ཡི། །
བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རིང་གི་སྐྱབས་སུ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་རེད། དེ་ནས་བཟོད་
པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དེ་བསྐྱུར་དུ་ང་རང་ཚོ་སྒྲོམ་ན་ཏོག་ཙམ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ། དེ་སྒྲོམ་
ན་པའི་ཐོག་སེམས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དེ་ནས་མ་སྒྲོམ་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་
རེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན་རྒྱལ་ལྷན་ཞེ་བ་ལྷན་གསུངས་ན། བཟོད་པ་ལྷ་བུའི་དཀའ་བྱུང་མེད།
ཞེ་སྤང་ལྷ་བུའི་སྤྱིག་པ་མེད། ཞེ་སྤང་དེ་གཞོད་པ་ཆེ་ཤོས་དང་། སྤྱིག་པ་ཆེ་ཤོས་འདྲ་པོ་
དང་། བཟོད་པ་དེ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཤོས་དང་། བསོད་ནམས་ཆེ་ཤོས་འདྲ་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་
ཡོད་པ་རེད་ལ། ད་ལྟའི་སྐྱབས་སུ། དགེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་རྒྱལ་ལྷན་ལ། ཟེམ།

དགོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་བསགས་ནས། དགོ་བའི་སྣོབས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་
 གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། དགོ་བ་བསགས་
 པའི་ཐབས་ཤིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་པེད་ལ། དགོ་བ་བསགས་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
 བས། བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་སྟེ་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ལྷོད་མེད་གསུངས་ཏེ། དཔེ་གལ་ཆེ་
 བོས། དེ་བྱུང་འཕགས་དང་ལྡན་པ་པེད།

བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་ར་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། བཟོད་པ་སྐྱོམ་
 པའི་བསོད་ནམས་དེ་བསགས་བྱུང་གྱི་ཡོད་པེད། གནོད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མེད་ན་བཟོད་
 པ་སྐྱོམ་ཐབས་ཡོད་མ་པེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་
 མཁན་ཞིག་གྱུར་ན། རིག་ཆེན་གཏེར་དང་འབྲུ་བ་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་རྟེན་པ་པེད། བསོད་
 བམས་བསགས་པའི་རྒྱ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་པ། བསོད་ནམས་འོང་སའི་གཏེར་ཁ་མཚོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། རིག་པོ་ཆེའི་གཏེར་རྟེན་པ་དང་མཚུངས་པ་པེད་ལ། རྒྱ་
 མཚོན་དེའི་སྤྱིར་ན། རྒྱར་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གྱུར་ན། དེ་ལ་ཡར་ཞེ་འགྲས་པ་
 དང་ཞེ་སྤང་བ་མི་བྱེད་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་སྐྱོ་ནས་བཟོད་པ་སྐྱོམ་དགོས་གྱི་པེད། དེ་ཡང་
 བ་འོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གི་ནང་ནས་རྒྱལ་བེམས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་། ཤེས་རབ་དེ་ཚོ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཡུལ་ཞིག་དགོས་གྱི་ཡོད་མ་པེད་ལ།

སྤྱིན་པ་དང་བཟོད་པ་གཉིས་ཡུལ་ཞིག་དགོས་གྱི་ཡོད་པེད། སྤྱིན་པ་བཏང་ན་སྤྱིན་པ་

བཏང་བའི་ཡུལ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ལ། བཟོད་པ་སྐྱོམ་ན་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པའི་ཡུལ་
 ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ལ། དེའི་ནང་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་ཡུལ་དེ། སྦྱིར་བཏང་གི་ཞེ་
 བ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་
 ཡུལ་དེ་གིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བ། སྦྱིན་པ་བཏང་ན་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་ཡུལ་དེ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ལ། ཡུལ་དེ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཅེད། བཟོད་པ་སྐྱོམ་ན་བཟོད་པ་
 སྐྱོམ་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ་ཅེད། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚོས་ཕ་ལ་གཞོན་པ་
 གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་ཅེད། དེའི་སྦྱིར་ན་ཚུར་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་དེ་ཞེ་དྲག་དགོན་
 པོ་ཅེད་ལ། གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན། ཕར་གཞོན་པ་བྱེད་མ་དགོས་པ། ཚུར་ལ་
 གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་དཔེ་བཟོད་པ་སྐྱོམ་སའི་ཐབས་ཤིག་རྟེན་པ་ཅེད་མ་
 གཏོགས། དེ་མེད་ན་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པའི་ཐབས་རྟེན་ཀྱི་ཡོད་མ་ཅེད། དེའི་སྦྱིར་ན་བཟོད་པ་
 སྐྱོམ་པའི་ཡུལ་ཞིག་རྟེན་ན། དུས་ཚོད་བཟང་པོ་ཞིག་ང་རང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 བསགས་པའི་ཐབས་ཤིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཚུད་ཚོས་སུ་མ་འགོ་བ་ཡིན་གཅིག་མིན་
 གཅིག་བཟོད་པ་སྐྱོམ་བྱུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཅེད།

བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

རང་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཉན་རང་ཡང་། །

མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བརློག་ལྟར་བརྩོན་མཐོང་ན། །

འགྲོ་ཀྱའ་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གྱི། །

བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པ་དེ་བརྩོན་འགྲུས་རེད་ལ། བརྩོན་འགྲུས་
གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དེ་བསྐྱུར་དུ་ང་རང་ཚོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་སྤྱད་པའི་
སྐབས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བརྩོན་དགོས་གྱི་རེད། དེ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་ཤོར་ཉེན་གྱི་མ་
རེད། དེ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདི་ལྟར་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་
ཉན་རང་ཡང་། །རང་དོན་ཁོ་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་དོན་བྱེད་གྱི་
ཡོད་རེད། རང་ཟེར་མཁའ་དེ་དཔེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆུང་བ། ང་རང་གཅིག་པོ་རེད། གཞན་ཟེར་
མཁའ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ། བྱེ་བ་དུང་སྤུར་ས་ཡ་མང་པོའི་དོན་ལ་གོ་ཡི་ཡོད་རེད། རང་དོན་
དེ་གཅིག་མ་གཏོགས་བསྐྱབ་ཡ་ཡོད་མ་རེད་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་ཚོས་
རང་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། དེ་ཁོང་ཚོ་དཔེ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་། སྡོད་
པ་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོམ་པ་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་། རྒྱ་ཆུང་ཆུང་
ཤ་སྟག་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་རྣམ་པ་ཚོས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། མགོ་
ལ་མེ་ཤོར་བ་ན་བསྐྱོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ཡིན་ན་ལམ་སང་བསྐྱོག་དགོས་
གྱི་རེད་མ་གཏོགས་མགོ་མེས་འཚོགས་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཁོང་རྣམ་པ་ཚོས་
ཀྱང་དུས་ཚོད་གཅིག་ཀྱང་མ་འགོར་བར་བྱས་ནས། རང་དོན་བསྐྱབ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་
བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ཞུགས་མཁའ་ཚོ་དེ་

འབྲེལ་མ་རེད། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་བརྒྱབ་རྒྱུ་དེ་
ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ། སེམས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ།

དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བརྒྱུད་པ་རྒྱ་
མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན། ཀུན་སྣོང་རྒྱ་ཆེན་པོ། སྣོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ། གང་ག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགོས་
གྱི་རེད་ལ། རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་བརྒྱབ་དུས་དེ་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བའི་གནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གནས། དེ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཀུན་སྣོང་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྣོད་
པ་དེ་ཚོ་ལ་བརྩོན་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་
དགོས་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་དེ་ལ་རྩོམ་དུ་སྦྱོར་
པ་དུག་གི་ནང་ནས་བཞི་པ་དེ་རེད།

བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

- ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །
- ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་གཤེས་བྱས་ནས། །
- གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་ཡང་དག་འདས་པ་ཡི། །
- བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༢༧]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་པ་དེ་ཞི་གནས་ཏེ་བསམ་གཏན་རེད། བསམ་གཏན་དེ་ང་རང་ཚོ་ཐུན་
 མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་གནས་དེ་རེད།
 ཞི་གནས་ཏེ་ཞི་བ་ཟེར་དུས་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། དེའི་ནང་ནས་ཞེ་སྤང་དང་།
 ང་རྒྱལ་དང་སྤྲལ་དོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་ཞི་བ་ཟེར། གནས་པ་ཟེར་དུས་
 རྣམ་རྟོག་མང་པོ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། གཏན་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་གནས་པ་ཟེར།
 དེ་ལ་ཞི་གནས་དེ་ང་རང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་སྐོམ་ཡ་དེ་གལ་ཚེན་པོ་རེད།

དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་གང་གལ་ཆེ་
 ཡི་རེད་ཟེར་ན། ལྷག་མཐོང་དེས་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་གྱི་ཡོད་རེད། ལྷག་མཐོང་གིས་ཉོན་
 མོངས་པ་འཛོམས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། ལྷག་མཐོང་རྒྱང་བས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 འཛོམས་ཐུབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པས་ལྷག་མཐོང་དེ་དབེ་གསལ་
 པོ། ལྷག་མཐོང་དེ་དབེ་གཏན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་ཐུབ་
 གྱི་ཡོད་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ལྷག་མཐོང་རྒྱང་པ་ཞི་གནས་མེད་པ་དེས་ཏོག་ཙམ་ཏོག་ཙམ་
 གསལ་པོ། ཏོག་ཙམ་ཏོག་ཙམ་རྣམ་རྟོག་འདྲ་པོ་འཕྲོ་ཡོང་བ། དེ་འདྲ་ལྷག་མཐོང་ཞིག་གིས་
 ཕ་ནས་ཡོང་ཐུབ་གྱི་མ་རེད་ལ།

རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་ཞི་གནས་དང་ལྡན་དགོས་པ་ཞིག་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྡན་
 དགོས་པ་དེ་ཡང་ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐོར་ནས། དབེ་མི་སྤྱིད་པའི་

བརྟན་པོ། དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཡག་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་གྱི་ཡོད་
 རེད། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ཞིག་བྱས་ནས། ང་རང་ཚོའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 འཛོམས་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། རྣམ་རྟོག་དེ་འཛོམས་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཉོན་
 མོངས་པའི་ངོ་བོ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་
 རྣམ་པ་ཡོད་རེད་ལ། དེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་དེ་ཚོ་སྤྱིར་བཏང་གི་
 སེམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གྱུར་པ་ཞིག་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གྱུར་པས་མི་ཚད་པ་དེས་
 བསམ་པ་རན་པ་འདྲ་བོ་ཡོད་རེད། སྤྱིར་བཏང་སེམས་པ་མང་བོ་ཡོད་རེད། སེམས་པ་
 བཟང་བོ་དང་རན་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་མང་ཆེ་ཤོས་དེ་ཏོག་ཙམ་གཞོད་སེམས་འདྲ་བོ་
 དང་། ང་རྒྱལ་འདྲ་བོ་དང་། སྤྲུག་རོག་འདྲ་བོའི་རྣམ་པ་དེ་ཞེ་དྲག་བྱུགས་ཆེར་ཡོད་རེད་ལ།

དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་ཚོ་འཛོམས་མ་ཐུབ་ན། ང་རང་ཚོ་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་པ་ཡོང་ཐུབ་གྱི་
 ཡོད་མ་རེད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཞིག་གིས་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། དེ་འཛོམས་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཉ་གོ་བར་
 བྱེད་དགོས་རེད། ཞི་གནས་དེ་དཔེ་ཡག་པོ་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། ཞི་གནས་ཡག་
 པོ་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་གི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་མ་གཏོགས། སྤུན་མོང་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཞི་གནས་བསམ་གཏུན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཞི་གནས་ཤིག་
 སྒྲོམ་ན་དེས་ཞེ་དྲག་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མ་རེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན། གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་
 ཡང་དག་འདས་པ་ཡི་བསམ་གཏུན་གྱི་སེམས་པ་དེ་གསལ་བོ་དང་། སེམས་པ་དེ་བརྟན་

ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པ་ནས་ལྷ་པ་བསམ་གཏུན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་བར་ཕ་རོལ་དུ་
 སྤྱིན་པ་ནས་པ་ལྷ་ཡིས་གནས་སྐབས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཐུབ་གྱི་ཡོད་རེད།
 སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད་རེད། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་
 ཅུ་ཡང་མ་ཟད། རང་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཐུབ་གྱི་ཡོད་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དང་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏུན་
 གསུམ་པོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་རུས་
 པས་ཟེར་དུས། དངོས་གནས་གྱི་ར་རང་ཚོའི་ཉོན་མོངས་པ་ལམོར་བའི་གནས་སྟངས་དེ་ཕར་
 བརྒྱུད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཐོབ་པ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བརྒྱུབ་
 པ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱུབ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། ར་རང་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱུབ་པ་དེ་ཡང་མ་འབྲུལ་བ། མ་ལོར་བ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་
 པ། ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འབྲིང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས། གནས་སྐབས་གྱི་
 ཕན་པ་ཅུ་ཡང་གྱིས་སྤྱིར་བཏང་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་ན་ཡག་པོ་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་།
 གནས་སྐབས་གྱིས་ཕན་པ་ཅུ་ཡང་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོང་གྱི་ཡོད་མ་རེད་
 ལ། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ནས།
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ།

དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཐོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་མ་གཏོགས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ལ་གནས་
 སྐབས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཙམ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དེ་ཐོབ་ཀྱི་
 ཡོད་མ་ཅེད། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་ཅེད། ཐོབ་པར་མི་
 ལུས་པ་དེའི་སྦྱིར་ན་ཐབས་དང་ལྡན་ཞིང་ལའོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དབས་སྒོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ལ། ལའོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར་
 མཁན་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དེ་ལ་ལའོར་གསུམ་མི་རྟོག་པ་ཟེར། སྦྱིན་པ་ཞིག་བཏང་ན་ཡང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་པོ་ཡང་
 བདག་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཏོག་ཙམ་གཞོད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅེད། སྦྱིན་
 པ་གཏང་བའི་ཡུལ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡིན་བསམ་ན་ཡང་། དངོས་གནས་གྱིས་ངོ་བོའི་
 གནས་ཚུལ་ལ་མཐུན་ཀྱི་ཡོད་མ་ཅེད་ལ། སྦྱིན་པ་གཏང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཞེན་ཆགས་
 ཡོད་ན་ཏོག་ཙམ་ཕན་གྱི་ཡོད་མ་ཅེད། དེ་གསུམ་དེ་དོན་དམ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་པ་ལ་ཉ་གོ་ནས། གནས་སྐབས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་
 སྐབས་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ཡིན་བསམ་ན། སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ལ་འགོ་ཡི་ཡོད་
 ཅེད། ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཅེད་ལ། དེ་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་
 ཉེ། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏུན་
 ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་བར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཤེས་

གསུངས་པའི་ཚོས་བཞི་དེ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོའི་ནང་ལ་གསུངས་
ཡོད་ཅིང། མདོའི་ལུགས་སུ་གསུངས་པའི་ཚོས་བཞིའི་དང་པོ་དེ། རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ་
བརྟགས་ནས་སྤངས་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད་ཅིང་ལ།

དེ་ཡང་དུས་རྒྱུན་དུ། རང་རང་གིས་སྲོད་པ་ག་རེ་སྤྱད་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་ཅིང། རང་རང་གིས་དང་པོ་དུས་རྒྱུན་དུ་ལུས་ཀྱིས་ལས་ཀ་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག
དེ་བཞིན་དུ་རག་གིས་སྐྱད་ཆ་ག་རེ་བཤད་ཀྱི་འདུག སེམས་ཀྱིས་ཀུན་སྲོང་གང་འདྲ་ཞིག་
བཅང་གི་འདུག །དེ་ཚོར་ཡག་པོ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཅིང་ལ། བརྟག་དབྱེད་བྱེད་
པའི་སྐབས་ལ། རང་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་འདི་རང་རང་གི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ཅིང། འདི་
ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཀུན་སྲོང་ཅིང་བསམ་ནས། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྤངས་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་ཅིང། ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་དང་པོ་རང་གི་རྣམ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་
སྲོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་རང་གིས་
ལེགས་པར་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། སྲོན་ཏོག་ཙམ་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་
དང་། དེ་དངོས་གནས་རང་རང་གིས་འདི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང། འདི་ཚོས་
དང་མི་མཐུན་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་བསམ་པ་ཉ་གོ་བ། དེ་བཞིན་དུ་རག་གིས་སྐྱད་ཆ་བཤད་
པའི་སྐབས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྲོང་ལ་ཡང་སྲིད་བཏང་གིས་རང་རང་གི་
ཀུན་སྲོང་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་མ་ཅིང་དེ།

ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་ང་རང་ལོ་རྒྱུ་ལ་འདི་འདྲ་ཤོར་གྱི་ཡོད་རེད་བསམ་ནས་
 དེ་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དུས་དང་རྣམ་པ་རྒྱུན་དུ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་
 རེད། བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་འཇུག་པ་རང་གིས་མ་བརྟག་ན། རང་གི་
 འཇུག་པ་དེ་རང་གིས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ང་རང་ལ་འཇུག་པ་འདུག་དང་མི་འདུག་
 ལ་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། དུས་རྒྱུན་དུ་རང་གིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིར་
 བསྟེན་གྱི་ཡོད་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཞིར་ལ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཞིར་གྱིས་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་རང་གི་སྦྱོང་བ་དེ་འཇུག་པ་འགོ་གི་འདུག་བྱེད་རང་
 ལ་ལོ་རྒྱུ་ལ་འདུག་ཟེར་ནས་བསྐྱབ་གྱི་ཡོད་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། གང་ཟག་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 དུས། དེ་ནས་སྐྱ་བ་སྐྱ་བ་ག་དུས་ལོར་གྱི་ཡོད་པ་སྐྱ་བ་སྐྱ་བ་སྦྱོར་གང་འདྲ་འབྱུང་གི་ཡོད་
 བ། གཅིག་བྱས་ན་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིར་གྱིས་དངོས་སུ་གཟིགས་ཐུབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད་ལ།
 གཟིགས་མ་ཐུབ་ན་ང་རང་ལ་སྦྱོར་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད། དུས་རྒྱུན་དུ་
 དེའི་ནང་ནས་ང་རང་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་གྱི་རེད་ལ།

རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། ང་རང་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ཡོད་པས་
 ལུས་པ་ཡོད་རེད་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ཉོག་ཙམ་སྦྱོར་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་
 སྦྱོར་ལ་གོམས་ཆེ་བ་ཡོད་རེད། སྦྱོར་ལ་གོམས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ན། ང་རང་གིས་ཡོན་
 ཏན་གྱི་གནས་ལ་ཡར་བརྩོན་ན་ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་ཤོར་འགོ་ཡི་ཡོད་
 རེད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྦྱིར་ན་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་ཤོར་གྱི་ཞེ་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་དཔྱད་

བྱས། ཡོན་ཏན་གྱི་ནང་ལ་བཅུག་སྐབས་ཀྱི་ཨེ་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་ཅེད་མ་གཏོགས། ང་རང་གིས་དང་པོ་ཨར་ལྷ་ས་ན། ཚོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ང་
 རང་ཚོས་བ་ཡིན་བསམ་བ་དང་། ཚོས་སྐྱབ་མཁན་ཡིན་བསམ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་བསམ་བ་འདྲ་པོ་གཞན་གྱིས་ལྷ་ས་ན་ཡང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་
 པ་འདྲ་པོ་དང་། ཚོས་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་པོ་མཐོང་བ་ཞིག་ལ། དངོས་གནས་ང་རང་གིས་
 ལྷ་དུས་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་བ་ཡང་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ལ། ང་རང་
 གིས་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྐབས་འདི་ལ་རགས་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ང་རང་ཚོས་བ་ཡིན་
 བསམ་གྱི་ཡོད་ཅེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ནང་ལ། ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྲོད་བ་མང་པོ་
 འགྲེལ་སྲིད་ཀྱི་ཡོད་ཅེད།

དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་འགྲིགས་པར་བྱེད་བ་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་རང་གིས་རང་ལ་བརྟག་དབྱེད་
 བྱེད་དགོས་ཅེད་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ག་འདྲས་རང་གིས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་ཅེད་ཟེར་
 བ། དེ་ལ་ཉི་མ་གཅིག་དང་། ལོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པས་ཕན་གྱི་ཡོད་མ་
 ཅེད་ལ། ང་རང་ལ་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་གང་དུ་བག་ཆགས་དེ་ཞེ་དྲག་སྤངས་དཀའ་བོ།
 ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་བརྟག་དབྱེད་བྱས། དེ་ནས་གཡུགས་བཞག་ན་འགྲིག་གི་མ་
 ཅེད། དུས་རྒྱུན་དུ་ང་རང་ལ་ཉེན་ཁ་མི་འདུག་བསམ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ། རྒྱུན་དུ་རང་
 གི་འབྲུལ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་དེ་རྟག་པར་སྤོ་མེད་ན་ཡང་སྤོ་སྤོ་སྤོ་བས་ཡོང་བ་འདྲ་པོ་དང་།
 དེ་རིང་མེད་ན་ཡང་སང་ཉིན་སྤོ་བས་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུན་

ཡ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་སམ་པ་འདྲ་པོ་ཡོད་པེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་གལ་
ཆེན་པོ་མ་པེད། གཙོ་པོ་རང་གིས་རང་ལ་བརྟག་ཏུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་པེད་ལ།

སྤྱིར་བཏང་གིས་རང་རང་སོ་སོའི་འགན་དེ་རང་རང་སོ་སོས་འབྱེད་གྱི་པེད་ལ།
རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་སྐབས་ལ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚོ་ལ་
རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་སྐབས་ལ་སྐྱོན་ཡོང་གི་དེ་གྱི་པེད་ལ། དེ་གི་དཔེ་དཔེ་མི་གི་དཔེ་པེད་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་
གང་ཡང་མ་པེད་ལ། རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་ཡིན་ན་ཡང་དང་
པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། གང་དུ་བག་ཆགས་གྱི་དབང་དུ་ཤོར་བ་ཡང་གི་དེ་གྱི་པེད་ལ། དེ་
གི་དཔེ་པེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་འདི་འདྲ་འདྲུག་ཟེར་ནས་བརྟག་ན། དེ་ལ་ཉ་ཅང་གི་
བརྟག་ན་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་མ་པེད་ལ། དེ་གི་དཔེ་པེད་དགོས་པ་ཞེ་དུག་ཡོད་མ་པེད།
གཙོ་པོ་འདྲ་པོ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་པེད་ཟེར་ན། རང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་སྐབས་ལ་རང་གི་ར་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པེད། རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་སྐབས་ལ་
ཐུག་དོག་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པེད། རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་སྐབས་ལ་ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་ཡོང་གི་
ཡོད་པེད། རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་སྐབས་ལ་འདོད་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པེད་ལ། བྱུང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་གཞན་པ་དེའི་ཉེས་པ་ལ་བརྟག་དབྱུང་བྱས། ཉེས་པ་ཨི་འདུག་མི་འདུག་
བརྟག་ །དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་རང་ལ་ཉེས་པ་ཨི་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་ན་རང་གཙོ་མ་
བཟོ་ཡ་ཡོད་པེད་མ་གཏོགས། གཞན་ལ་ཉེས་པ་ཨི་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་ན་རྒྱལ་སྐབས་
རྒྱལ་སྐབས་ལ་ཡོད་པ་ཡང་གི་དེ་གྱི་པེད། རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་སྐབས་ལ་མེད་པ་ཡང་གི་དེ་གྱི་པེད། དེ་ཉེས་

བ་ཨེ་འདུག་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་དེ་ནས་ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ད་ག་ཚང་བཤད་ན་ཉ་
 ཅང་གི་དགོས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིས་ཕ་ལོ་ལོ་ལ་གཞོན་གྱི་མ་རེད། བདག་
 ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད། ང་རང་གིས་དོན་མེད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་གཞན་དག་ལ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་བརྟག་དབྱུང་བྱས་པ་དང་། བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་
 ང་རྒྱལ་དང་སྲུག་དོག་དབང་གིས་དེའི་ཉེས་པ་དེ་གློང་ན། ང་རང་ལ་སྒྲོན་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་
 རེད་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་སྒྲོན་དེ་ཡོད་གི་ཡོད་མ་རེད། བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་བས།

དེའི་སྲིད་ན་རྒྱབས་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསུང་བ་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། ཚོས་སྒོ་ལ་མ་ལྷགས་
 བ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ་སྟེ་གང་ཟག་སུ་ཡིན་ན་ཡང་། གང་ཟག་གི་ཉེས་པར་བརྟག་དགོས་ཡ་
 ཡོད་མ་རེད། ཉེས་པ་མཐོང་ནས་གློང་དགོས་ཡ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྲིད་ན་དང་པོ་
 ཉེས་པ་མི་བརྟག། །བར་དུ་ཉེས་པ་མི་སྒྲུ། རང་བཞིན་གྱི་དེ་ཚོ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་
 ཡོང་སྲིད་པ་རེད་ལ། མེད་ན་ཡང་དེ་རང་བཞིན་རེད། དེའི་སྲིད་ན་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་དེ་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།

སྒྲིན་བདག་གི་བྱིམ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི།

རྟོན་བཀུར་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་རྩོད་འགྱུར་ཞིང་། །
 ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་བས། །

མཛེལ་བཤེས་ཁྲིམ་དང་སྦྱིན་བདག་ཁྲིམ་རྣམས་ལ། །

ཆགས་པ་སྤོང་བ་རྒྱལ་ཁྲིམ་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༩༩]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱོན་གསུམ་པ་དེ་སྤངས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་ལ། སྦྱོན་གསུམ་པ་དེས་ང་རང་ཚོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། ང་རང་ཚོ་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོས་མཛེལ་བཤེས་ཀྱི་ཁྲིམ་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་ཁྲིམ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འདི་ང་རང་གི་གོགས་པོ་ཡིན། ཕ་ཚེན་པོ་ཡིན། འདི་ང་རང་གི་སྦྱིན་བདག་ཡིན། ཕ་ཚེན་པོ་ཡིན་བསམ་ནས། ཆགས་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་ལ། དེ་ལ་ཆགས་པ་ཕ་རྒྱལ་ཁྲིམ་བྱེད་ཉན་ཀྱི་ཡོད་མ་ཅིང་། དེ་ནས་ཆགས་པ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་ཟེར་ན། རང་གི་རྗེད་པ་དང་གཅིག་པ་ལྟར་བསྟོན་དང་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་ལ།

རྗེད་པ་དང་བཀྲུང་སྟེ་ཟེར་མཁན་དེ་མཛེལ་བཤེས་ཡིན་ཡང་། མཛེལ་བཤེས་ཀྱི་ཁྲིམ་ལ་ཆགས་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་ཟེར་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ལ་རྗེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་གཅིག་དང་། ཡང་ན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ལ་བཀྲུང་སྟེ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱི་འདུག་བསམ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྦྱིན་བདག་གི་ཁྲིམ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་། རྗེད་པ་དང་བཀྲུང་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཆགས་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་བྱེད་ཉན་ཀྱི་ཡོད་མ་ཅིང་།

ཆགས་པ་མི་ཉན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དང་པོ་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་ལ་ཆགས་པ་བྱེད་མི་ཉན་
པ་རེད། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་ཟེར་མ་འབྲེལ་དེ་ཞེ་བྲག་གི་ཡག་པོ་མ་རེད་ལ།

ག་རེ་རེད་ཟེར་ན་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་ཟེར་བ་དེ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། ཡན་ཚུན་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྩོད་པ་ཡང་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད་རེད། གཅིག་བྱས། རྫོག་འདྲ་མང་པོ་
ཡོང་གི་ཡོད་རེད། གཉིས་པ་དེ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་རྩོད་པ་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། རང་ལ་
ལྟོས་ནས་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་ལ་ལྟ་ན་དང་པོ་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་རྒླབས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་།
ཐོས་པ་ཞེ་བྲག་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་འི་དོན་དུ་རྒྱལ་ས་དགོས་པ་ཞིག་དང་།
བསམ་པ་བྱེད་པའི་རྒླབས་ཡིན་ན་ཡང་བསམ་པ་ཞེ་བྲག་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་
བསྟེ་འི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ས་དགོས་པ་དང་། རྫོམ་པ་བྱེད་པའི་རྒླབས་སུ་འང་རྫོམ་ཞེ་བྲག་བྱེད་
མི་ཐུབ་པ་རྟེན་པ་དང་། བཀྲར་བསྟེ་འི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ས་དགོས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་པ་
དང་བཀྲར་བསྟེ་འི་དབང་གིས་ཐོས་པ་ཉམས། བསམ་པ་ཉམས། རྫོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་
འགོ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དང་པོ་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་ལ་ཆགས་པ་བྱེད་ཉན་གྱི་
ཡོད་མ་རེད་ལ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོལ་བཤེས་གྱི་བྱིམ། རྒྱུན་བདག་
གི་བྱིམ་ལ་ཆགས་པ་དེ་བྱེད་ཉན་གྱི་ཡོད་མ་རེད།

དེའི་སྤྱིར་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་ལ་འབྲུལ་པ་ཨེ་འདུག་བརྟག། རང་ལ་འབྲུལ་
པ་ཨེ་འདུག་བརྟག་དུས་ང་རང་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་ཨེ་འདུག་

བརྟམ་ །དེ་བཞིན་དུ་མཛའ་བ་ཤེས་དང་། སྦྱོན་བདག་གི་བྱིས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞེན་པ་
ལེ་འདུག་བརྟམ་ནས་གལ་ཏེ་འདུག་ན་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྤངས་དགོས་ཀྱི་རེད།
ང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟམ་ །དེ་ཆགས་པ་འདུག་ན་དེ་ཡང་གཡུགས་ནས་སྤངས་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་པ་དེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན།

རྒྱལ་མའི་ཚིག་སྒྲུབ་སྤྲེལ་བ་ནི།

རྒྱལ་མའི་ཚིག་གིས་གཞན་སེམས་ལ་བྱུག་འགྱུར་ཞིང་། །

རྒྱལ་བའི་སྒྲས་ཀྱི་སྦྱོད་རྒྱལ་ཉམས་འགྱུར་བས། །

དེ་སྦྱིར་གཞན་ཀྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི། །

ཚིག་རྒྱལ་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་སྒྲས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༥༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་བཞིའི་ནང་ནས། བཞི་པ་
དེ་གཙོ་བོ་དག་ལ་བརྟམ་དགོས་རེད། དག་གི་སྦྱོན་བརྟམ་དགོས་ཀྱི་རེད་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་ཚོས་གསུམ་དེ་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་ཀྱུན་སྦྱོང་ལ་བརྟམ་དབྱེད་བྱས་པ་རེད།
དེ་ནས་བཞི་པ་དེ་དག་རེད་ལ། དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྦྱིར་བཏང་གི་དག་ལ་རྣམ་པ་སྐྱ་
ཚིགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་དེའི་ནང་ནས། སྦྱག་ཤོས་འདྲ་བོ་དེ་ལ་ཚིག་རྒྱལ་བས། རྒྱལ་
མའི་ཚིག་གིས་ཟེར། ཚིག་རྒྱལ་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྤངས་དགོས་ཀྱི་རེད། དུས་དང་
རྣམ་པ་རྒྱུན་དུ་ཚིག་རྒྱལ་དེ་སྤངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ག་འདྲ་རེད་ཟེར་ན།

རྒྱལ་མོའི་ཚིག་གིས་གཞན་སེམས་ལུགས་འགྱུར་ཞིང་། །ཟེར་བ་ལྟར། ཚིག་རྒྱལ་དེ་ལ་
 ཡང་དངོས་སུ་རྒྱལ་བ་དང་ཞོར་ནས་རྒྱལ་བ་དེ་འདྲ་མ་འདྲ་བ་མ་འདྲ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 བ་བརྒྱད་ནས་རྒྱལ་བ་སོགས་མི་འདྲ་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་ཚིག་རྒྱལ་གྱི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་འདྲ། མི་གཞན་དག་བརྒྱད་ནས་བརྗོད་
 བ་ཡང་འདྲ། །ཁ་གསུང་གི་འགྲེལ་བའི་ནང་གསུངས་ཡོད་རེད། རྒྱལ་མོའི་རྣམ་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་
 གིས་སྒོ་ནས་ཚིག་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱི་གནད་ལ་ཕོག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ལབ་པ་དེ་ལ་ཟེར།
 འདི་འདྲའི་བཟོ་འདྲ་པོ། མིན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ། རྒྱལ་མོ་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ། དངོས་
 གནས་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོའི་སྒོ་ནས་ཚིག་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ལབ་པ་དེ་ལ་ཚིག་རྒྱལ་རྣམ་པ་
 བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་རེད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལབ་ན་མི་དེ་ཁོ་རང་སེམས་པ་དགའ་
 བཞིན་དུ་ཡོད་ན་སེམས་པ་སྒྲོ་འགོ་བ། མི་དེ་སེམས་པ་ཞི་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་རང་ཁོང་ཁོ་
 ལངས་དགོས་པ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཁོ་རང་ཏོག་ཅམ་ཉིང་དེ་འཛིན་འདྲ་པོ་སྒོམ།

ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ན་དེས་ཅི་མི་ཐུབ་ཟེར་ན་ཡང་།
 རྣམས་རྣམས་ལ་ཞེ་སྲང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་དགོས་པ། རྣམས་རྣམས་ལ་ཕྱག་དོག་གི་རྗེས་
 སུ་འགོ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཚགས་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་གཞན་སེམས་ལུགས་འགྱོ་
 ཞིང་། དོན་དག་མེད་པ་ལ་ཚིག་དེས་དེ་འདྲ་བཟོ་གི་ཡོད་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་རང་རང་གིས་
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་དེ་ལ་གཞན་སེམས་ལུགས་འགྱོ་ཡི་རེད། དགོས་
 པ་ཡོད་མ་རེད་བསམ་ནས་ཚིག་རྒྱལ་སྐྱེས་དགོས་གྱི་རེད། དང་པོ་དེས་གཞན་ལ་གཞོད་

གྱི་ཡོད་རེད། གཉིས་པ་དེས་རང་ལ་ཡང་གཞོན་གྱི་ཡོད་རེད། ར་རང་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན། རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དུས། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་དེ་
 བཟོ་དུས་དེ་ལ་དཔེ་ཞི་བ། དུལ་བ། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། ཚིག་
 རྒྱལ་དེ་ལ་བ་ན་ཞི་བ་ལས་ཉམས་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད། དུལ་བ་ལས་ཉམས་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད།
 གཞན་ཕན་ལས་ཀྱང་ཉམས་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད།

དེའི་མྱིར་ན་ཚིག་རྒྱལ་དེ་ལ་བ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་ལས་ཉམས་པར་
 འགྱུར་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད། རང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 མ་ཡིན་པ། ཚོས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཚོས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད། དེའི་མྱིར་ན་
 རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་། རང་ལ་གཞོན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་
 དེའི་མྱིར་ན་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཚིག་རྒྱལ་པོ་ཟེར་
 མཁན་ངག་གི་བརྗོད་སྟངས་རྒྱལ་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། ངག་གི་བརྗོད་སྟངས་
 ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ཡིན་ཡང་རུང་། དེའི་སྐད་ཆ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་རང་ཡིན་ན་ཡང་རུང་།
 སུ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་པ་མི་དགའ་བ་དང་། སེམས་མ་བདེ་བ་དང་། སེམས་པ་མ་སྦྱིད་པ།
 སེམས་པ་མ་ཞི་བ་བཟོ་བའི་ཚིག་དེ་ཚིག་རྒྱལ་པོ་རེད་ལ། དེའི་མྱིར་ན་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་
 གཅིག་སྤང་བ་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་རེད།

ཉོན་མོངས་པ་སྣོང་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་གོམས་ན་གཉེན་པོས་བརློག་དཀའ་བས། །

དྲན་ཤེས་སྐྱེས་བུས་གཉེན་པོའི་མཚོན་བཟུང་ནས། །

ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག །

འབྱུང་འཛོམས་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༣༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྒྱུད་དུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ནང་ནས་དང་པོ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་སྣོང་ལ་ཡར་སྐྱིན་དུག་བཤད་པ་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
ཚོས་བཞི་བཤད་པ་དེ་གོང་དུ་ལྷུས་ཚར་པ་རེད་ལ། འདི་རིང་གི་རྒྱབས་སུ་ཉོན་མོངས་
པ་སྣོང་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་རེད། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་བཞག་པ་
ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལ་གོམས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། གོམས་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྐྱང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་
རེད་ལ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེ་རུ་སོང་ན་རང་གིས་གཉེན་པོར་བསྐྱེན་ན་ཡང་། དང་པོ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེ་རུ་
སོང་བ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེ། གཉེན་པོ་དེ་སྣོད་སྐྱེས་ཚུང་བ་ནང་
བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་བརློག་དཀའ་བའམ་ཉོན་མོངས་པ་སྣོང་དཀའ་བ་ཆགས་ཡོད་
རེད་ལ། དེའི་སྐྱིར་ན་དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གོམས་མ་བཅུག་པ་དེ་ཞེ་དུག་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། དེའི་རྒྱབས་སུ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་འདྲ་པོ་དེ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་གལ་

ཆེ་ཡི་རེད་ལ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཟེར་མཁའ་དེ། བསྐྱར་དུ་ང་རང་ཚོ་མངོན་
 པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གཉིས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ།
 སེམས་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། ཚོགས་དུག་གི་ནང་ནས།
 གཙོ་ཆེ་ཤོས་འདྲ་པོ་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུང་
 གི་ཡོད་རེད། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྣང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ག་འདྲ་ཡིན་ན་ཡང་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ། གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེད་ལ། དུག་པ་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དགོ་མི་དགོ་གང་དུ་ཡང་ངེས་པ་ཡོད་མ་རེད་ལ།

དེ་ནས་སྐྱབས་སྐྱབས་ལ་སེམས་འབྱུང་དེ་རྣམ་ཉོག་འདྲ་པོ། སེམས་འབྱུང་དེ་སྐྱབས་
 སྐྱབས་ལ་ཡག་པོ་འདྲ་པོ་དང་། སྐྱབས་སྐྱབས་ལ་སྐྱུག་པོ་འདྲ་པོ་དང་། སེམས་འབྱུང་ཁ་
 ཤམ་ཉལ་པར་སེམས་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སེམས་འབྱུང་ལྟ་བུ་ང་
 གཅིག་ཡོད་རེད་ལ། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ང་གཅིག་གི་ནང་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
 གཉིས་པོ་དེ་སེམས་འབྱུང་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་རེད། དྲན་པ་ཟེར་
 མཁའ་དེ་གླང་དོར་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཟེར། ང་རང་གིས་འདི་སྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ།
 འདི་སྐྱོན་ཡིན་པ། འདི་སྐྱོན་དེ་ང་རང་ལ་མ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་བསམ་ནས་ཉ་
 གོ་བ་ཞིག་དང་། འདི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རེད། ངས་དང་དུ་ཡེན་དགོས་པ་ཡིན། འདི་མ་བརྗེད་
 པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡིན་བསམ་ནས་སེམས་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་མ་བརྗེད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དྲན་
 པ་ཟེར་བ་རེད་ལ། ཤེས་བཞིན་ཟེར་མཁའ་དེ་ད་ལྟ་ང་རང་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་

འདུག། རྫོལ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་གས། རྫོལ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག། དེ་
 ཚོ་གསལ་པོར་ཉ་གོ་བ། སལ་ཚེར་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱོད་གས་འདྲ་བ་
 ཞིག་ཡོད་མེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། བར་གསེས་ཉོག་ཙམ་བྱུང་བར་ཡོད་མེད། བྱུང་བར་ཡོད་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་བྱན་པ་དེ་ཁོང་རང་གི་སྟོན་རག་གི་རང་ནས་བྱངས་ཡོང་དུས། རྫོལ་བྱུ་འདྲ་བོ་
 ཞིག་ལ་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་དམག་མི་འདྲ་བོ་ཞིག་བྱས་ནས། གཉེན་པོའི་
 མཚོན་བཟུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་རྫོལ་ཉ་གོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཉ་གོ་བའི་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྤངས་དགོས་བསམ་པའི་གཉེན་པོའི་
 མཚོན་ཆ་དེ་བཟུང་ནས་ཡག་པོ་ལྟོག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མེད།

དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བཟུང་དགོས་པ་
 དེའང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟ་ཡིས་གསུངས་ན་གང་ཚོ་བྱན་པ་ཡིད་སློབ་ནས། །ཞེས་བྱན་པ་དེ།
 ཡིད་དེ་ང་རང་ཚོའི་སློབ་རང་བཞིན་ཞིག་མེད་ལ། བྱན་པ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་སློབ་པ་དེད་ནས་སོང་
 བ། བྱན་པ་དེ་ཡོད་ན་ཤེས་བཞིན་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད། བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་དེ་
 བྱུང་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཤོར་གྱི་མ་མེད་གསུངས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ང་རང་
 ཚོས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ནས་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་ག་མེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 མེད་ཟེར་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷག་དང་། སྤྲུག་དོག་དང་། ང་རྒྱལ་
 ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཚོ་དང་པོ་སྐྱེས་ཨེ་སོང་ལྟ། དང་པོ་སྐྱེས་སོང་ན་དང་པོ་
 མ་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ། གལ་སྲིད་སྐྱེས་སོང་ན་ཉོན་མོངས་

བ་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དངོས་གནས་ཀྱི་རྒྱ་གཞིར་དུ་བཏང་མ་བཞག་
བར། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉ་གོ་བ་བྱས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉ་གོ་བ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
འབྲུང་འཛོམས་ཟེར་ཉོག་ཙམ་ཡར་འབྲུང་འོང་ན།

དེ་ནས་མར་ལམ་སང་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛུམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་
ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་དེ་ཡང་བསྐྱར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དངོས་གནས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
ཡོད་ན་དེ་ནས་སྤངས་སྤྲོ་བ། གཉེན་པོ་མེད་ན་སྤངས་ཞེ་དྲག་དཀའ་བ་འདྲ་པོ་ཡོད་ཅིང་ལ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་གྲས་ཞི་བ་ལྷ་ཡིས་གསུངས་ན་དག་པོ་དང་འདྲ་བ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་པོ་
དང་འདྲ་བ་དཔེར་བཞག་པ་རེད། དཔེར་ན་སྦྱིར་བཏང་གི་དག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་དག་པོ་དེ་
ལ་མར་གཞོད་པ་མ་བྱེད་པར། ཉོག་ཙམ་མཐོང་བཏགས་ཡག་པོ་བྱས་ན་དག་པོ་དེ་གོགས་པོ་
ལ་འགོ་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། གོགས་པོ་ལ་འགོ་ཡ་ཡོད་ཅིང་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་པོ་
ལས་ཀྱང་སྤྲུག་པ་རེད། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་ག་ཚོད་ཡག་པོ་བྱས་ན་ཡང་ར་རར་གི་ལུས་ལ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ལ་སྦྱོ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས། ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་སྦྱི་མ་ལ་གཞོད་
པའི་བྱ་བ་ག་སྤྲུག་ཡོང་བ་མ་གཏོགས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་དང་
བདེ་བ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྦྱིར་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གོགས་འདྲ་པོ་རྩ་བ་
ནས་བྱེད་ཡ་ཡོད་མ་རེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་སྤྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དཔེར་ན་དག་པོ་
འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། དག་པོ་དེ་ར་རར་གིས་ས་ཆ་འདི་ལ་སྦྱོད་མ་བཅུག་པ་བྱས་ནས། སྤང་
བཞག་ན་ཁོ་རང་ས་ཆ་གཞན་པ་ཞིག་ལ་འགོ་ནས། ག་ལེ་ག་ལེར་བུས་པ་ཡར་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་

འགྲོ་ནས་གཞོན་པ་བྱེད་གྱི་རེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ར་རང་གི་གཉེན་པོའི་སྣོབས་གྱིས་
 སེམས་གྱི་གཏིང་ནས་གཅིག་སྦྲངས་ན། ཁོ་རང་གཞན་དག་འགྲོ་ས་ཡོད་མ་རེད། འགྲོ་
 བས་ཚུར་ལོག་ཡ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་སྦྲངས་པ་རེད་
 ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྦྲངས་པ་དེ་ཡང་ལམ་སང་སྦྲངས་དགོས་པ་རེད།

དེ་ནས་དེ་ཡང་དཔེར་བ་སྡོན་གྱི་སྐྱ་མ་ཚོའི་གདམས་ངག་གི་དབང་དུ་བྱེད་ན་སྐབས་
 འདི་ན་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་འཛོམས་བྱེད་པ་དེ་དང་པོ་ནས། གཟབ་གཟབ་བྱེད་
 དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། དང་པོ་ནས་དེ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཤོར་ཉན་གྱི་མ་རེད། དེ་ལ་སྡོན་མ་གྲུབ་
 ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་གསུངས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཕག་སྣ་གཏུམ་དུ་མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད།
 ཕག་པ་དེ་དཔེར་ན། ར་རང་ཚོ་ལ་ཚལ་གྱི་ཞིང་ཁ་འདྲ་པོ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཞིང་ཁ་འདྲ་པོ་
 ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་ནང་ལ་ག་ལེར་ཡར་འཇུག་ཡོང་གི་རེད། དང་པོ་ནས་ར་རང་གིས་འཇུག་
 ཡོང་དུས་དེ་ལ་ཡག་པོ་བལྟ་ནས། ཁོ་རང་ཡར་ལྷུམ་རའི་ནང་ལ་ཡོང་དུས་འགོ་བརྩམ་པ་
 དང་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཐོ་བ་ཡིན་ནའང་གཅིག་བརྒྱབ་ན། ཁོ་རང་ལམ་སང་བྲོས་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད་རེད་ལ། དེ་མ་གཏོགས་ཕག་པ་དེ་ནང་ལ་ཡར་ཡག་པོ་ཞིག་འཇུག་ཚར་ན། མེ་ཏོག་
 ལྷུམ་རའི་ནང་ལ་ཡར་རྒྱལ་ཚུར་རྒྱལ་ས་ར་རང་གི་མེ་ཏོག་རྩ་བ་ཆ་ཚང་མེད་པ་བྱེད་གྱི་རེད།
 དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དང་པོ་ནས་སྐྱེས་ཡོང་དུས་ནས་ལམ་སང་ཁོ་རང་དོན་
 མེད་པ་རེད། ཕན་ཐོགས་མེད་པ་རེད་བསམ་ནས་ལམ་སང་ཕག་སྣ་གཏུམ་དུ་མ་བཞིན་
 དང་པོ་ནས་སྦྲངས་དགོས་རེད། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྐྱེས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། ར་

རང་གི་སེམས་ལ་ཚོར་བ་འདྲ་པོ་ཞིག། །དེ་ཡི་ལག་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག། །དེ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 འདི་ཡི་ལག་པོ་འདྲུག། །འདི་སྦྱིད་པོ་འདྲུག་བསམ་བཤེས་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཞེན་ཆགས་ཤོར་གྱི་རེད་
 ལ། ཞེན་ཆགས་དེ་ཤོར་ཚར་ན་མཚོ་གསལ་པོ་སྤངས་སྤུབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཡང་བསྐྱར་དུ་
 རང་གི་དགོ་བའི་འོར་འཛོམས་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། ལམ་སང་ལམ་སང་ཁ་སྤུལ་གི་ལས་
 ཀ་བྱེད་སྤུབ་གྱི་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྦྱེས་མ་ཐག་དུ་འབྱུང་འཛོམས་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

མདོར་ན་གང་དུ་སྦྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །

རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞེས། །

རྒྱན་དུ་བྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིས། །

གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༩༦]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་རེད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་
 དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་གཞན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་རེད། མདོར་ན་གོང་དུ་བཤད་
 བ་དེ་ལྟར་དུ་ལ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་རུང་། མདོ་ལས་བཤད་པའི་
 ཚོས་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་། ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་འཛོམས་བྱེད་དགོས་པ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་ནའང་རུང་སྟེ་མདོར་ན་གང་དུ་སྦྱོད་ལམ་ཅི་སྦྱོད་ཀྱང་ཟེར་ན། ང་རང་ས་ཆ་གང་དུ་

བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད། མི་མང་པོའི་དབྱུང་སྲུ་བསྐྱད་པ་ཡིན་
 ཡང་རུང་། རང་ཉིད་གཅིག་པོ་སྤོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། ང་རང་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ལ་
 སྐྱད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་ཆ་གཞན་པ་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ།
 གང་དུ་བསྐྱད་ན་ཡང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཟེར་ན། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་། ངག་གི་སྤྱོད་
 ལམ་དེ་ཚོ་མ་འདྲ་བ་མ་འདྲ་བ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ང་རང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་
 བ་འདྲ་པོ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་འདྲ་པོ་དང་། ག་རེ་བྱེད་ན་ཡང་། ཅི་བྱེད་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་
 དེ་ག་རེད་ཟེར་ན། གཙོ་པོ་དེ་རང་གི་སེམས་རེད། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་
 ཅི་འདྲ་ཞིག་ང་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་ཡག་པོ་བྱེད་ན་ཡང་། རླུག་པོ་བྱེད་ན་ཡང་། ས་ཆ་
 གང་དུ་བསྐྱད་ན་ཡང་། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ག་རེད་བྱེད་ཀྱིས་འདུག །རང་གི་སེམས་
 ཀྱིས་གནས་སྐབས་དེ་ལ་དག་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། མི་དག་བའི་ཕྱོགས་སུ་
 གཏོགས་པ་རེད། ག་འདྲ་རེད་འདུག གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞེས། ང་རང་གི་སེམས་དེ་
 ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཤོར་གྱི་འདུག་གམ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག་གམ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་ཀླ་གཡེངས་སུ་ཤོར་འགོ་ཡི་འདུག་གམ།
 ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་གམ། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་
 པ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་གམ།

རང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་པ་མ་
 སྐྱེས་པ་དེ་མང་གི་འདུག་གམ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་མང་གི་འདུག། དེ་ཚོ་ཡག་པོ་ཞིག་
 བཟུ་ནས་སྐབས་སྐབས་ལ་ང་རང་ཚོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རེད། ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་
 བའི་དབང་དུ་ཤོར་འགོ་བ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
 གཉེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག། གཉེན་པོ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་དུ། གཉེན་པོས་ལྡོག་དཀའ་བ་འདྲ་བོ་རེད། གཉེན་པོ་ཡོད་ན་ཁོ་རང་གནས་སྐབས་
 ཉོན་མོངས་པ་ལྷགས་ཆེན་པོ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་དུ་འགོ་
 བ་ཡིན་པའི་སྐྱིེ་བ། གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་རྒྱུན་དུ་དྲན་པ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་རེད། ཤེས་
 བཞིན་དང་ལྡན་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱིས་རེད་ལ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་ལ་
 བརྟག་གི་ཡོད་རེད། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟག་ནས་སྒྲོན་གྱི་ཆ་མེད་པ་
 ཞིག་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ།

དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ང་རང་གི་དོན་དག་རྒྱུབ་པ་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ། ང་རང་ཚོ་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་ལྷགས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ལྷགས་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐྱིེ་བ་གཞན་དོན་བརྒྱུབ་
 པ། ང་རང་གི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་ལ་ཕན་
 པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ངག་གི་སྒོ་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་

ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་དང་། སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ཀྱུན་སྨོང་ཉར་བ་ཞིག་
 ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པ། དེ་
 ལྟ་བུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་བྱབ་ན་ཡང་རུང་། གཞན་
 དོན་བྱེད་མ་བྱབ་ན་ཡང་རུང་སྟེ། ང་རང་གིས་གཙོ་བོ་བསམ་པའི་ཀྱུན་སྨོང་ཡག་པོ་ཞིག་
 དང་། སྨོན་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་
 སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན།

དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི།

- དེ་ལྟར་བརྩོན་པས་བསྐྱབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས། །
- མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་སྤྱིར། །
- ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །
- བྱང་ཆུབ་བསྐྱོ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། ། [༩༧]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བརྩོན་པས་བསྐྱབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་
 དུ་ང་རང་ཚོས་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས། དང་བོ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲན་པ་
 དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྒྱན་དུ་སྨོང་བའི་བར་དུ་དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཡོད་ཅེད་ལ།
 དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་པོ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱབ།

དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་ཡང་བརྩོན་
འགྲུས་དེའི་སྒོ་ནས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན། རང་བཞིན་གྱིས་གོམས་པའི་དབང་གིས་
ཞེ་དྲག་ཡོང་གི་ཡོད་མ་ཤེད། ག་རེ་ཤེད་ཟེར་ན་ང་རང་ཚོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོག་ཙམ་
གོམས་པ་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་རྒྱལ་འགོ་བ་ཤེད་ལ། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་
གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་རང་དོན་གཉིས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ཤེད་མ་གཏོགས།
གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་གྱི་ཡོད་མ་ཤེད། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བོས་འདྲ་བོ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་སྲུ་འགོ་གི་ཡོད་
ཤེད་མ་གཏོགས། དགེ་བའི་སྤྱོད་སྲུ་ཞེ་དྲག་འགོ་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་ཤེད།

དེ་བཞིན་དུ་ལ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དྲུག་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་བཞི་པོ་དེ་ཚོ་
ལ་རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་གྱི་ཡོད་ཤེད་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་
གྱིས་ཞེ་དྲག་ཡོང་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་ཤེད་ལ། དེ་ག་རེ་ཤེད་ཟེར་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། དེ་
ཉོག་ཙམ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་གོམས་སོང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་དང་། རློད་པ་ངན་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་སྲུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འགོ་ཡི་ཡོད་ཤེད། བྱ་བ་བཟང་པོ་
དང་། རློད་པ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་སྲུ་ལ་རང་གིས་འབད་བ་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་
ཡར་བསྐྱབ་དགོས་གྱི་ཤེད་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་འགོ་ཡི་ཡོད་མ་ཤེད། དེའི་དབང་
དུ་མ་ཤོར་བ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་ཤེད། བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ལ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས་གྱི་ཤེད། དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་དེ་ལ་འབད་བ་

བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ལ། འབད་པས་བསྐྱབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་འབད་པས་བསྐྱབ་ཐུབ་
 བ། དེ་ལ་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཅེད་ལ། དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི་
 འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་ཆེད་དུ། དགེ་བ་དེ་ཚོ་ཡང་བསྐྱོ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད། དགེ་བའི་དོན་དག་དེ་ང་རང་གིས་དགེ་བ་བསམགས་པ་ཡིན། དགེ་བ་
 བསམགས་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ང་རང་གི་དོན་དུ་ཡོང་བར་ཤོག་བསམ་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་མ་ཡིན་
 བ། དགེ་བ་བསམགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད། སེམས་ཅན་ལ་གང་
 གི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་དགོས་ཀྱི་ཅེད་ཟེར་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བ། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་གནས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་འདྲ་བ་མ་འདྲ་བ་མྱོང་གི་ཡོད་
 ཅེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད།

དེ་ལྟ་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་སྤྱིར་དུ་བསྐྱོ་སའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་། སེམས་
 ཅན་ཚད་འདྲ་པོ་དང་གངས་འདྲ་པོ་མ་ཡིན་པར། མཐའ་ཡས་པའམ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
 པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 ཅེད། སྤྱིར་བཏང་གི་བསྐྱོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ། བསྐྱོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཟེར་དུས་དེ་ལ་
 འཛིན་ཆགས་དང་། ཞེན་པ་ཆེན་པོ་རང་མེད་པ་ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ། བསྐྱོ་བའི་
 ཡུལ་དང་བསྐྱོ་བ་པོ་དང་། བསྐྱོ་རྒྱུའི་དགེ་བ་དེ་རྣམས་འཛིན་ཆགས་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་དེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་དེས་དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་དེ་བཟློན་པ་ཅེད།

གང་གི་དོན་དུ་བརྩམས་པ་ནི།

མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་དོན། །

དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །

རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སུམ་ཅུ་བདུན། །

རྒྱལ་ཁྲིམས་ལམ་ལ་སློབ་འདོད་དོན་དུ་བཀོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟ་བརྒྱུར་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལག་ལེན་ལ་ཐོག་མར་སླིང་རྗེ་བྱུང་བར་
 འཇུག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་བའི་ཁྲིམས་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་
 ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་འདིའི་སྐབས་སུ་གོང་དུ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་བརྗོད་ཚར་
 བས། འདི་རིང་གི་སྐབས་སུ་མཇུག་བསྟུ་བ་རེད་ལ། མཇུག་བསྟུ་བ་ལ་ཡང་བརྒྱུར་དུ་ད་ལྟ་
 གོང་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དེ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་འོས་པ། གང་གས་འཇུག་
 འོས་པ་ཡིན་པ་བརྟན་པ་རེད་ལ། དེ་ཡང་ཅུ་བའི་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་རྒྱུད་
 བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་དོན། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་
 བས། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སུམ་ཅུ་བདུན། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ལམ་ལ་སློབ་འདོད་
 དོན་དུ་བཀོད། །ཅེས་གསུངས་པ་རེད་ལ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དཔལ་
 ཚུ་ཐོགས་མེད་རང་གིས་གསར་དུ་སློབ་བཟོས་ནས་བརྩམས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་

ནས་ལྷུངས་ཡང་དག་པ་ལ་གཏུགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་
 གསུངས་པ་མེད་ལ། དེ་ནས་ལྷུངས་ཡང་དག་པ་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་མེད་ཟེར་ན། དང་པོ་མདོ་
 དེའང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་
 གཙོ་བོར་བརྟན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བརྟན་
 པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་
 སྡོད་དེ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་
 ལ་ད་ལྟ་གཙོ་བོ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟེན་གྱི་ཡོད་མེད།

བརྒྱུད་དུ་བོད་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དར་བའི་རྣམས་སུ། སུམ་ལྡན་དོ་རྗེ་
 འཛིན་པ་ཟེར་ནས་མདོ་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱང་
 ཉམས་ལེན་གནང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མདོ་དང་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྒྱུད་དུ་ཉམས་ལེན་
 གནང་བའི་རྣམས་སུ་བརྟན་གྱི་ཡོད་མེད་ལ། རྣམས་འདིར་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་
 བཤད་པའི་རྣམས་སུ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སྟེ། འ་རྒྱུད། རྒྱུད་རྒྱུད། ལལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད། ལམ་
 འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
 གསུངས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་བརྟན་བཙུགས་ཀྱི་
 བཤད་དུ་ཁ་གསལ་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ཚོ་ཚུར་བསྐྱེད་བཤད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གལ་བ་དེ་ཚོ་ཚུར་འབྱོན་པར་
 བྱེད་པ་གནང་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཐོབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་

བར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད། དེ་བཞིན་དུ་
 མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བརྟམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་གྱི་གཞུང་ནང་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་རྒྱུད་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་གསུངས་
 པའི་དོན་དེ་ཚུར་བསྐྱུས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། མ་ཚང་
 བ་དང་། འོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད་ལ། དེ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཟད།
 ཁ་ཤས་རྟོག་གི་བ་དེ་ཚོས་མདོ་དང་། རྒྱུད་དང་། བསྟན་བཅོས་དེ་ཚོའི་དཔེ་ཆ་གྲོག་ནས་
 དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་པའི་མན་ངག་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དཔེ་ཆ་ལ་བསྟན་
 བས་གསུང་དུ་བརྟམས་པ་ཡང་ཡོང་གི་དུས་ཀྱི་རེད་ལ།

དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། མདོའི་དོན་མ་རྟོགས་པ།
 རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ། འོར་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་དུས་ཀྱི་
 ཡོད་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟ་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཐད་ཀར་འཇུག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། མདོ་ཡི་
 དོན་དེ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་པའི་མན་ངག་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་
 བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་མན་ངག་དང་མཐུན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་
 དེ་ཡང་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་པའི་མན་ངག་དང་མཐུན་པ།
 རང་གིས་དང་པོ་ཐོས་པ་བྱེད། བར་དུ་བསམ་པ་བྱེད། མཐའ་མ་སྒྲོམ་པ་བྱས་ནས། དང་པོ་
 འཇུག་གཏུགས་སེལ་འདྲ་པོ་དེ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡིན་པ་ལ། རྒྱལ་སྐྱོན་དཔུལ་
 རྒྱ་ཐོགས་མེད་རང་གིས་དཔེ་བཞུས་བརྒྱབས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མན་

ངག་དང་མཐུན་པའི་གསུང་གིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་དུས། གསུངས་
 པ་དེ་ཡང་རང་གིས་ང་རྒྱལ་གི་སློབ་པ་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་པ། བཀྲུང་བསྟེ་དང་རྟེན་པ་དང་
 ལྷན་གྲགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་བསྟན་བཙུན་ལོ་
 བས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་གསལ་ལོར་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བ་ཞིག་དང་། དམ་པ་རྣམས་
 གྱིས་གསུངས་པའི་མན་ངག་དེ་ཚོ་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ། རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་འདི་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་རེད།

ལག་ལེན་འབྲུལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི།

- སློབ་ལོ་དམན་ཞིང་སྤྱང་བ་རྒྱུང་བའི་སྤྱིར་།
- མཁས་པ་དགུས་པའི་སྡེ་བ་སྤྱོད་མ་མཚིས་ཏེ།
- མདོ་དང་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་།
- རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་འབྲུལ་མེད་ལགས་པར་སེམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་སློང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་སློང་རྣམ་པར་མ་དག་པ་མ་
 ཡིན་པ། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་
 དེ་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་
 བསྐྱབ་མི་ལུས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དད་པ་དང་། སློབ་དང་། མོས་པ་དང་།

སྤྱིར་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཐན་པའི་སྤྱིར་དུ། ཀླུ་ལྷ་སྤྱིར་ལག་ལེན་སྤུལ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དེ་ཁོང་གིས་བཀོད་པ་ཡིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་གིས་གསུངས་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀླུ་ལྷ་སྤྱིར་དུལ་ཅུ་ཐོགས་མེད་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཁེངས་པ་སྐྱུང་གནང་བ་རེད་ལ། ཁེངས་པ་སྐྱུང་བ་དེ་ལ་སློ་གོས་དམན་ཞིང་སྐྱུང་བ་ཅུང་བའི་སྤྱིར་ཟེར་མཁན་དེ། སྤྱིར་བཏང་གི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་རབ་མེད་པ་བསྟན་པ་རེད་ལ།

དེ་ནས་ཁ་ཤས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་མེད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་མ་བརྩོན་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དང་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་དེ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟེན་གྱི་ཐུབ་པ། བརྩམས་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པ། སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་སློ་གོས་དམན་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་ལ་དེ་ཅུ་གྱི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུན་རིང་པོར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། མོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་འགྲེལ་ཐུབ་པ་དང་། དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་བརྩམས་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱུངས་པ་ཡང་ཅུང་བ། ཁ་ཤས་ལ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་

ཤེས་རབ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། སྐྱུར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡང་ཡོད་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་
 ཡིན་པ་ཁ་གསལ་ལ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཡང་སྐྱུར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ། ཁ་
 གསལ་ལ་སྐྱུར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཡང་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་ཁོང་རང་དམན་ས་འཛིན་ནས་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 ཡང་མེད་པ། སྐྱུར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། བརྟན་བཙུགས་འདི་ཉིད་
 ལ་མཁས་པ་དགུས་པའི་སྤྱེད་སྐྱོར་མ་མཚིས་ཏེ། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དགུས་པ་བསྐྱེད་
 བྱུང་པའི་ཚིག་གི་སྤྱེད་སྐྱོར་སྟན་པོ་དང་དོན་གྱི་སྤྱེད་སྐྱོར་སྟན་པོ་དེ་འདྲ་མེད་པའམ་མ་
 མཚིས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་མེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་གདུལ་བྱའི་སྟོབ་མ་དེ་ཚོས་བརྟན་བཙུགས་འདི་ལ་ཉན་པ་དང་། བརྟན་བཙུགས་
 འདི་ལ་བསམ་པ་དང་། བརྟན་བཙུགས་འདིའི་དོན་སྐྱོམ་པ་དང་། བརྟན་བཙུགས་འདིའི་དོན་
 གཞན་ལ་བཤད་པར་བྱས་ན་དེ་ཡིས་མི་མགོ་བསྐྱོར་བ་འདྲ་པོ་དང་། རང་ལ་འབྲས་བུ་
 མེད་པ་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་མ་མེད། སྐྱོམ་བྱུང་པའི་མེ་བ་ཡོད་མེད། ག་མེ་ཡོད་མེད་ཟེར་ན།
 འདི་ནང་དུ་གསུངས་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་རང་གིས་རང་བུས་ཀྱིས་གསར་བཟོ་
 བྱས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་མདོ་དང་། དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ཁོ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་ལ་འབྲུལ་པ་དང་། འགལ་བ་འདྲ་པོ་
 ཡོད་མ་མེད་ལ། འབྲུལ་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། བརྟན་བཙུགས་འདི་ལ་བརྟེན་
 བས་བསྐྱུ་བ་ཡོང་གི་མ་མེད། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་སྐྱེས་དངུལ་ཚུ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་

དེ་སྤྱིར་བཏང་། མཁས་པ། བཅུན་པ། བཟང་པོ། དགོ་མཚན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་
 ལྷན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། སློ་གྲོས་དམན་པ་དང་། སྤྱངས་པ་རྒྱུད་བ་གསུངས་པ་དེ་ལོང་
 རང་གི་རྒྱལ་སྤྱངས་པའི་དོན་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་མེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་ཀྱི་
 གསུངས་པ་མ་མེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ནོར་གྱི་ཡོད་
 མ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་དབེར་ན་ང་རང་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་རང་གིས་དངོས་གནས་
 འདི་ཤེས་ཡོད་མ་མེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་དངོས་གནས་ཀྱིས་ང་རང་སློ་གྲོས་དམན་པ་དང་།
 སྤྱངས་པ་རྒྱུད་བ་འདི་འདྲ་རང་ལ་སློན་ཡོད་མེད་ལ། ད་ལྟ་བྱེད་རྣམ་པ་ལ་དཔེ་ཆ་བཤད་
 པའི་སྐབས་སུ། ང་རང་གིས་དཔེ་སྤྱིར་རྗེ་ལུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་རང་ཚོ་འཁོར་བ་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱེད་བྱུང་གི་མེད་བསམ་པའི་ང་རང་ལ་སློབས་པ་ཡོད་མ་མེད་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློ་ནས་བྱེད་རྣམ་པ་ལ་གདམས་
 ངག་ཟབ་མོ་ཞིག་བསྟན་བྱུང་གི་མེད་བསམ་པའི་སློབས་པ་ཡོད་མ་མེད། མ་མེད་དེ་ཡིན་
 བ་ཡང་ད་ལྟ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔུལ་རྒྱ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ག་
 རེ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལུས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཐོས་
 བསམ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ལ་བསྐྱེད་བ་ཡོད་གི་མ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ཡང་
 དེ་ལ་བསྐྱེད་བ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་གི་མ་མེད། དེའི་སྤྱིར་ན་བྱེད་རྣམ་པ་གང་གས་བསྟན་བཅོས་
 བསམ་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུད་པ་དང་། ང་རང་གིས་ལུས་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུད་པ་དེ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་ཚོགས་པ་འདྲ་པོ་མེད།

ཁེངས་བསྐྱུང་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་སྡོད་པ་རྒྱབས་ཆེན་རྣམས། །

སློང་མཚན་བདག་འདུས་གཏིང་དབག་དཀའ་བའི་སྤྱིར། །

འགལ་དང་མ་འབྲེལ་ལ་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས། །

དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་ཟེར་
 མཁན་དེ་ཤིན་དུ་རྒྱབས་ཆེ་ལ། གཏིང་ཟབ་པ། རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་རེད། དཔེར་ན་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་མང་
 པོ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཚོ་ཡང་བསྐྱེད་
 པ་གྲངས་མེད་མང་པོ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་རྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་
 པ་ཞིག་དང་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་མང་པོ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ལ། ལས་དང་པོ་
 བས་ཤིན་དུ་རྒྱབས་བདེ་པོའི་སློང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་པ་དང་། འཇུག་ཐུབ་པ་དང་།
 ཤེས་ཐུབ་པ་དང་། རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད་ལ།

རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔུལ་ཚུ་ཐོགས་མེད་རང་གིས་གསུངས་ན། སློང་
 དམཚན་བདག་འདུས་བ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་ཤིན་དུ་རྒྱབས་

ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ། གཉིང་ཟབ་པ་དེ་ཚོ་གཉིང་དབག་པར་དཀའ་བའི་སྲིར་ཉ་ཅང་གིས་འདི་
 དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་ཟེར་ནས་གསལ་པོ་བཤད་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན། བརྟན་
 བཙུགས་འདི་ལ་ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་འགལ་བསྟུན་པ་འདྲ་པོ་དང་། སྐབས་སྐབས་ལ་མ་
 འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གལ་ཏེ་ཉེས་པ་ཡོད་ན། ཉེས་པའི་
 ཚོགས་དེ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་གསུངས་ནས་ང་
 རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་བཟོད་གསོལ་གནང་བ་རེད།

དེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་དུ་ང་རང་ཚོས་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། སྐབས་སྐབས་
 ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟེར་མཁེན་དེ་མ་འདྲ་བ་མ་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ལ།
 སྐབས་སྐབས་ལ་དེ་དམ་པའི་ཚོས་ཟེར་མཁེན་དེ་གིན་དུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རེད། ང་རང་
 འདྲ་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ཤེས་བྱུང་གི་མ་རེད་ལ། ང་རང་འདྲ་པོ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱུང་
 ཀྱི་མ་རེད། ང་རང་འདྲ་པོ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་བྱངས་ན་ཡང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱུང་བ་
 ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད་བསམ་པ། སྐབས་སྐབས་ལ་དེ་འདྲ་སློབས་པ་ལྷུ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་
 རེད་ལ། དེ་ཡང་སློབས་པ་ལྷུ་ཅུ་ནས་ཉན་གི་མ་རེད་ལ། སློབས་པ་ལྷུ་མི་ཉན་པའི་
 རྒྱ་མཚོན་ག་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། ང་རང་ཚོ་སྲིར་བཏང་གི་སློན་འགྲོའི་ནང་ནས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་སྐལ་པ་
 བཟང་པོ་རེད། སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད་པར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སློལ་ལྷགས་པ་དེ་
 ཡང་སྐལ་པ་བཟང་པོ་རེད་ལ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སློལ་ལྷགས་པ་ཅོམ་གྱིས་མ་ཟད་པ་ད་ལྟ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ཆ་ཚང་བ་གནས་པ་དེའང་། དཔེར་ན་སྡོན་མ་ཉི་ལོ་དང་ནུ་འོ།
 མར་པ་དང་། མི་ལ་རས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བྱོན་པ་རེད། དེ་ཚོས་
 ལྷུང་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་རེད་ཟེར་ན། མི་ཁ་གསུམ་གྱིས་སྡོན་མ་དེ་འདྲའི་གདམས་
 ངག་ཡོད་རེད་དེ། དེར་སངས་ག་གི་ཡིན་ཏེ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་མཁའ་འདྲུ་པོ་མ་ཡིན་པ།
 གདམས་ངག་འདི་ཉམས་སྲུ་སྐྱེས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་པ་རེད།
 མ་ཟེང་གདམས་ངག་དེ་ཆ་ཚང་བ་ད་ལྟ་ཡོད་རེད། ཡོད་པ་དེ་ར་རང་ཚོས་མཇུག་མཇུག་
 བས་ཉམས་སྲུ་ལེན་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཡོད་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཨོ་ཐོབ་མི་ཐོབ་
 བསམ་པ་འདྲ་པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་དེ་གང་འདི་ཡིན་བསམ་པ་འདྲ་པོའི་ཐེ་ཚོམ་
 རྩ་ནས་ཟ་མི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། སེམས་ཀྱི་སློབས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་སློབས་
 པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་ཚོས་དེ་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྡོན་གྱི་མཁས་པ་
 དང་། ལྷུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་དཔེ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་རེད།

དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་། མར་པ་ལོ་རྒྱའི་རྣམ་ཐར་དེ་ཚོ་མཇུག་ན་དཔེ་
 བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བརྩམས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་གནང་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ར་རང་
 གིས་དེ་ཙམ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ར་རང་གི་མི་ཚེ་དེ་དོན་དག་མེད་པར་འཕྲོ་
 བརྟེན་འདྲུ་པོ་རེད་བསམས་པ་ཁ་གསུམ་གྱི་སེམས་སློབས་པ་ལྷུ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་
 རེད། ཡིན་ན་ཡང་སློབས་པ་ལྷུ་དགོས་ཡ་དང་སེམས་པ་སློབ་དགོས་ཡ་གང་ཡང་ཡོད་མ་

རེད། ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། ང་རང་ཚོ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་ཡང་སྐལ་བ་
 བཟང་པོ་རེད། ཚོས་ཉོག་ཙམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད། དེ་ཡིན་པ་
 ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ཡི་ནང་དུ་གསུངས་ན། དཔེར་ན་མི་ཁ་ཤས་
 ཞིག་གིས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་ཉོག་ཙམ་ཞིག་བཞག། དེ་ནས་དངོས་གནས་ཀྱི་དད་པ་
 རྐྱེས་ན་ལག་པ་གཉིས་ཀ་ཐལ་མོ་སྦྱར་གྱི་རེད་ལ། ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཡུན་
 བྱུང་བྱུང་ཞིག་ལ་དད་པ་རྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་སྒོས་ཅི་དགོས་ཏེ། ཁོ་རང་གིས་དེ་
 ཙམ་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་མེད་པ། དེ་ཙམ་ཀྱི་མོས་གྲུས་དེ་ཡང་གསལ་བོ་མེད་པ་ཕལ་ཆེར་
 ཡག་པོ་ཡིན་པ་འདྲ་བསམ་ནས་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཕལ་ཆེར་དམ་
 པའི་ཚོས་ཟེར་མཁན་དེ་རྒྱབས་སུ་མཆི་ཡག་པོ་ཡིན་པ་འདྲ་བསམ་པའི་དད་པ་རྐྱུང་རྐྱུང་
 ཞིག་རྐྱེས་པ་དེ་ལ་འང་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་རང་ནས་དྲི་བ་གསུངས་
 བས། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་གི་རེད་བས་ཟེར་དྲི་བ་བཏང་ན།

དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ངེས་པར་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད་རེད་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་
 པ་དེའང་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་རིག་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་ན་ཡང་།
 དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དང་པོ་ང་རང་ཚོ་ལ་དད་པ་དང་། མོས་གྲུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་མ་རེད། ཡོད་
 མ་རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་ཉོག་ཙམ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དད་པའི་བག་ཆགས་འདྲ་བོ་ཞིག་
 བྱུང་ནས་དེས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་དུ་ས་བོན་འདྲ་བོ་ཞིག་ཆགས་ཚར་བ་རེད་ལ། ཕལ་ཆེར་

ཡག་པོ་ཡིན་པ་འདྲ་བསམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་འདྲ་པོ་ཞིག་གིས་བག་ཚགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་རེད་
 ལ། དེ་མ་འོངས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་འཕེལ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་རྒྱུ་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཐ་ན་དེ་ཙམ་ཡང་སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཐུང་པར་དུ་འཕགས་པ་
 མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་ཐོབ་ཏུ་རུང་བ། ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད་ལ། ང་
 རང་ཚོ་དངོས་སུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སློལ་ཞུགས། དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྐལ་
 པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ལ་
 དགའ་བ་དང་སློབ་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས། ང་རང་གིས་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱུང་གི་མི་འདུག
 །ང་རང་གིས་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་དོན་མེད་རེད་བསམ་པ་འདྲ་པོའི་སེམས་སློབས་པ་
 ཞུས་པ་འདྲ་པོ་ཅུ་བ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད།

ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་སྐྱོན་ཞིག་ཡོང་གི་དེ་ཀྱི་རེད་ལ། ག་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་ན།
 དཔེར་ན་ང་རང་གིས་སློབ་སློང་ཡག་པོ་བྱས་ཡིན། ཡག་པོ་བཤེས་སོང་། ཉམས་ལེན་ཡང་
 ཡག་པོ་བྱས་ཡིན་བསམ་པའི་སྐབས་སྐབས་ལ་ང་རང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་
 བསམ་པའི་ར་རྒྱལ་འདྲ་པོ་ཡང་སྐྱེས་གི་དེ་ཀྱི་རེད། དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་
 བྱེད་བྱུང་པ་དང་། སློབ་སློང་ཡག་པོ་བྱེད་བྱུང་པ་དེ་སྐལ་པ་བཟང་པོ་རེད། ཡིན་ཡང་ང་
 རྒྱལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཏོག་ཙམ་ཡག་པོ་མ་རེད། ར་རྒྱལ་གི་གོང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གི་ཚུ་མི་ཚགས་
 ཟེར། ར་རྒྱལ་ཅན་དེ་དཔེར་ན་རྟོག་རྟོག་འདྲ་པོ་ཞིག་ལ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ར་རྒྱལ་མེད་
 བ་ཡང་གོང་གོང་འདྲ་པོ་ཞིག་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ། གོང་གོང་གི་ནང་དུ་ཚུ་སྐྱུག་ན་དེའི་

ནང་ལ་བསྐྱད་གྱི་རེད། རོག་རོག་གི་སྟེང་དུ་ཚུ་སྐྱེས་ན་ཚུ་ག་ཚོ་དང་སྐྱེས་ན་ལང་ལོ་རང་
 རོག་རོག་དེ་སྐྱེས་པོ་རེད་འགྲོ་ཡི་རེད་མ་གཏོགས་བརྒྱན་པ་ཚུ་བ་ནས་རེད་ཐུབ་གྱི་ཡོད་མ་
 རེད་ལ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་གྱི་གོང་དུ་དེས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡག་
 པོ་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། སྒྲོམ་པ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་། སྦྱིར་བཏང་གི་ཐོས་བསམ་
 སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡོང་གི་མ་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཏོག་
 ཙམ་བར་ཚད་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་སྦྱིར་ན་ང་རང་ཚོས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སློབ་སློང་བྱེད་
 པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཉམས་ལེན་གནང་བ། དེ་ཚོ་ཡང་སེམས་ཏེ་ད་ལྟ་རྒྱལ་སྐྱེས་
 དཔེ་ཚུ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན། ང་རང་གི་སེམས་དེ་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་
 བས་དམན་སར་ཟེན་པས་ང་རང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འདྲང་གི་མ་རེད།

ང་རང་གིས་ཤེས་པ་དེས་འགྲིག་གི་མ་རེད། ང་རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་
 གྱིས་འགྲིག་གི་མ་རེད་བསམ་པའི་སེམས་ང་རྒྱལ་བཅག་ནས་བསྐྱར་དུ་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལུ་འདས་གྱི་གོ་འཕང་མ་འཐོབ་གྱི་བར་དུ་
 བརྩོན་འགྲུས་མི་རྣམས་ལ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་གང་ལའང་བརྩོན་འགྲུས་མི་རྣམས་ལ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། ཡང་སྐབས་
 སྐབས་ལ་ཏོག་ཙམ་སྒྲོན་ཡོང་གི་དུ་གྱི་རེད་ལ་སྒྲོན་ག་རེ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་ན། དཔེར་ན་
 ང་རང་ཚོ་ཁ་ཤས་གྱིས་གནས་སྐབས་ཙམ་ལ་བསམ་ནས་ང་རང་གིས་ལོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་
 ཉམས་ལེན་བྱས་ཡིན། དེ་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདོང་

འདྲ་པོ་འདི་འདུག་བསམ་པ་གང་ཡང་ཐོབ་མ་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གིས་སློབ་སློང་
 ལོ་མང་པོ་བྱས་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་གིས་འདི་ཤེས་སོང་བསམ་པ་ཞེ་དྲག་བྱུང་མ་
 སོང་། དེ་གང་ཡིན་ནམ་གཅིག་བྱས་ན་ང་རང་གིས་བྱུང་མེད་པ་འདྲ། གཅིག་བྱས་ན་དམ་
 པའི་ཚོས་ཁོ་རང་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཞེ་དྲག་མེད་པ་འདྲ་བསམས་པའི་ཐེ་ཚོམ་འདྲ་པོ་ཡང་ཡོང་
 གྱིད་ཀྱི་རེད། རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད། ག་རེ་རེད་
 ཟེར་ན། དམ་པའི་ཚོས་དེ་སློབ་མ་སློབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ནས་
 བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རིང་ལ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཚེན་པོ་
 དང་ལྡན་བས་དཀའ་སྤྱད་གནང་ནས་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་བསྐྱད་པ་ཞིག་དང་། བཙུན་འགྲུས་
 ཅན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཚེན་པོ་དེ་ཚོས་ཉམས་ལེན་གནང་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་བསྐྱད་པ་དེ་འདྲ་པོ་
 མ་བྱུང་བ་རེད་མ་གཏོགས་འདི་ག་སྐོངས་དད་འདྲ་པོ་མ་རེད།

དེའི་མྱིར་ན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། མ་
 རེད་དེ་ཡིན་ན་ཡང་རང་རང་སོ་སོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱབས་སུ། རྒྱབས་རྒྱབས་ལ་
 ཏོག་ཙམ་ཞོར་བ་འདྲ་པོ་དང་། དེ་ཡག་པོ་མེད་པ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཡང་ན་
 རྒྱབས་རྒྱབས་ལ་ཀུན་སློང་གི་སྟེང་ནས་སློབ་ཏོག་ཙམ་ཞོར་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་
 བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཏོག་ཙམ་སློབ་ཞོར་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ན་ང་རང་
 ཏོག་ཙམ་ར་རྒྱལ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲའི་སློབ་ཞོར་གྱི་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། ཏོག་ཙམ་
 ར་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟེང་ནས་ཏོག་ཙམ་མ་འདང་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་དང་། སློབ་ཆགས་

བ་ཞིག་མེད་ལ། རང་གིས་ཡག་པོ་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་ང་རང་ལ་སྐྱོན་ག་འདྲ་འདུག་ལྟ་
 དགོས་མེད་མ་གཏོགས། སྐྱོན་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་འདྲ་པོ་དང་། དེ་སྐྱོན་དེ་གཞན་
 ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ། ཁ་སང་གོང་དུ་འདྲ་ལྷན་པ་བཞིན་དུ།
 རང་གིས་འབྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། ཚོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་བྱེད་སྲིད་
 བས། ཟེམ་བ་དེ་རང་གི་འབྲུལ་པ་དེ་རང་གིས་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད་ལ། དེ་
 སྤྱིར་རྒྱུན་དུ་རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན་གསུངས་
 བ་ནང་བཞིན། ང་རང་གིས་ང་རང་ལ་ཡག་པོ་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་ང་རང་གིས་ཀྱུན་
 སྟོང་ག་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ང་རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་ག་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ང་རང་གིས་
 ཉམས་ལེན་ག་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ང་རང་ལ་ཞོར་བ་ག་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག །ང་རང་གི་མ་
 ཞོར་བ་དེ་ག་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག་ཡག་པོ་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ན་རིམ་བས་རིམ་བས་སྐྱོན་གང་
 མཐོང་བ་དེ་རིམ་བས་རིམ་བས་སྤངས། ང་རང་གི་སེམས་སྟོབས་པ་ལྷུ་པ་མ་ཡིན་པ་
 སྐྱོན་དེ་ང་རང་ཚོས་སྤངས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ང་རང་ཚོ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་མེད་དེ། སྐྱོན་ཡོད་
 སྲིད་ན་ཡང་སྐྱོན་དེ་ང་རང་ཚོས་སྤངས་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡང་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་མེད་
 བ་ཡང་ང་རང་ཚོ་སེམས་ཅན་གང་ག་སྲུ་ཡིན་ན་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་བོས་
 རྩལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན། དེ་ལ་སེམས་
 སྟོབས་པ་ལྷུ་པ་འདྲ་པོ་དང་། སེམས་པ་སྐྱོ་བ་འདྲ་པོ་རྩ་བ་ནས་བྱེད་ཉན་ཀྱི་མ་མེད། དེ་

བཞིན་དུ་ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་ཏོག་ཙམ་དོགས་པ་འདྲ་པོ་དང་། ཐེ་ཚོམ་འདྲ་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་
 ང་རང་གིས་ཏོག་ཙམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་བ་རེད་ལ། མ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་
 སྐྲགས་བགྲངས་ཚུལ་མ་དག་པ་འདྲ་པོ་དང་། ཡང་ན་སྐྱུག་ཀྱི་འདྲ་པོ་སྐྱེན་ཙམ་ལོར་སོང་
 བ་འདྲ་པོ་ལ་སྐྱོན་ཚེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམས་པའི་འཛིགས་སྐྱུག་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་རེད་
 དེ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཚོ་ལ་སྐྱོན་ཞེས་གཞགས་ཀྱི་མ་རེད། གནས་སྐབས་ལོར་བ་ཚུང་ཚུང་ལ་
 གང་ཡང་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ལ། ལོར་བ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་རང་གི་ཀུན་སྐྱོང་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་དང་། དད་པ་དང་། མོས་གྲུས་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ལ་སོགས་
 པ་དེ་ཚོ་དཔེ་གལ་ཆེ་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་སྤྱིར་སྟོབས་སྐྱེས་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ན་གཙོ་པོ་སེམས་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་གནང་ན་འགྲུས་སུ་མ་ཐོབ་པ་རྩ་
 བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད་གསུངས་པ་རེད།

བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་བསྐྱོ་བ་ལྟེ།

- དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བས་འགོ་བ་ཀུན། །
- དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་མཚོག་གིས། །
- སྤྱིར་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི། །
- སྐྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་གསོལ་བ་དང་། དགོ་བ་བསྐྱོ་བ་དེ་བསྟན་བཅོས་

གྱི་མཚུག་ལ་དེ་འདྲ་གནང་ཡོད་ཅིང་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ང་རང་ཚོ་ཡང་ང་རྒྱལ་སྤངས་དགོས་
 གྱི་ཡོད་པ་དང་། དུས་རྒྱུན་དུ་ང་རྒྱལ་སྤངས་ན་དགོས་པ་ཚེར་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རང་
 རང་སོ་སོའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་གཅིག་སྲུའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པ། མ་ཟུན་འགོ་བ་ནམ་
 མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 བསམས་པ། བསྐྱོ་བས་རྒྱས་བཟབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་གདམས་ངག་དེ་བརྟན་པ་རེད་
 ལ། དེ་ལ་ཡང་དགོ་བ་བསྐྱོ་བའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བསམས་ན། ང་རང་གིས་དགོ་བ་
 བསམས་པ་དེ་བསྐྱོས་བཞག་ན་ང་རང་ལ་གང་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད་བསམ་པའི་འཛིགས་
 སྐྱུག་འདྲ་བོ། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བསམས་ན་ང་རང་གི་དགོ་བ་དེ་བསྐྱོས་ན་མི་གཞན་དག་
 ཅིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཚེར་བོ་ཡོང་གི་རེད་བསམས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་རེད་དེ་ཡིན་ནའང་དེ་མ་
 རེད་ལ། ང་རང་ཚོ་དངོས་གནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བརྒྱབ་པའི་སྣང་སྣོབས་འདྲ་བོ་ཞིག་
 གི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་དེ་བསྐྱོ་ཡི་ཡོད་ཅིང་། དགོ་བ་དེ་བསྐྱོས་ནས་སྣང་སྣོབས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་
 རེད་མ་གཏོགས་རྩ་བ་ནས་ཕན་གྱི་མ་རེད་པས་ཟེར་ན།

གནས་སྐབས་ལ་དེ་ཙམ་ཕན་གྱི་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་རིམ་བས་རིམ་བས་རང་གི་
 དགོ་བ་དེ་བསྐྱོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གི་དོན་བརྒྱབ་སྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་
 སྣང་སྣོབས་བསྐྱེད། སྣང་སྣོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གི་དོན་
 བརྒྱབས་སྲུབ་པ། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གི་དོན་བརྒྱབས་སྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གོང་དུ་སྒྲིལ་སྲུབ་པ། རིམ་བས་རིམ་བས་མཚོག་དང་སྲུབ་མོང་

གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་
 ཡོང་གི་རེད་ལ། མི་ཕན་པ་ཡང་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན། ད་ལྟ་སྐབས་འདི་ན་ཡང་བསྐྱོ་བ་
 དང་སྐྱོན་ལམ་དེ་རྒྱས་བཟབ་པ་གནང་ཡོད་རེད། དེ་གསུངས་དུས་དེ་ལ། དེ་ལས་བྱུང་
 བའི་དགོ་བས་འགོ་བ་ཀྱུན། །ཟེར་བ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་བཅོས་གསར་དུ་བརྩམས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགོ་བས་འགོ་བ་ཀྱུན་དོན་དམ་དང་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མཚོག་གིས་
 སྲིད་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་དང་མཚུངས་པར་
 ཤོག་གསུངས་ནས། སྐྱོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་འདྲ་བོ་དེ་ལ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག །ང་རང་གིས་བསགས་
 བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དང་མཚུངས་པར་ཤོག་བསམས་པའི་སྐྱོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་རེད། འཕགས་པ་སྤྱན་
 རས་གཟིགས་དང་མཚུངས་པ་ཟེར་མཁན་དེ་དོན་དག་ག་འདྲ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན།

དེ་ནི་དང་བོ་སྣང་རྗེ་ཡིས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་སྲིད་པ་ལ་མི་
 གནས་པ་དེ་སྲིད་ཞི་གཉིས་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ས་
 ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཕྲིན་ལས་བརྒྱབ་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག་
 གསུངས་ནས་གསོལ་བ་བཟབ་གནང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་སྲིད་ཞི་གཉིས་གྱི་མཐའ་ལ་མི་
 གནས་པ་དེ་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་ཐུབ་གྱི་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། དོན་དམ་པའི་བྱང་

རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་སྤྱན་སྲུལ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ནས་སྲིད་
 པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ་མདོར་ན་ང་རང་གིས་བསགས་
 པའི་དགོ་བ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ། །སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་ཀྱུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་ནས་སྐྱེས་པ། མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དང་།
 ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ་འཕགས་
 པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་མཚུངས་པར་ཤོག་གསུངས་ནས་སློན་ལམ་བརྒྱལ་བ་ཡིད། དེའི་
 མཚུག་ཏུ་ཅེས་པ་འདི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་ལུང་དང་རིགས་པ་སྣ་བའི་དབང་
 ལྷུག་བཙུན་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དདུལ་ཚུའི་རིན་ཆེན་སྤྱག་ཏུ་སྤྱར་བའོ་གསུངས་ནས་རྒྱལ་
 སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིད།